The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, NOVEMBER 29, 1958

LATVIJA
AMERIKĀ

96./736. n-rs.

SESTDIEN, 1958. G. 29. NOVEMBRĪ

8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte, Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

LIELVALSTIS BRĪDINA

SABIEDROTIE VIENOJAS BERLĪNES JAUTĀJUMĀ

— VISA BERLĪNE JĀNODOD TIEŠĀ APVIENOTO NĀCIJU PĀRRAUDZĪBĀ — DEKLARĒ PAD. SAVIENĪBA.

Berlīnē. Ziņas no Rietumu lielvalstu galvaspilsētām liecina, ka nesenās domstarpības, kā rīkoties Rietumberlīnes blakādes gadījumā, tagad nolīdzinātas un ka uz Padomju Savienības un Ausrumvācijas rīcību atbildēs ar saskaņotu sabiedroto politiku.

Atliek vienīgi jautāt, ko tad īsti sabiedrotie ir nolēmuši darīt? Vismaz pagaidām šis jautājums nav noskaidrots. Kāds Rietumu diplomāts Rietumberlīnē žurnālistiem izteicās, ka sabiedroto lēmums ir slepens un ka tas netiks izpausts līdz tam brīdim, kad pienāks laiks rīkoties, ja tāds pienāks. Vārdā neminētais diplomāts paskaidroja, ka valdības Vašingtonā, Londonā un Parīzē debates Berlīnes jautājumā tur tādā noslēpumā, ka netiek pat runāts, kādā veidā Padomju Savienība praktiski varētu nodot Austrumberlīnes pārvaldi vācu komūnistiem.

Vadoties pēc neoficiālas informācijas un ar to ko savā laikā ziņoja Maskava, var sagaidīt, ka krievi austrumvāciešu rokās vispirms nodos zemes, ūdens un dzelzceļu pārraudzību. Pašreiz kontroles punkti no Rietumvācijas uz Austrumvāciju resp. Rietumberlīni atrodas padomju rokās. Ja pēc Pad. Savienības atkāpšanās austrumberlīnieši sāks prasīt sabiedrotiem caurbraukšanas atļaujas, domā, ka sabiedrotie nevis mēģinās sadarboties ar Austrumvācijas valdību, bet gan atjaunos 1948./49. gada blokādes laikā tik sekmīgi lietoto gaisa tiltu. Gaisa tilts starp citu tiek ieskatīts par eventuālās blokādes kritisko punktu. Sabiedrotiem šādā ceļā būtu jāapgādā savi garnizoni visās trijās okupācijas joslās — ap 11.000 vīru.

(Kamēr Austrumvācija mēģinās sadziedāties ar Bonnu, Rietumberlīnes civiliedzīvotāju apgāde, ļoti iespējams, sabiedrotiem raizes nedarīs). Trijos Rietumiem atļautajos gaisa koridoros pāri Austrumvācijai pašreiz nekāda tieša padomju pārraudzība neeksistē. Kā vienkāršu formālitāti Rietumi kādam padomju ierēdnim pasniedz savu lidojumu plānus, un ar to lieta nokārtota. Vai to varēs tikpat viegli nokārtot arī tad, ja padomju ierēdņa vietā stāsies kāds austrumvācietis?

Ja sardzes maiņas gadījumā lidojumu plānu nodošana tiek ieturēta līdzšinējās formālitātes robežās, tad sabiedrotie nekādus iebildumus necels. Bet, ja nu Ausrumvācija mēģina lidojumus traucēt? Par to ir ļoti nopietni jāpadomā. Un, proti, Austrumvācijas galva Valters Ulbrichts nesen kādā preses konferencē izteicās, ka sabiedroto lidojumi virs Austrumvācijas territorijas tiks ieskatīti par viņa valsts gaisa robežu pārkāpšanu

Berlīnē. Ar vairāku dienu nokavēšanos saņemta ziņa, ka šīs nedēļas sākumā Austrumberlīnē slepeni viesojies Padomju Savienības ārlietu ministrs Grromiko. Pēdējais iepazīstinājis Austrumvācijas valdību ar Maskavas plāniem par padomju karaspēka izvākšanu.

Visjaunākais Berlīnes sajukumā pašreiz ir Padomju Savienības prasība neitrālizēt agrāko Vācijas galvaspilsētu.

Tikai dienu pēc tam, kad Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless paziņoja, ka arī blokādes gadījumā sabiedroto garnizonu apgāde tiks turpināta — ja nepieciešams, salaužot blokādi ar bruņotu varu, Padomju Savienība nāca ar savu jauno priekšlikumu par pilsētas neitrālizēšanu. Un, proti, atkārtodama jau savu agrāk sacīto, ka visi Berlīnes okupācijas un pārraudzības līgumi tagad novecojuši un kļuvuši neatzīstami (!), Maskava pieprasa visu ārvalstu karaspēku vienību izvākšanu no pilsētas un tās nodošanu tiešā Apvienoto Nāciju uzraudzībā. Padomju Savienība Berlīnes jaunos statūtus grib īstenot ar lielu steigu, jo priekšlikumā deklarēts, ka Berlīnes jautājums jāatrisina nākamo 6 mēnešu laikā. Proponējot sarunas Berlīnes neitrālizešanai, Padomju Savienība garantē, ka šo sarunu laikā Rietumberlīnes apgāde netiks trauceta. Tas savukārt liek domāt, ka ar Austrumberlīnes atstāšanu krievi tagad vairs tā nesteigsies, kā to sākumā varēja domāt. Nemaz nebūtu pārspīlēti paregot, ka krievi Berlīni nemaz neatstās: sākumā viņi to grasījās darīt vieni paši; tagad tas tiktu darīts, Berlīni neitrālizējot. Bet tā kā sabiedrotiem, vismaz pagaidām, pilsētas neitrālizēšanas plāns un līdz ar to tās atstāšana neimponē, tad iespēja automātiski izvākties no pilsētas tiek atņemta arī padomju karaspēkam.

SPRIEŽ PAR ĶIPRAS NĀKOTNI

Francija atbalsta Anglijas politiku salas nākotnes izveidošanā

Apvienotās Nācijās, Nujorkā. Sākoties debatēm par Ķipras salu Apvienotās Nācijās, Anglija brīdināja, ka neatkariba tagad iekšējā naidā sašķeltai salai neizbēgami izvērstos starptautiskā konfliktā, kurā tiktu iejauktas vairākas Vidusjūras apkārtnes valstis. Grieķija, kā zināms, pieprasa tūlītēju neatkarību Ķipras salai, kamēr Turcija seko Anglijas piemēram un iesaka nogaidīt, vismaz kamēr būs likvidētas salas iekšējās nesaskaņas. Lai gan Grieķija pašreiz runā vienīgi par Ķipras salas neatkarību, Turcija uztraucas, ka minētā neatkarība nav nekas cits kā vienīgi izteiksmes veids grieķu territoriālās ekspansijas tendenču noslēpšanai. Arī Anglija, lai gan Grieģija tai piedāvā līdzšinējo militāro bāzu paturēšanu neatkarīgajā Ķiprā, ir vienis prātis ar Turciju un kopīgi ar pēdējo pretosies, ka salai piešķir neatkarību.

Kamēr Apvienoto Nāciju pilnsapulce apspriedīs Ķipras salas jautājumu, EOKA's terroristi apsolījuši angļiem neuzbrukt. Tai pašā laikā terroristi piedraud: ja starptautiskajai organizācijaai neizdodas salas problēmas apmierinoši atrisināt, terroristu darbība ne tikai tiks atjaunota, tā tiks vēl pastiprināta. Kopš 1955. gada, kad EOKA's terroristi plkv. Grivas vadībā sāka aktīvi darboties, šis jau ir pēc skaita ceturtais pamiers.

Interesanti atzīmēt, ka plkv. Grīvas pasludinātais pamiers nāk tieši laikā, kad angļu militārā aktivitāte pret Ķipras teroristiem sākusi sist augstu vilni. Sadarbībā ar vietējiem iedzīvotājiem, kas arī nepacietīgi gaida gadiem ilgās terrora darbības izbeigšanos, angļu vienības pēdējās nedēļās nemierniekiem nodarījušas sāpīgus zaudējumus.

BĒGĻU STRAUME JOPROJĀM PLŪST

VAIRĀK KĀ 3 MILJ. AUSTRUMVĀCIEŠU PĀRBĒGUŠI UZ RIETUMIEM KOPŠ 1945. GADA.

Berlīnē. Katru dienu caurmērā no 300—500 austrumvāciešu pārbēg uz Rietumiem — katru gadu apmēram 250.000. Kopš 2. pasaules kara beigām jau vairāk kā 3 miljoni (lielākais bēgļu skaits) ieplūst Rietumberlīnē, kur pāriešana vieglāka. Rietumvācijas valdība paskaidro, ka pēdējā laikā stipri pieaudzis pārbēgušo intellektuāļu skaits. Tā, piemēram, kopš šī gada janvāra Austrumvāciju atstājuši 172 profesori, 2840 skolotāju, 827 ārsti, 218 zobārstu, 46 veterinārārsti, 156 farmaceiti un 2079 inženieri un teohniķi.

MĀCĪTĀJI PRASA SADARBĪBU AR ATEISTIEM

PROTESTANTU MĀCĪTĀJI PIEPRASA KOMŪNISTU ĶĪNAS ATZĪŠANU

Klīvlendā. Sav. Valstu Kristus baznīcas nacionālā padome pēc četru dienu ilgas konferences Klīvlendā pieņēma lēmumu, ar kuru pieprasa komūnistu Ķīnas atzīšanu un uzņemšanu Apvienotajās Nācijās. Konference, kurā tai pašā laikā piedalījās ap 500 protestantu baznīcas vadītāju, ieteica meklēt ceļus labākai sadzīvošanai ar komūnistu valstīm, iesakot atmest tagad tik parasto naida pieeju. Tāpat Rietumu valstsvīriem jāatmetot morāles lekciju lasīšana komūnistiem. Noslēdzot debates komūnistu Ķīnas jautājumā, protestantu baznīcas vadība izteica cerību, ka, atjaunojot diplomātiskās saites ar komūnistu Ķīnu un tuvinoties kīniešiem, izdosies atjaunot sakarus arī ar abu valstu baznīcām.

LATVIJAS KARA SKOLAS GADA DIENĀ

TOREIZ BRĪVAJĀ LATVIJĀ.

Jaunais virsnieks nodod solījumu armijas augstākajam vadonim valsts prezidentam K. Ulmanim. No viņa pa labi kara skolas pr-ks. pulkv. Kripēns.

Per aspera ad astra

Šī ir Latvijas Kara skolas devize. LKS 39 gadu svētku atceri 1. decembrī atzīmēs visos kontinentos izkaisītā, bet Latviešu virsnieku apvienībā organizētā latviešu virsnieku saime: caur grūtībām pie zvaigznēm!

Šai dienā grūtību rūdīti vīri sanāks vienkopus, lai atmiņās uzburtā vizijā kā sendienās dimdinātu sirmās Rīgas ielas ar brašajām sabalsotajām dziesmām un stingriem, līdz precizitātei asiem maršа soļiem . . . Balsis vareni plūst no jauno viru spēka pilnajām krūtīm, savienojoties dziļi pacilājošā kopskaņā, kas pāršalc galvaspilsētas parkus un bulvārus, kur garām virzas Kara skolas gājiens . . . Tauta uzgavilē saviem brašajiem dēliem, kas par savu dzīves saturu izvēlējušies grūto uzdevumu — stāvēt tēvzemes un brīvības sargpostenos.

Kā vienmēr, 1. decembra priekšvakarā, tie baudīs rupjo maizi ar ievārījumu un melno kafiju. Tā šai dienā to darījuši Kara skolas pirmie audzēkņi 1919. g., kara grūtajos apstākļos. Šī skaistā tradicija ir ieaugusi ikkatra latviešu virsnieka krūtīs ar neizraujamām saknēm. To atceras tie, kas min Sibirijas vergu nometņu takas. To atceras pārējie, kas brīvā pasaulē atraduši mājvietu, kur dziedē karā cirstās brūces un krāj spēkus nākošajām Latvijas atbrīvošanas cīņām. Virsnieki apzinās, ka pašreizējais grūtību laiks rūda viņus, lai reiz atkal vestu savu tautu atpakaļ pie Brīvības piemiņakla zeltā mirdzošajām zvaigznēm.

Ik gadus mūsu virsnieku rindas kļūst retākas. Latvijas Kara skola dzīvo mūsu sirdīs vairs tikai kā ideja. Kopš gadiem LKS nav devusi tautai jauno virsnieku kadrus. Tomēr daudzi jauni latviešu vīri ik gadus ar uzslavu beidz attiecīgo valstu kara skolas un iegūst virsnieku dienesta pakāpes. Mūsu pienākums ir iesaistīt šos virsniekus mūsu saimē. Tiem jāzina to latviešu virsnieku darbi, kuru vārdi mūžam neizdēlēs no tautas vēstures lapām. Mums jādod viņiem ticība nākotnes Latvijai, kurai vajadzēs jaunus un spējīgus virsniekus, kas organizēs un vadīs atjaunotās valsts bruņotos spēkus. Un beidzot — mums jāgādā par to, lai būtu kadri, kas pārņems latviešu virsniecības mantojumu un solījumu:

SAVAM GODAM, LATVJU SLAVAI, TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI!

Oskars Perro,
L.V.A. sekretārs.

AR TĀLREDZI SIRGSTOŠIE

Apvienotās Nācijas nespēj vienoties par starpplanētu telpas pārraudzību

Apvienotās Nācijās Nujorkā. Lai gan nekur tālu pasaules izplatījumā nevienam nav vēl izdevies tikt, Apvienotās Nācijas jau ilgāku laiku nodarbojas ar dažādām izplatījuma pārraudzības problēmām un Padomju Savienība, kas vienmēr domā savādāk nekā citi, arī šinī gadījumā pieprasa nodibināt vienpadsmit valstu komiteju, kuras pienākums būtu izstrādāt likumus un noteikumus starpplanētu telpas pārraudzīšanai:

Labi redzot grūtības, ar kādām jāsastopas amerikāņu un krievu zinātniekiem, sūtot savas raķetes vēl neizpētītās tālēs, pilnsapulce ir vienās domās par to, ka starpplanētu telpas iekarošana miermīlīgiem mērķiem būtu jāveic starptautiskas sadarbības ceļā. Bet pašreizējos apstākļos līdz starptautiskai sadarbībai nav tik viegli nokļūt. Kā jau minēts, Padomju Savienība pieprasa dibināt vienpadsmit valstu komiteju, kurā komūnistu un nekomūnistu valstis būtu pārstāvētas vienā skaitā. Rietumi no savas puses starpplanētu likumu izstrādāšanu gribētu uzticēt kādai vismaz atsonpadsmit valstu komitejai, kurai kandidātus izraudzītu nevis pēc politiskās pārliecības, bet pēc attiecīgās valsts ģeografiskā stāvokļa, lai šai komitejā būtu reprezentētas valstis no visām pasaules dalām. Sabiedrotie savā komitejā paredzējuši šādas valstis: Sav. Valstis, Angliju, Franciju, Austrāliju, Kanadu, Argentīnu, Braziliju, Meksiku, Beļģiju, Italiju, Čehoslovakiju, Poliju, Indiju, Persiju, Japānu, Apvienoto Arabu Republiku, Padomju Savienību un, iespējams, arī Zviedriju. Tā kā komūnisti šai sadalē nepārstāv pusi no visu valstu kopskaita, tad Padomju Savienībai Rietumu priekšlikums tomēr nav pieņemams. Ledus atkausēšanai nav palīdzējušas arī Lodža un Zorina privātsarunas. Tā cilvēks, pēc starpplanētu telpas tiekdamies, ir iestidzis pats savas zemes lodes nesaprašanās dubļos.

APSPIEŽ NEMIERUS ĶĪNĀ

FUKIENAS UN KVANTUNGAS PROVINCĒS KOMŪNISTI NOGALINA VAIRĀK KĀ 500 CIVILIEDZĪVOTĀJU

Taipejā. Nacionālistu valdība ziņo no Formozas, ka šīgada rudens mēnešos Ķīnas cietzemē, iepretim minētai salai, komūnisti apspieduši divus civiliedzīvotāju sacelšanās mēģinājumus. Abos gadījumos sacelšanās notikusi maldīgā parliecībā, ka krastā izcēlušies Čangkaišeka invāzijas spēki. Pirmajā gadījumā civiliedzīvotāju sadursme ar komūnistu armijas vienībām notikusi 23. septembrī. Un, proti, atbildot komūnistu ugunij, nacionālistu granātas iznīcinājušas vairākas sarkano lielgabalu lizdas, spiežot dzīvus palikušos bateriju apkalpes locekļus atkāpties no piekrastes joslas. Tuvākās apkārtnes iedzīvotāji, domādami, ka karaviri bēg nacionālistu invāzijas rezultātā, pēdējiem izbrukuši, nogalinot ap 50 komūnistu. Otrs sacelšanās mēģinājums noticis oktobra sākumā Svatovas ostas pilsētas tuvumā (starp Kvēmoju un Honkgkongu). Arī šeit civiliedzīvotājiem bijušas asinainas sadursmes ar sarkanās Ķīnas armijas dalām.

LATVIEŠU ZINĀTNE UN MĀKSLA 40 GADOS

ALA's Zinātnes sekcija, Latviešu akadēmisko mācības spēku apvienība un Humānitāro zinātņu asociācija bija rīkojusi 23. novembrī Baltijas Brīvības namā referātu rītu, veltītu latviešu zinātnei un mākslai 40 gados. Uzstājās seši referenti, katrs 15 minūšu ilgā priekšlasījumā sniedzot koncentrētu pārskatu par savu nozari.

Prof. Dr. P. Starcs sniedza pārskatu par mūsu zinātniskām iestādēm. Pirms Latvijas nodibināšanās latviešu studentu skaits sniedzās pie 1.500, bet latviešu zinātnieku skaits — ap 25. Latvijas neatkarības laikā bija ap 200 zinātnieku, bet Latvijas universitātē tās pastāvēšanas laikā bija immatrikulēti 25.000 studentu. No tiem gan tikai 7.500 beiguši studijas. Latvijā darbojās dažādi zinātniskas pētīšanas institūti — vēstures institūts, folkloras krātuve, dabas bagātību pētīšanas institūts, vairākas lauksaimniecības izmēģinājumu stacijas.

RĪGA — IEVĒROJAMS PĒTĪŠANAS CENTRS

Inž.-ķim. E. Ence referēja par latviešu veikumu matērijas pētniecībā. Par latviešu ievērojamāko zinātnieku šai nozarē jāuzskata prof. M. Straumanis, kas līdz šim publicējis ap 200 zinātnisku darbu. Prof. Straumanis ir izaudzis Latvijas universitātes tradicijās. 19. g. s. strauji uzplauka zinātne par materiju, t.i. ķīmija un fizika. Viens no šiem pētīšanas centriem Eiropā bija Rīga, kur darbojās divi spilgtas personības — vācietis Ostvalds un latvietis Valdens. L. U. ķīmijas fakultātes mācības spēki bija šo divu izcilo zinātnieku skolnieki un turpināja viņu zinātniskās tradicijas. Zinātnieku aprindās Eiropā runāja par „Rīgas skolu." Latvijas universitātē bija viena no redzamākām X staru laboratorijām, un Straumanis sasniedzis izcilus pētījumus šai nozarē. Straumanis nav vienīgais starptautiski pazīstamais latviešu ķīmiķis. Daudzu L.U. izaugušu zinātnieku vārdi sastopami mācību grāmatās.

LATVIEŠU PĒTĪJUMI BIOLOĢISKĀS ZINĀTNĒS

Agr. P. Dange referēja par latviešu pētījumiem bioloģiskās zinātnēs. Bieži kari ir sekmējuši zinātnes attīstību. Arī pēdējais karš devis impulsu visās zinātņu nozarēs. Pētījumiem izdod milzu summas. Mūsu universitātē nebija plašu līdzekļu, nebija iespējams iegādāties dārgus instrumentus. Mums nebija arī dabas bagātību. Mēs varējām panākt labklājību tikai ar savu intellektu. Mums ir sekmīgi pētījumi bioloģiskās zinātnēs. Prof. L. Āboliņa pētījumi bija plaši pazīstami arī ārzemēs, un kad viņš ieradās kā bēglis Zviedrijā, viņu nekavējoties uzaicināja zinātniskā darbā. Tagad viņš ir docents Upsalas universitātē un saņēmis stipendiju zinātniskam ceļojumam. Arī prof. Skuja ar saviem pētījumiem Latvijā bija ieguvis pasaules slavu. Viņš nodevās aļģu pētījumiem ūdeņos un atklāja jaunas šķirnes. Tagad viņš ir atklājis 8 jaunas aļģu pasugas Upsalas ezeros. Arī doc. A. Veģis publicējis Zviedrijā plašus zinātniskus darbus un ir mācības spēks. Arī daudzi citi latviešu zinātnieki izlauzuši sev ceļu uz augšu un izturējuši konkurenci ar zviedru zinātniekiem.

PĒTĪJUMI LATVIEŠU VALODĀ UN LITERĀTŪRĀ

Par šo tematu referēja literātūrvēsturnieks J. Bičolis. Mūsu pētījumi valodniecībā bija pazīstami vēl pirms Latvijas nodibināšanas, bet lielie darbi publicēti pirmajos gados pēc valsts nodibināšanas. 1922. g. prof. J. Endzelīns publicēja savu latviešu gramatiku. Tanī pašā gadā iznāca Latvju dainu otrais izdevums, T. Zeiferta Latviešu rakstniecības vēstures 1. daļa un Misiņa Latviešu rakstniecības rādītāja 1. daļa. Latviešu filologu biedrības rakstu krājumos publicēti daudzi pētījumi. Radās jauna zinātnieku

(Nobelgums 4. lpp.)

PAGARINĀTS TERMIŅŠ SACENSĪBAI

par tematu „Latviešu karavīra cīņa 1. un 2. pasaules karos par Latvijas brīvību". Šai sacensībai termiņš bija nolikts līdz š. g. 10. oktobrim, bet sakarā ar to, ka nav ienācis vajadzīgais skaits sacensību darbu, DV KV nolēma termiņu pagarināt līdz 1959. g. 10. janvārim.

Sacensībā var piedalīties visi Kanadā dzīvojošie latviešu jaunieši, vecumā no 10—18 gadiem, neatkarīgi no tā, vai mācās latviešu skolā vai ne.

Darbi iesūtāmi DV Kanadas valdei, 123 Huron St., Toronto, Ont., ar šifru „Konkurss".

SADEG ATOMBUMBVEDIS

Vašingtonā. Šī gada 26. novembrī šeņo lidlaukā, īsi pirms pacelšanās aizdegās kāds amerikāņu B-47 bumbvedis — ar atombumbu kravā. Lai gan ugunsgrēka laikā lidmašīna tika pilnīgi iznīcināta, gaisa spēku vadība paskaidro, ka atomsprādziena briesmas nekādas nav bijušas.

Cīņa ētera viļņos

Pēc vairāku vācu ziņu avotu informācijas Padomju Savienībā un tās Eiropas satelītos vien esot uzstādīti vismaz 2.500 „Amerikas Balss" un citu komūnistiem vēl nepatīkamāku raidītāju traucētāji. Lai saviem pilsoniem mēģinātu noslēpt ārzemju raidītājos dzirdamo patiesību, lielpilsētās pēdējā laikā esot uzstādīti jauna paraugа lokālie traucētāji ar mazu jaudu, kuri tomēr ārzemju raidītājus „nosedzot" gandrīz pilnīgi. Iespējams, ka tieši šo krievu jauninājumu dēļ arī no Rīgas arvien vairāk nāk vēstis par „vāio radio dzirdamību". Pēc dažām ziņām amerikāņi klusībā un visā nopietnībā plānojot „Amerikas Balss" raidījumiem dot jaunus un ļoti graujošus viļņu garumus, kuri būtu blakus tik tieši Maskavas un citu krievu kontrolēto raidītāju viļņu garumiem, ka ar „Amerikas Balss" traucēšanu komūnisti būtu spiesti traucēt arī paši savus

ATCERĒSIMIES

TRŪKUMCIETĒJUS ZIEMASSVĒTKOS

Ziedosim kara invalidiem, slimajiem un darba nespējīgiem, bāreņiem, vecajiem tēviem un mātēm, vergu darbos izsūtītajiem, dzimtenē palikušajiem tautiešiem, kuriem nav piederīgo brīvajā pasaulē, kas tiem varētu palīdzēt.

Ziedojumi iemaksājami Daugavas Vanagu nodaļās vai iesūtāmi pa pastu DV Kanadas valdes kasierim, 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.

Uz ziedotāju vēlēšanos izsniedzam kvītis, kas derīgas pievienošanai nodokļu deklarācijai. DV KV

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

DARBA TIKUMS UN POLITIKA

P. DREIMANIS

Latvijas brīvvalsts tapšanas laikā bija daudz tādu pilsoņu, kas neticēja jaunas valsts iespējai eksistēt. Sevišķi daudz tādu personu bija krievu un vācu aprindās. Kad tauta jūsmoja par valsts atzīšanu de iure, Rīgas ielās pat atskanēja krievu un vācu valodā asas piezīmes par jaunās valsts drīzu saimnieciski financiālu bankrotu. Bet dzīvē norisinājās pretējais. —

Īsā laikā atjaunojās kara laikā nopostītās vecsaimniecības, organizējās un veidojās priekšzīmīgas jaunsaimniecības un dibinājās rūpniecības un tirdzniecības uzņēmumi. Līdztekus saimnieciskajiem pasākumiem plauka arī garīgā kultūra: izglītība, zinātne, māksla. Ar laiku līdzšinējā labības ievedēja zeme pārvērtās par tās izvedēju, attīstījās jauna cukurbiešu kultūra un cukuru pieražoja visas tautas vajadzībām, pat vairāk; sviesta, bekona un koku eksports arvienu paplašinājās un deva valstij lielus ienākumus. Reālizējās obligātā tautas izglītība, vidējo mācības iestāžu skaits bija tik liels, ka lietderības labā tās vajadzēja samazināt; universitāte sagatavoja jaunus mācības spēkus un ar savu studentu skaitu ieņēma pirmo vietu kultūrālo tautu saimē. Mākslas akadēmija un Konservatorija ar sekmēm veica savus uzdevumus. Rakstnieku un citu mākslinieku skaitam vairojoties, bija daudz un dažādi viņu darbi. Vispāri garīgās kultūras attīstība sekoja saimnieciskai rosībai vai pat pārspēja to.

Tad apklusa pesimistu balsis, jo jaunā valsts bija nostiprinājusi savu stāvokli, un tās pārstāvji piedalījās Tautu Savienībā. Rietumu demokratiju pilsoņi, kam bija izdevība iepazīties ar Latvijas demokratisko republiku, bija pārsteigti par tās sasniegumiem un augsto kultūras līmeni. Tautas darba tikums bija uzvarējis neticīgos un ierindojis jauno brīvvalsti politiski neatkarīgo tautu saimē. Bet komūnistiskais kaimiņš lauza ar jauno valsti noligtos līgumus un okupēja to. Tad daudzi Latvijas brīvvalsts pilsoņi emigrēja, lai izglābtos no deportācijām vai pat nāves.

Viņi pazaudēja materiālās vērtības, bet paņēma līdz savu garīgo stāju un tautas rakstura īpašības, īpaši darba tikumu. Tas arī trimdā cel tautiešus saulītē un līdz ar to populārizē visu tautu. Nav labāka līdzekļa iepazīstināt sveštautiešus ar latviju tautu, kā viņas locekļu darbs saimnieciskos uzņēmumos un dažādās garīgās kultūras iestādēs. Tur ikviens redz, ko latvietis spēj un kā viņš veic savus uzdevumus. Pat bērni un jaunieši skolās ar zināšanu piesavināšanos, uzvedību un kārtību darbā pauž latvisko tikumu un spējas. Zinātnieki īsā laikā orientējas jaunajos apstākļos un veicina savas speciālitātes attīstību. Mākslinieki un mākslas amatnieki rīko savu darbu skates un kļūst pazīstami arī svešajā sabiedrībā. Tiek tulkoti cittautiešu valodās arī daži dzejnieku darbi, par kuriem jaunie lasītāji atzinīgi atsaucas. Daži kori ar labiem panākumiem prezentējas ārzemēs. Vispār grūti atrast kultūras nozari, kurā latvieši nebūtu pazīstami kā centīgi darbinieki ar pozitīvu nozīmi cilvēces attīstībā. Diemžēl, vairāki darbinieki arvien vēl kautrējas visā pilnībā demonstrēt savas spējas un pat pārākumu darbā.

Šāds latviešu darbinieku raksturojums nav lielīšanās. Protams, ir mūsu tautiešu vidū arī neveiksmīgi un nolaidīgi, bet tie ir izņēmumi, ko cittautieši reizēm cenšas izbazūnēt ar nolūku stutēt savējo pozicijas. Latviešu lielais vairākums pozitīvi raksturojams, pat vairāk — pārsniedz vidēji spējīgo un čaklo līmeni.

Ar to tiek izdarīts vislielākais pakalpojums savai tautai — tas pierāda, ka tā ir spējīga materiāli uzturēt savu valsti un garīgi radīt vērtības, kuŗām pozitīva nozīme kā savas tautas tā visas cilvēces kultūrālā attīstībā. Darba tikuma ietekmē latviešu trimdinieki kārtīgi veic savus uzdevumus, nedomādami par to sekām. Bet tās nevar izpalikt.

Cittautieši sevišķi uzmanīgi seko katram jaunieceļotāja solim un nevar neredzēt viņu sasniegumus un veikību darbā, tikai bez lielās steigas, kuŗas dēļ bieži konstatējama paviršība. Protams, šo novērotāju vidū netrūkst arī tādu, kam jaunieceļotāju panākumi neiet pie sirds. Bet darbs ceļ darītāju, un katram uzņēmējam ir patikami sasniegumi un to rezultātā — lielāki ienākumi. Tāpēc viņam ar tiem jārēķinās, ja grib pakalpot savai lietai. Līdz ar to darba tikums latviešu trimdiniekiem dara godu un liecina par latvju tautas pozitīvām īpašībām, kas atbalsojas arī politikā, īpaši ciņā par Latvijas brīvvalsts atjaunošanu. Runas un iesniegumi demokratiju valdībām bieži vien ātri aizmirstas, bet kvalitātīvi vērtīgais darbs visās kultūras nozarēs allaž atgādina tā daritāju un pamudina viņu vērtēt pēc nopelniem. Šis vērtējums skar arī latvju tautu ar tās darba tikumu, kas mirdz citu viņas pozitīvo īpašību vidū.

Zeltkalis
ANTONS KIVLENIEKS
(KALUPE JEWELLERY)
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont., HO 3-1008.

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IEŖIKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

PROF. FRIČA GULBJA STIPENDIJU FONDA ZIŅOJUMS

Lai uzturētu Friča Gulbja piemiņu un viņa latviskos centienus jaunatnē, studentu vienība „Lidums" ir nodibinājusi viņa vārdā nosauktu stipendiju fondu. Stipendijas mērķis ir atbalstīt ļoti sekmīgus latvju studentus brīvajā pasaulē, kuŗi darbojas latviešu sabiedriskajā dzīvē. Stipendija ir atmaksājama pēc studiju beigšanas, kad stipendiāta materiālie apstākļi nostabilizējušies, lai būtu iespējams piešķiramo summu ar laiku palielināt. Stipendijas lielumu nosaka ik gadus, un 1958.—59. mācības gadā tā ir $100,-.

Stipendijas pieprasītājam jāiesniedz šādas ziņas: a) īsa biografija, b) universitātes apstiprināts pārskats par sekmēm šajā un iepriekšējā gadā (1. kursa studentiem vidusskolas beigšanas apliecības apstiprināts noraksts aizstāj sekmju pārskatu par iepriekšējo gadu, c) informācija par materiāliem apstākļiem, d) informācija par piedalīšanos studentu un latviešu organizācijās un vispār latviešu sabiedriskajā darbā studiju laikā un pirms tā, e) divu latviešu vārdi, kas pazīst stipendijas pieprasītāja universitāti, f) informācija par citām saņemtām un pieprasītām stipendijām. Stipendijas pieprasītāju vārdi un viņu sniegtā informācija netiks izpausta.

Lūgumi iesniedzami līdz 1958. gada 15. decembrim Stipendiju fonda sekretāram E. Kraulim, 369 Ellis Park Rd., Toronto 3, Canada.

LŪGUMS

Laipni lūdzam to tautieti, kas aiz pārskatīšanās paņēmis Latvijas standartiņu sestdien, 22. nov., Royal Connaught viesnīcā, Kristallu zālē no apaļā galda — nodot 79 Smith Ave., Hamilton, Ont.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
115 COLBECK ST., TORONTO,
Tel.: RO 6-7038

DARBĪGA JUBILĀRE KANADĀ

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAI 10 GADU

Pirmie 2. pasaules kara latviešu bēgļi, ieceļojot Kanadā, Toronto, atrada tur priekšā jau vienu latviešu organizāciju. Tā bija veclatviešu dibinātā Canadian-Latvian Club, no kuŗas izauga tagad pazīstamā Toronto Latviešu biedrība, un kas 29. novembri savā namā, 198 Osler St., atskatīsies uz desmit darbības gadiem. Patiesībā biedrības vēsture ir daudz vecāka par šiem desmit gadiem, bet tā kā tā attiecas uz minēto veclatviešu klubu, kuŗa dalībnieki šeit bija ieceļojuši citādu iemeslu dēļ un kuŗu nacionāli-politiskie uzskati bieži vien bija pretēji jaunieceļotājiem, tad mūs galvenokārt interesē šīs organizācijas gaitas pēc 1948. gada. Daudzi jaunie latviešu ieceļotāji, kam bija izdevība apmesties Toronto vai tās apkārtnē, meklējot kontaktu ar tautiešiem un kultūrāli sabiedrisku darbību, iesaistījās toreizējā latviešu klubā, ko tanī laikā vadīja A. Karlsons. Pie kluba izveidojās rosīga jaunieceļotāju tautisko deju grupa „Dižd̄ancis", F. Algara vadībā, kas uz saviem desmit „nojedotiem" gadiem atskatījās nesenā pagātnē, un par ko jau iepriekš rakstīts mūsu laikrakstā.

Nacionālpolitiskos jautājumos veclatviešu un jaunieceļotāju starpā domas tomēr krasi dalījās, pie kam jaunatbraucēji drīz vien bija vairākumā. Tā 1949. gada janvārā pilnsapulcē par kluba vadītāju ievēlēja nesen iebraukušo V. Ziedīņu, kas savukārt deva veclatviešiem iegansti no kluba aiziet. Ar Latvijas generālkonsula R. N. Braisona gādību jaunajai kluba valdei izdevās rast pastāvīgas un daudzmaz piemērotas telpas Skandināvu klubā, Blūra ielā. Līdz ar to latviešu sabiedriskai rosībai bija dots jauns impulss, un darbība strauji vērsās plašumā. 1949 gada novembrī izveidojās jauna dāmu komiteja B. Senkēvičas vadībā. Vēlāk to vadīja A. Lediņa-Kopmane, bet kopš 1953. g. — L. Krasta. Dāmu komitejas ierosmē tika rīkotas regulāras sanāksmes un tējas vakari. No 1949. līdz 1950. gadam biedrība arī rīkoja latviešu stendu Kanadas nacionālā izstādē. 1951. gadā stendu organizēja kopā ar Daugavas Vanadzēm, bet vēlāk latviešu reprezentēšanu izstādē uzņēmās latviešu daiļamatnieki. Dāmu komiteja aktīvi darbojusies arī vairākās citās vietējās izstādēs, latviskā nedēļā, Internacionālā klubā u. c. Ar dāmu komitejas gādību organizēts arī E. Žebranskas koncerts, regulāri sabiedriski vakari LNAK padomes sesiju laikā un „protams, dāmas aktīvi piedalījušās visos biedrības sarīkojumos.

1950. gada rudenī pie TLB tika noorganizēta latviešu sestdienas skola, kuŗā pašreiz skolēnu skaits sniedzas jau pie 300. Skolas vadību sākumā uzņēmās M. Matisa, bet pēdējos gados, pēc viņas atteikšanās to vada A. Martinsone. Sestdienas skola tagad ir kļuvusi par visu Toronto latviešu kopēju lietu, un lielāki pakavēties pie tās vispārējās nozīmes latviešu jaunatnes audzināšanā latviskā garā.

1950. gadā nodibinājās arī Inženieŗu un tehniķu kopa, kuŗai piesaistīti arī farmaceiti. Tās darbība risinās galvenokārt profesionālā plāksnē, rīkojot regulāras sanāksmes ar referātiem, pārrunām u. t. t. Pie kopas kopš 1955. gada darbojas stipendiju fonds inž. A. Arāja vadībā, atbalstot inženieŗzinātņu studentus ar neatmaksājamām stipendijām, kuŗās izsniegti jau $225,-. Kopu pašreiz vada inž. A. Rublis ar sekretāru P. Strazdu, un tajā biedru skaits pārsniedz 100, no kuŗiem aktīvi darbojas ap 40.

1951. gada rudenī kluba darbība izveidojusies jau tik rosīga un plaša, ka var reālizēt ieceri par sava nama iegādi, kuŗa ievēte notiek 1952. gada janvārī. Kopš tā laika bijušais Latviešu klubs pārdēvēts par Toronto latviešu biedrību (TLB). Savā īpašumā TLB jau ieguldījusi ap $15.000,-. Tā kā kārtojamo maksājumu vēl atlicis nedaudz vairāk par $5000,-.

TLB vadībā pēc V. Ziedīņa (1949. g.) vēl bijuši A. Kļaviņš, K. Kampe, A. Rūblis, J. Popelis un A. Grigals, bet pēdējos gados par priekšsēdi darbojas E. Skuja. Par biedrības goda priekšsēdi izraudzīts Latvijas ģenerālkonsuls R. N. Braisons, bet viņa kundze par dāmu komitejas goda priekšsēdi. Biedrības valde rosīgi veic vispārējos uzdevumus un saskaņo arī sekciju un kopu darbību, kas citādi darbojas patstāvīgi savu interešu lokā. Biedrība vienmēr aktīvi piedalījusies vispārējos sarīkojumos ar saviem pārstāvjiem, kā Dziesmu svētku rīcības komitejā, Valsts svētku sarīkojumos u.t.t. u.t.t.

1952. gadā pie biedrības nodibinās drāmatiskais ansamblis H. Mangales vadībā, kas tā pastāvēšana gada jūnijā sniedz K. Miķelsona „Slinkā sieva" izrādi A. Vilkanča režijā, bet vēlāk ungāra Vasarī komēdiju „Esmu bez vainas". 1953. gadā kopīgi ar DV un TLN teātri M. Ziverta vakarā uzved viencēlienu „Divkauja". 1954. gadā V. Pukata režijā iestudēts R. Blaumaņa „Pazudušais dēls', 1955. g. E. Zālītes „Maldu Mildas sapņojums", 1956. g. M. Ziverta Minchhauzena precības". Ansamblis ar saviem aktieŗiem piedalījās kopējās teātŗa izrādēs 1. un 2. Dziesmu svētkos, kā arī vairākos atsevišķos inscenējumos, sniedzot arī izrādes labdarīgiem mērķiem sestdienas skolas atbalstam, u. c. Ar izrādēm „Minchhauzena precības" ansamblis viesojies arī ASV, Hamiltonā, u. c.

Pie biedrības savā laikā darbojās arī Dainas koris diriģentes E. Freimanes vadībā, kas vēlāk kļuva par patstāvīgu dziesmotu vienību. Tāpat arī medneeki un makšķernieki, kas izveidoja patstāvīgu klubu. Pie biedrības nodibināta arī juristu kopa, kas gan nekādu darbību nav attīstījusi.

No 10 gadu ilgās darbības piemīnētie raksturīgākie piemēri liecina par TLB ļoti vispusīgo un rosīgo darbību latviešu kultūrāli sabiedriskā laukā, par ko visi darba darītāji pelnījuši nedalītu sabiedrības atsaucību un paldies. Kā katram jubilāram, tā arī TLB gribētos vēlēt tikpat rosīgu garu arī nākotnē, bez kāda Toronto latviešu sabiedrisko dzīve šodien nebūtu iedomājama.

Savas desmit gadu darbības atceri TLB rīko 29. novembrī, plkst 7.00 vakarā, savā namā, 198 Osler St.

R. N.

Pieprasāmas notis koŗiem

Latviešu dziesmu svētku b-ba Kanadā savā īsajā darbības posmā kopš dibināšanās paspējusi jau izsūtīt visiem tiem koŗiem, kuŗu adreses bija zināmas, nošu paraugus, no kuŗiem turpmākie eksemplāri pieprasāmi A. Putniņam, 280 Wright Ave., Toronto, Ont., Canada. Pašreiz biedrības rīcībā ir šādas notis:

1. nr. — A. Okolo - Kulaka „Meži šalc" un J. Norviļa „Kalnā kāpējs".

2. nr. — J. Mediņa „Daina" un E. Freimanes „Ziemciešu tauta".

3. nr. — J. Norviļa „Jūŗa krāca, jūŗa šņāca" un tā paša autora „Puri, puri, meži, meži".

4. nr. — A. Kalniņa „Tēvijai" un J. Cīruļa „Pieguļnieka dziesma".

5. nr. — E.Freimanes „Aiz kalniņa dūmi kūp", A. Kalniņa „Ozoldēli, liepu meitas un J. Graubiņa „Līgo laiva uz ūdeņa".

Katras nošu lapas cena (4 lpp.) ir 15 centi par eksemplāru.

KANADĀ TORONTO

● Jaunatnes pulciņa „Lāpa" kārtējā sarikojumā B. Senkēviča piedalījās ar saistošu referātu par seno latviešu Mārtiņu vakara tradicijām. Pārējā vakara daļa noritēja draudzīgās pārrunās, dziesmās un dejās. DV Toronto nodaļas valde jaunatnes pulciņa sanāksmēm un nodarbībām telpas atvēlējusi bez atlīdzības savā namā 123 Huron St. Kā nākošais „Lāpas" sarikojums paredzēts Ziemassvētku eglītes vakars, ko pēc iepriekšējo gadu paražas rikos kopīgi ar latviešu JKS klubu centrālās YMCA's telpās, 22. decembrī, plkst. 7.30 vakarā.

● TLB tautisko deju kopā „Dižd̄ancis" deju iestudējumus turpmāk vadīs V. Adlers, bet F. Aigars kārtos vispārējo kopas vadību. Dižd̄ancī piedalās arī sieviešu dubultkvartets „Līga" M. Lintiņas vadībā, veicot mūzikālos deju pavadījumus. Lai paplašinātu „Dizdanča" repertuāru, turpmāk paredzēti arī vairāki etnografiski uzvedumi, kā latviešu kāzas, vakarēšanas, piegulnieki, Ūsiņi u. t. t., kuŗu sagatavošanu un režiju pēc B. Senkēvičas metiem uzņēmies režisors F. Lintiņš. Šādiem uzvedumiem būs liela nozīme seno latviešu paražu popularizēšanā, kā to jau pierādīja seno Jāņu uzvedums iepriekšējā vasarā Sidrabenē.

● Austrumu ev.-lut. draudzes mirušo pieminas dienas dievkalpojumā piedalījās ap 200 baznīcēnu, un to ar solo dziedājumiem kuplināja soprane L. Muskaļa. Dievkalpojuma Svētā vakarēdiena daļumiekļi pieminēja arī savus mirušos tuviniekus. Draudzes svētdienas skolu caurmēra apmeklē 24 bērni, un to vada S. Matisa un J. Dreifelds.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas organizētā gadskārtējā Ziemassvētku tirdziņa Sv. Trisvienības b-cā 29.nov. par bagātīgu daiļamatniecības darbu klāstu rūpējušies Latviešu daiļamatnieku savienības biedri H. Merca vadībā un daudzi atsevišķi daiļamatnieki, kā A. Kazerovska (audumi) Z. Jurševskis (keramika) u. c. Tikpat bagātīgā izvēlē būs arī bērnu rotaļlietas, ko gatavojis F. Ritums un neredzīgo izstrādājumi, ko no Vācijas piesūtījis K. Viksnis. Draudzes dāmu komiteja L. Lūses vadībā savukārt apmeklētājus iepriecinās ne tikai ar garšīgiem latviskiem cepumiem un kafiju, bet arī brīežu un meža cūkas cepeti, ko sagādājuši latviešu mednieki. Ziemassvētku tirdziņa laikā notiks arī draudzes bazārs ar daudzām vērtīgām mantām. Visi tautieši mīļi aicināti apmeklēt šo gadskārtējo un plaši iecienīto sarīkojumu, kas sāksies plkst. 11.00 no rīta un turpināsies līdz plkst. 7.00 vakarā.

● TLB rīkotais desmit gadu darbības atceres vakars notiks 29. novembrī, plkst. 7.00 vakarā biedrības telpās, 198 Osler St. Sarīkojumā bez oficiālās daļas paredzēti arī priekšnesumi un saviesīga dzīve.

● Mirušo pieminas dievkalpojumā Sv. Jāņa baznīcā draudzes māc. A. Lūsis, piedaloties viesim no Bafalo māc. J. Vējiņam, iesvētīja urnu ar Latvijas zemi, ko Sv. Jāņa draudze saņēmusi no kādas Latvijas ev.-lut. draudzes. Urnu baznīcā ienesa K. Kazerovskis, asistējot V. Burkēvicam un draudzes priekšniekam Ž. Rutenbacham, kas, to nododot draudzes mācītājam, īsā uzrunā atzīmēja šādas dāvanas simbolisko nozīmi, lai arī svešumā mirušie savās atdusas vietās saņemtu pa saujai dzimtenes zemes. Dievkalpojumu ar vairākām dziesmām kuplināja draudzes koris diriģenta J. Barūša vadībā. Dievkalpojums bija ļoti labi apmeklēts — ap 450 baznīcēnu. Daudzi draudzes locekļi, ejot pie dievgalda, pieminēja arī savus dzimtenē un svešumā mirušos tuviniekus.

VANKUVERĀ

● 20. novembrī Vankuverā miris DV Britu Kolumbijas nodaļas biedrs Emīls Cers.

ST. KATARĪNĒS

● St. Katarīnes latviešu skola atvērusi bērnu dārza klasi, kuŗā uzņem bērnus, sākot ar 4 gadiem. Šo klasi vada kādreizējā šīs skolas absolvente — Īve Viksne. Audzēkņu skaits šogad drusku audzis, tādēļ ilggadējai skolas vadītājai un vienīgajai skolotājaiai L. Gulbei talkā nākusi Silvija Klāsona.

● Vietējais kuplais latviešu mednieku un makšķernieku klubs gatavojas atzīmēt 5 gadu pastāvēšanu ar svinībām, kādā sakarā kluba valde aicinājusi biedrus uz pārrunu vakaru 13. decembrī, pl. 6 vakarā, 177 Nigaras ielā (Ukraiņu klubā).

H. G.

Saiņus ar dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22 ROLAND GDNS LONDON • • • S.W.7 ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

Uzticieties vecākai un solīdākai saiņu sūtīšanas firmai, nevis vilinošiem piedāvājumiem

● NOSŪTĀM saiņus līdz 11 mārc. brutto. Saiņa priekšmetu skaits neierobežots.

● MŪSU GAISA PASTA sūtījumi tagad sasniedz Latviju vienas nedēļas laikā.

PIEDĀVĀJUMS! VIENREIZĒJS

Speciāli dāvanu gaisa pasta standartsaiņi, ieteicami Ziemassvētkiem

NENOKAVĒJIET ŠO IZDEVĪBU!

ŠAIS MŪSU STANDARTSAIŅOS IEVIETOTAS TIKAI AUGSTĀKĀS KVALI TĀTES PRECES.

XA 50 3¼ jda Superfine English Worsted, augstākās kvalitātes kungu uzvalku drāna, dažādās krāsās un rakstos.
1 īsta zīda kungu kakla saite. $42.00

XA 60 3 jdi tīras vilnas ļoti labas kvalitātes dāmu kleitas drāna, dažādās krāsās.
1 rūtains skotu vilnas galvas lakats. $23.00

XA 70 1 liels, tīras vilnas adīts plecu lakāts ar bārkstīm (54" x 54"), dažādās krāsās.
2 pāri vilnas dāmu zeķu.
1 pāris vilnas dāmu veļas. $25.00

XA 80 3¼ jda tīras vilnas Worsted uzvalku drāna tumši zilā, brūnā vai pelēkā krāsā ar svītriņām.
1 dāmu vai kungu īstas vilnas jaka ar gaŗām piedurknēm. $39.00

XAM 1 dāmu vai kungu rokas pulkstenis „Wega" (Šveices) ar 17 akmeņiem, ūdensdrošs un antimagnetisks.
1 elegants Kašmiras vilnas galvas lakats dāmai vai Kašmiras vilnas šalle kungam.
1 pāris dāmu nailona zeķu (eksporta kvalitātes) vai 1 pāris kungu krepnailona zeķu. $54.00

Pēdējais laiks izdarīt Ziemassvētku pasūtinājumus. Cenrāži, sarakste un paskaidrojumi latviešu valodā. Visu šo standartsaiņu cenās ieskaitīta padomju muita, sūtīšana, gaisa pasta piemaksa un citi izdevumi.

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

PRETKOMŪNISTISKA SANĀKSME

Kopējās sadarbības līga un Kanadas pretkomūnistiskā apvienība rīko pirmdien, 1. dec., plkst. 8 vakarā, Kolumba zālē Toronto (Bloor un Linden ielu stūrī), plašu sanāksmi ar diviem referātiem, lai protestētu pret Sarkanās Ķīnas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās.. Runās Sadarbības līgas pr. M. Jakubecs un R. Gostiks. Visi laipni lūgti piedalīties šai sanāksmē. Ieeja brīva.

Kara skolas gada svētki

Šogad Latviešu virsnieku apvienības valde Kara skolas 39 gadu atceri atzīmēs ar jundu un tradicionālo melno kafiju svētdien, 30. novembrī, plkst. 5 p.p. DV namā, Toronto. Virsnieki ar dāmām laipni gaidīti.

DAUGAVAS VANAGU EGLĪTES VAKARS

DV Toronto nodaļa rīko bērniem eglīti š. g. 27. decembrī, pl. 3 p.p. DV namā, 123 Huron St. Lai Ziemassvētku vecītis zināt u, cik daudz jāņem līdzi dāvanu, bērnus lūdz pieteikt vēlākais līdz 20. decembrim. Tā kā Ziemassvētku vecītis brauc tieši no ziemeļiem, un ilgi nevarēs uzkavēties — lūdz bērnus piedalīties jo kuplā skaitā, kā arī būt rātniem un labi iemācīties Ziemassvētku dziesmiņas.

PATEICĪBA

DV Toronto nodaļas Vanadžu kopa izsaka latviski sirsnīgu pateicību daiļamatniekiem A. Flaumam, A. Gugānam, Z. Jurševskim, A. Kivleniekam, A. Kazerovskai, H. Lapiņam, A. Legzdiņam, A. Paeglei, V. Reinholdam, A. Saksonei un V. Vilsonei par loterijai ziedotiem vērtīgajiem daiļamatniecības izstrādājumiem, bet nodaļas biedram V. Ivanam par ziedoto E. Upiša gleznu. Tāpat sirsnīgs paldies visiem ložu izplatītājiem, pircējiem un loterijas atbalstītājiem.

DV Toronto nodaļas Vanadžu kopa.

LASĪTAJU vēstules

KĀ TAS NĀKAS?

Latvijas Amerikā red.:

Patīkams bija TLB latviešu skolas rīkotais 18. novembŗa akts, par ko vislielāko pateicība pašaizliedzīgajiem skolotājiem, kas mūsu jauno audzi iepazīstina ar Latviju. Īsti piemēroti, bez liekām frazēm, bērniem labi saprotamā valodā mazos censoņus iepazīstināja ar mūsu zemi un tautu. Domāju, ka mazie bija par to ļoti priecīgi, jo viņu sejās varēja saskatīt lielu interesi. Viņi čakli un pareizi atbildēja uz jautājumiem. Tā tas ir ar mazajiem bērniem, bet kā ir ar lielākajiem — ģimnazijas audzēkņiem? Liekas, viņiem ir daudz grūtāk ko iestāstīt par mūsu zemi, jo ar katru gadu, dzīvojot svešumā, viņi vairāk un vairāk piesavinās šīs zemes paražas un dzīves veidu. Domāju, arī ģimnazistus vajadzēja iesaistīt šajā jaukajā sarīkojumā.

V.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

GENERĀLKONSULS
Mr. R N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

PRETKOMŪNISTISKA SANĀKSME

Kopējās sadarbības līga un Kanadas pretkomūnistiskā apvienība rīko pirmdien, 1. dec., plkst. 8 vakarā, Kolumba zālē Toronto (Bloor un Linden ielu stūrī), plašu sanāksmi ar diviem referātiem, lai protestētu pret Sarkanās Ķīnas uzņemšanu Apvienotajās Nācijās. Runās Sadarbības līgas pr. M. Jakubecs un R. Gostiks. Visi laipni lūgti piedalīties šai sanāksmē. Ieeja brīva.

Kara skolas gada svētki

Šogad Latviešu virsnieku apvienības valde Kara skolas 39 gadu atceri atzīmēs ar jundu un tradicionālo melno kafiju svētdien, 30. novembrī, plkst. 5 p.p. DV namā, Toronto. Virsnieki ar dāmām laipni gaidīti.

DAUGAVAS VANAGU EGLĪTES VAKARS

DV Toronto nodaļa rīko bērniem eglīti š. g. 27. decembrī, pl. 3 p.p. DV namā, 123 Huron St. Lai Ziemassvētku vecītis zinātu, cik daudz jāņem līdzi dāvanu, bērnus lūdz pieteikt vēlākais līdz 20. decembrim. Tā kā Ziemassvētku vecītis brauc tieši no ziemeļiem, un ilgi nevarēs uzkavēties — lūdz bērnus piedalīties jo kuplā skaitā, kā arī būt rātniem un labi iemācīties Ziemassvētku dziesmiņas.

PATEICĪBA

DV Toronto nodaļas Vanadžu kopa izsaka latviski sirsnīgu pateicību daiļamatniekiem A. Flaumam, A. Gugānam, Z. Jurševskim, A. Kivleniekam, A. Kazerovskai, H. Lapiņam, A. Legzdiņam, A. Paeglei, V. Reinholdam, A. Saksonei un V. Vilsonei par loterijai ziedotiem vērtīgajiem daiļamatniecības izstrādājumiem, bet nodaļas biedram V. Ivanam par ziedoto E. Upiša gleznu. Tāpat sirsnīgs paldies visiem ložu izplatītājiem, pircējiem un loterijas atbalstītājiem.

DV Toronto nodaļas Vanadžu kopa.

LASĪTAJU vēstules

KĀ TAS NĀKAS?

Latvijas Amerikā red.:

Patīkams bija TLB latviešu skolas rīkotais 18. novembra akts, par ko vislielākā pateicība pašaizliedzīgajiem skolotājiem, kas mūsu jauno audzi iepazīstina ar Latviju. Īsti piemēroti, bez liekām frazēm, bērniem labi saprotamā valodā mazos cenšonus iepazīstināja ar mūsu zemi un tautu. Domāju, ka mazie bija par to ļoti priecīgi, jo viņu sejās varēja saskatīt lielu interesi. Viņi čakli un pareizi atbildēja uz jautājumiem. Tā tas ir ar mazajiem bērniem, bet kā ir ar lielākajiem — ģimnazijas audzēkņiem? Liekas, viniem ir daudz grūtāk ko iestāstīt par mūsu zemi, jo ar katru gadu, dzīvojot svešumā, viņi vairāk un vairāk piesavinās šīs zemes paražas un dzīves veidu. Domāju, arī ģimnazistus vajadzēja iesaistīt šajā jaukajā sarīkojumā.

V.

s manuskriptus saīsināt.
us neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
astmarka.
iciājiem parakstītajos rakstos izteiktās
lakcijas viedoklim.

svētkiem
NENOKAVĒJIET
ŠO IZDEVĪBU!

CES.

KAM 1 dāmu vai kungu rokas
pulkstenis „Wega" (Šveices) ar 17
akmeņiem, ūdensdrošs un antimag-
netisks.
1 elegants Kašmiras vilnas galvas
lakats dāmai vai Kašmiras vilnas
šalle kungam.
1 pāris dāmu nailona zeķu (eks-
porta kvalitātes) vai 1 pāris kungu
krepnailona zeķu. $54.00

pasta piemaksa un citi izdevumi.

Ž. Unāms

ASPAZIJA DZĪVES RIETĀ

DUALISMS RAIŅA BĒRĒS

V

Mācītāja vietu kapos aizpildīt un galveno izvadīšanas runu teikt partijas vadība bija uzdevusi F. Cielēnam. Viņš savā gaŗajā runā Raini galvenokārt cildināja kā strādnieku šķiras vadoni. Protams, viņš pieminēja arī Raiņa ģeniālos literāros darbus, viņa nacionālo un valstisko ideoloģiju. Bet uzsvars tomēr bija likts uz strādnieku šķiras ideoloģisko vadību. Rainis bijis strādnieku šķirai vislielākais vadonis, vislielākais pravietis. Cielēns savu runu nobeidza ar aicinājumu pie Raiņa kapa apņemties sekot viņa sociālismam.

Zinot Raiņa saspīlējumu ar sociāldemokratu vadību, nepārsteidza neapmierinātība Aspazijas sejā šo runu klausoties, ka turpat vēlāk šī neapmierinātība izpaudīsies pilnīgi pretēja virziena deklarācijā, to nevarēja pat iedomāties. Atmiņā palicis, ka ļoti korrektu un valstsvīra cienīgu runu pie Raiņa kapa teica Saeimas priekšsēdis Dr. P. Kalniņš, arī sociāldemokratu partijas biedrs.

Kad gaŗā runātāju rinda bija beigusies, nolikti daudzie vainagi un ziedi, uz runātāju estrādes parādījās — Aspazija. Viņas pirmie vārdi bija satraukti. Balss it kā aizlūzusi. Bet tad viņas runa kļuva droša, kā skaļa saucēja balss apkārtējā partijas karogu un dogmas tuksnesī. Aspazija teica, ka viņa sajūtot, it kā visas Latvijas skumjas būtu nolijušas pār viņu. Bet Rainis viņai atstājis savu spēku tās nest un arī pildīt viņa uzlikto un atstāto uzdevumu. Un ar savu balsi un runas veidu vien jau protestējot pret šauro un vienpusīgo partejiskumu, kādā bija ietīta Raiņa grandiozā izvadīšana, Aspazija teica: „Rainis tagad ir iegājis pārvērtībā. Viņš nav miris." Pretēji Cielēnam, citējot Bībeles vārdus, Aspazija ar skaļu patētiku teica: „Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem. Viņš ir augšām cēlies!" (Lūkasa evaņģ. 24. nod. 5., 6. p.). „Rainis bija ticīgs cilvēks," teica Aspazija Izsaciījusi visiem pateicību par līdzdalību Raiņa izvadīšanā, Aspazija nobeidza ar Raiņa vārdiem no „Uguns un nakts": „Vēl cīna nav gala un nebeigsies, Tev, Lāčplēsi, Spīdola palīgā ies".

Tas bija atklāti izteikts duālisms un skaļš protests pret partijas šauro loku, kuŗā pat ar pēdējo gājienu uz aizmūžu centās ieslēgt Raini. Tāpēc arī Raiņa izvadīšanas aprakstam „Latvi" es liku virsrakstu „Duālistiskas bēres".

Zudušo laimi meklējot

Pēc Raiņa nāves Aspazijas dzīve manāmi pārmainījās. Vispirms viņa to pārkārtoja ārēji. Kārtojot Raiņa mantojumu ar pārējiem mantiniekiem, Aspazija galveno vērību pievērsa Raiņa literārajam mantojumam, kur viņa gribēja paturēt sev vienīgās tiesības un reizē ar to arī brīvu rīcību Raiņa uzskicētos darbus literāri nobeigt, sakārtot un izdot. Pārējām vērtībām viņa lielu vērību nepieškīra. Tā arī Raiņa vasarnīca Dzintaros, kur R. bija miris, nonāca viņa māsīcas A. Paegles kundzes īpašumā. Aspazija bija nodomājusi likvidēt arī iedzīvi Rīgā un nomesties uz dzīvi Rīgas jūrmalā. Viņa ieguva māju Dubultos, kur sāka strādāt gar Raiņa atstātā literārā mantojuma kārtošanu.

Aspazijas māja atradās tuvu Dubultu stacijai — uz Majoru pusi, bet ļoti neizdevīgā un neērtā vietā. Tā bija uz šauras zemes strēmeles, ko pie Dubultu stacijas kopā saspieda dzelzceļa līnija un Jomas iela, resp. Rīgas - Kemeru - Tukuma šoseja. Pa dzelzceļa sliedēm, it sevišķi vasarās, ik pa 10—15 minūtēm vienā vai otrā virzienā ripoja vilcieni, kuriem no Dubultu piestātnes ieloka iznākot, ļoti kauca sliedes. Trokšņaina bija arī šoseja. Mājas gruntsgabals tā šauruma dēļ bija tik mazs, ka pie mājas bija tikai dārza buta-forija. Bet galvenais bija vilcienu lokomotīviju kvēpainie dūmi, kas visu dzelzceļa malu nokūpināja melnu, bieži tie līda pa logu iekšā. Tiesa, pāri ielai tuvu bija aizsniedzama jūŗa, un tūdaļ aiz sliedēm bija lokā izliektā skaistā Lielupes lenta. No mājas otrā stāva atvērās skaists skats uz Lielupes meldriem pie augušo ieloku un Salas pagastu, bet tālāk pa kreisi gar Majoru muižas stūri varēja redzēt augsto Lielupes smilšu krastu, kur pēc dažu archaiologu pētījumiem ir atradusies senā Zemgales osta, 6 km augšpus Lielupes grīvai. Bet šis skaistais vienreizējais skats tomēr nedeva dzejnieces mājai nepieciešamo ārējo mieru. Katrreiz ejot vai braucot šai mājai gaŗām, vai arī tajā kādreiz iegriežoties, uzmācās jautājums: kādēļ šeit, kādēļ sava dzīves vakara mītni un darba vietu dzejniece izvēlējusies tik neērti trokšņainā un kvēpainā vietā? Bet varbūt viņai vilcienu pastāvīgā klaudzēšana gar logiem sagādāja zināmu iekšēju mieru?

Arī sabiedriskā ziņā ar apmešanos uz dzīvi Dubultos Aspazija gāja vientulības virzienā — savu un Raiņa ideju un tēlu piepildītajā kopībā. Tas ideoloģiskais aizlūzums, kas Aspazijas un viņas partijas attieksmēs radās pie Raiņa kapa, vēlāk izvērtās skaļā un neveikli sadzīves konfliktā. F. Cielēns, to daļēji diplomātiski tušējot, saka tā: „1932. gadā Aspazija nonāca asā konfliktā ar politisko partiju, pie kuŗas visu mūžu bija piederējis Rainis un kuŗā arī viņa bija iestājusies. Patiesību sakot, pie sociāldemokratu partijas Aspaziju saistīja Rainis un tradicijas. Konflikts ar partijas vadību Aspazijai radās sakarā ar Raiņa dienas grāmatas publicēšanu nedēļas žurnālā Atpūta. Rainis šad un tad bija pierakstījis īsas piezīmes par dažādiem notikumiem savā dzīvē. Tās par dienas grāmatu nemaz nevar saukt, jo tur trūka autora pārdzīvojumu attēls un apkārtējo cilvēku zīmējums. (Nepareiza uztvere, ka par dienas grāmatu varētu saukt tikai to raksta veidu, kur ir apkārtējo cilvēku zīmējums. Dienas grāmata ir tā, kur autors chronoloģiski atzīmē savus piedzīvojumus un pierēdzes un no tiem izrietošās pārdomas. Raiņa publicētajā dienas grāmatā viss tas bija. Ž. Ū.). Tikai retumis viņš tur bija piespraudis dažiem partijas redzamiem darbiniekiem savus spriedumus. Viņš tomēr bija stipri uzmanīgs savās kvalifikācijās, jo, kā es to personīgi biju vairākkārt novērojis, viņš šad un tad sajuta ļoti asu rūgtumu pret partijas līdeŗiem. (Še Cielēns pats atzīst, ka Raiņa rūgtums pret partijas līdeŗiem ir bijis lielāks un asāks, nekā viņš par to rakstījis savā dienas grāmatā. Ž. Ū.). Partijas oficiālā vadība, kas nu atradās Mendera un Buševica rokās, jutās ar Raiņa piezīmēm tā aizvainota, ka nolēma Raiņa dienas grāmatu cenzēt, pieprasot no Aspazijas uz priekšu nosvītrot šādus negatīvus raksturojumus vai pārtraukt dienas grāmatas publicēšanu. Aspazija nedarīja ne vienu, ne otru, motivējot savu rīcību ar to, ka Raiņa domas vinai jārespektē pilnā mērā. Par šādu centrālās komitejas vairākuma lēmuma nelevērošanu Aspaziju izslēdza no partijas. Turklāt tas nenotika klusā, negamanāmā veidā, bet ar lielu troksni: partijas centrālorganā divos rakstos Aspaziju nonievāja. (!) Tas liecināja par brutālu neiecietības garu, kas bija iestājies līdz ar kreisā virziena uzvaru partijā."

Aspazijas tā laika izturēšanos pareizi un simpatiski vērtējot, F. Cielēns par to turpina: „Aspazija nu kluva pilnīgi vientule. Tomēr viņa šai nievu sārtā nejutās sadedzināta. Savā dabā būdama vētraina un galējiga, Aspazija uz partijas vadības naidu pret viņu atbildēja ar vēl niknāku naidu pret partiju un tās vadību." Bet tas, ko Cielēns Aspazijai nekādi nevar piedot un kas liecina par viņu galīgo ieskatu izšķiršanos, ir Aspazijas labvēlīgā nostāja pret 15. maiju un simpatiias pret Kārļa Ulmaņa personu. Tāpēc F. Cielēns saka, ka „tas (Aspazijas naids pret partiju) žultaini izlauzās pēc 15. maija apvērsuma, kad viņa atklāti nonieciņāja sociāldemokratu partijas toreizējos līderus un slavināja nacionālo diktatūru." (129, 130).

(Turpinājums sekos)

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

Latvijas sūtniecības padomnieks A. Dinbergs valsts svētkos Hamiltonā, Kanadā (no kr.:) I. Breikša, J. Gailītis, DV nod. pr-ks un LĒKO kavalieris J. Kapteinis. R. Bērziņas foto.

KO LĒMA CEturtais KONTINENTĀLAIS PRETKOMŪNISTISKAIS KONGRESS

Kerstens Pirmā Pasaules pretkomūnistiskā kongresa ģenerālsekretārs

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO MEKSIKAS

Meksikas Sitijā — (Ha) Kā zināms, Ceturtais kontinentālais pretkomūnistiskais kongress notika Gvatemalas galvaspilsētā (no 12-16. oktobrim). Bet nupat Meksikā beidzot pienākuši visi kongresa materiāli, kas paver jo skaidru ainu pretkomūnistiskās ciņas laukā un var interesēt arī latviešus.

Intervijā ar Meksikas un visas Latiņamerikas vislielāko pretkomūnistisko cīnītāju Jorge Prieto Laurens, kas ir arī Amerikas kontinenta aizsardzības federācijas ģenerālsekretārs (Confederation Inter - Americana de Defensa del Continente), atklājas, ka 4. kontinentālajā pretkomūnistiskajā kongresā piedalījās vairāk kā 100 delegātu, pārstāvot Ziemeļ- un Dienvidameriku (kā Arģentīnu, Boliviju, Braziliju, Kolumbiju, Čili, Kosta Riku, Kubu, Kanadu, Dominikas republiku, Ekvadoru, Salvadoru, ASV, Gvatemalu, Haiti, Honduras, Meksiku, Panamu, Peru, Paragvaju, Urugvaju un Venecuēlu). Četrpadsmit valstis bija sūtījušas arī savus oficiālos novērotājus, bet ārpuskontinenta valstis arī bija sūtījušas pārstāvjus (Vācija, Spānija, Čehoslovakija, Israēla, Ukraina).

Atklāšanas dienā, klātesot visiem Gvatemalā akreditētiem diplomātiem, piedalījās arī Gvatemalas un Honduras valsts prezidenti.

REZOLŪCIJAS

Kongresa laikā tika pieņemtas 60 dažādas rezolūcijas iedzīvināšanai. No tām svarīgākās: kontinenta iedalīšana piecās zonās, lai tā labāk varētu apkarot komūnistu iefiltrēšanos (pirmajā ietelp ASV un Kanada); 5. rezolūcija paredz visu valstu dzīves līmeņa pacelšanu; 6. rezolūcija prasa, lai ASV palīdz atbrīvot apspiestās zemes; 8.: apstiprina Apvienoto Nāciju cilvēku tiesības; 15.: uzsāks ofensīvu pret komūnismu; 17.: prasa, lai valdības pieņem stingrākus likumus pret komūnistiem; 18.: tik radīts pretkomūnistisks dienas laikraksts (vēl nav ratificēts); 19.: prasa visu valdību kooperāciju (sadarbību) pretkomūnistiskos jautājumos; 22.: skaŗ jautājumu par komūnistu slepenajiem aģentiem; 24.: prasa, lai visas valstis pasludina komūnistu partiju par nelegālu; 25.: norāda uz komūnistu infiltrāciju brunotajos spēkos; 27.: prasa valdības iestāžu radīšanu, kas ierobežotu komūnistu aktivitāti (kā to jau darījušas ASV); 28.: izdos biletenus un citus materiālus par komūnistu aktivitāti; 29.: prasa Pad. Savienības tirdzniecisku boikotu; 32.: prasa uzturēt preses brīvību (atbildīgu); 36.: prasa brīvību organizēt arodbiedrības; 37.: prasa, lai pamatskolās un vidusskolās mācītu pret marksismu; 39.: prasa steidzīgi dibināt pretkomūnistisko organizāciju apvienību kontinenta apmērā; 40.: radīs pretkomūnistisko kartotēku (kontinenta apmēros, lai identificētu komūnistus); 41.: nopelt koloniālismu Amerikā (vēršas it sevišķi pret Angliju, sakarā ar kādas Gvatemalas salas okupāciju); 42.: prasa iedzīvināt reliģiju, kā pretstatu komūnismam; 45.: ieteic auestskolām mācīt tikai ticīgo filozofijas; 46.: paredz sakaru uznemšanu ar ungāriem, lai viniem palīdzētu Amerikā; 49.: aktivizēt pretkomūnistu kultūrālos sakarus (kā studentu apmaiņas; sporta svētku rīkošanu); 51. dibinās komisiju, kas mēģinās radīt labākas ciņas metodes pret komūnisma doktrinu; 52.: nolemj radīt pretkomūnistisku skolotāju apvienību (vispirms Centrālamerikā); 53.: nodibināja apbalvošanas komiteju; 54.: prasa visu komūnistu organizāciju slēgšanu; 56.: norāda uz komūnistu aktivitāti Arģentinā (tā tagad esot vissarkanākā zeme Amerikā); 57.: prasa, lai Eiropas valstis, kā Anglija, Francija un Holande latiņamerikāņiem atdodot atpakaļ viņu zemes (kā salas, u. c. zemes platības).

Bez rezolūciju pieņemšanas tika apspriests pirmais Pasaules pretkomūnistiskais kongress. Tika panākts, kā „dezertieru" (Libmaņa, Maknamaras, Edisona) vietā nāks divi iespaidīgi amerikāņi (abi demokrati), un viens no tiem jau būs latviešiem labi pazīstams. (Ar šo ziņu aizsteidzos priekšā oficiālajai vēstij). Šā mēneša (novembŗa) beigās ASV sanāks Pasaules kongresa ricības komiteja un tur tiks atklātībai paziņots, ka bijušais ASV kongresmenis Kerstens un admirālis Hurlejs pārņems visus pretkomūnistiskā kongresa rīcības komitejas dokumentus (kuŗus Libmanis jau nodevis ABN vadītājam, ukraiņu Stecko tālāk nodošanai) un nāks Libmaņa un viņa palīgu vietā. Admirālis Hurlejs agrāk sadarbojās ar Čankaišeku Čunkingā.

Kā jau ieprieks „Latvija Amerikā" ziņoja, Portugale izraudzīta par pirmā pasaules mēroga pretkomūnisma kongresa vietu. J. P. Laurens šo rindu autoram izteicās, ka Portugales valdība jau apsolījusi kongresam telpas un brīvu apmešanos visiem delegātiem un ka drīzumā no Brazilijas uz Portugāli dosies Amerikas kontinenta aizsardzības federācijas prezidents, admirālis Penna Boto, kam esot labi sakari ar valdības aprindām.

Arī citas valstis kā Brīvā Ķīna un Dienvidkoreja jau solījušas materiālu atbalstu (segs Āzijas delegātu ceļa izdevumus); tāpat Federālā Vācijas republika (Rietumvācija) un, liekas, arī ASV solījušas kongresu materiāli atbalstīt.

(Nobeigums 8. lpp.)

Savienotas VALSTIS

ŅUJORKĀ

● Daugavas Vanagu Ņujorkas apvieniba rikoja 22. novembrī Latvijas gada svētkiem veltītu vakaru, kuŗā runāja Latvijas pēdējās valdības ministrs Alfreds Bērziņš. Viņš uzsvēra, ka par savu neatkaribu mēs esam maksājuši augstu cenu, to mēs esam izcinījuši ar savām asinim. Ar pagaidu valdību no Rīgas izgāja 450 brīvprātīgo, bet kad beidzās neatkaribas ciņas, mūsu armijā bija 76.000 karavīru. Tik bargs laiks kā tagad mūsu vēsturē vēl līdz šim nav bijis. Vistumšākos vergu laikos latvieši patvērās savās lauku sētās un saglabāja savu latvietību. Tagad krievi iznīcina latviešu sētas un dibina pēc krievu parauga sādžas. Tomēr tur norisinās klusa ciņa. Apspiestās tautas naids var būt sākums kādām pārmaiņām.

Vakaru kuplināja L. Glaznova ar deklamācijām.

ČIKĀGĀ

● YWCA's izstādē, kuŗā piedalījās 49 tautību pārstāvji, 18. novembrī piedalījās arī latviešu YWCA. Stendu vadīja E. Kraule, un tas ar saviem vērtīgajiem eksponātiem iemantoja lielu interesi. Izstādītas bija rotas, audumi ,daiļamatnieku darbi.

● Cikāgas latviešu Inženieŗu b-bas kārtējā biedru vakarā inž. Venters referēja par betona uzlabošanas iespēju, papildinot stāstījumu ar gaismas bildēm. Klausītāji referentam uzstādija daudzus jautājumus, kas izraisīja plašas un dzīvas pārrunas. Referents prata labi saistīt dažādo nozaru inženieru un tehnisko darbinieku interesi. Pēc referāt pārrunāja jautājumus par darba apstākļiem ASV, pieprasījumiem un citas praktiskas lietas. Vakars bija labi apmeklēts.

● Par Latviju angļu valodā YMCA's zālē stāstīja Mangulis, sniegdams sīkas ziņas par Latvijas sasniegumiem kultūras, saimnieciskajā un politiskajā laukā. Lekciju kuplināja daudzi uzņēmumi no Latvijas. Pēc referāta uzstājās E. un V. Dzelmju tautisko deju kopa. Vakarā piedalījās pāri par 100 klausītāju - cittautiešu.

DETROITĀ

● DV apvienības rikotais tradicionālais Mārtiņu vakars Parkside zālē bija pulcinājis kuplu tautiešu skaitu. Bija ierašanies arī viesi no Kalamazū: DV apvienības Kalamazū pr-ks R. Jankavs un valdes loceklis K. Briģis, atvezdami lidzi Detroitas DV šāvēju grupas Kalamazū izcīnīto ceļojošo balvu. Pēc apv. pr-ka A. Ligotņa uzrunas R. Jankavs nodeva sveicienus no Kalamazū apvienības, izjustiem vārdiem spodrinot klātesošo ticību Latvijas nākotnei, un nodeva ceļojošo balvu šāvēju grupas kapteinim V. Lensim. Par piedalīšanos iepriekšējās — DV dienu sacīkstēs Kalamazū R. Jankavs pasniedza DV ASV atzinības rakstu šāvēju grupas locekļiem: V. Lensim, A. Ligotnim, J. Kovaļenkam, E. Ulmanim, A. Udenānam un A. Abermanim. Priekšnesumu daļā vakara apmeklētājus ar patriotiska rakstura dziesmām iepriecināja Detroitas viru dubultkvartets un tenors A. Dravnieks. Par vakara mājigumu un atspirdzinājumiem gādāja čaklās Vanadzes ar priekšnieci V. Ligotni priekšgalā. E. U.

GRAND RAPIDOS (MICH.)

● Grandrapidieša zobārsta kapteiņa Jāņa Auziņa ģimenē Vācijā, Štutgartē, radies pieaugums ar nipru meiteni Renāti Nataliju.

● Decembra mēnesī Grand Rapidu latviešu kolonijā Ziemassvētku eglītes vakarus jau paredzējušas rīkot sekojošas organizācijas un draudzes: 13. decembrī Ziemassvētkus ievadīs Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes jaunatnes pulciņš. 20. decembrī latviešu skolas eglīte. Abi sarīkojumi latviešu biedrībā. 21. decembrī Vienības draudzes eglīte un 26. decembrī Vienības draudzes jaunatnes pulciņa Auseklis eglītes vakars. Skrundas skautu un gaidu eglītes vakars latviešu b-bā 27. decembrī.

● Nelaika prāv. J. Ozola dzīves biedre Marija Ozola bija devusies uz D - Dakotu, Vatertaunas pilsētu, lai viesotos sava znota Dr. Brakšas ģimenē. Nelaimīgā kārtā, kāpjot pa kāpnēm, viņa lauzusi kāju. Rūpīgā kopšanā un gādībā veseļošanās noritot bez traucējumiem un uz Ziemassvētkiem tā cerot atgriezties Grand Rapidos.

● Piektdien, 21. novembrī Latviešu biedrības telpās darbu atsāka latviešu ģimnazijas klase, kas domāta galvenokārt tiem latviešu jauniešiem, kas mācās amerikāņu vidusskolās. Šo pasākumu organizē Grand Rapidu latviešu skolotāju kopa. Vecākai paaudzei un studējošai jaunatnei, lai padziļinātu zināšanas latviešu valodā, vēsturē, ģeografijā u. c. nozarēs domāts rīkot kultūras kursu turpinājumu. Pēdējie bija noorganizēti š. g. vasarā un guva sevišķi dzīvu atsaucību.

● 9. novembrī Immanuēla baznīcā māc. Kr. Hermanis kristīja Andri Juri Zušmani, Augusta un Viktorijas dēlu.

● Dižajā Immanuēla baznīcā, ap kuŗu galvenokārt pulcējas vācu izcelsmes laudis, 30. novembrī tiek rīkots plašs Ziemassvētku ieskaņu koncerts ar vairāku koŗu un solistu piedalīšanos. Lielajā dievkalpojumā un koncertā aicināti arī Grand Rapidos dzīvojošie latvieši. Šo dievnamu kulta vajadzībām kopš vairākiem gadiem izmanto Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut draudze. V. Z.

Arturs Voitkus

TRIMDAS DZĪVES PROBLĒMAS

2.

UZ NOMAKSU

Nē.

Šai rakstā nerunāšu par šejienes saimnieciskās dzīves stūrakmens — nomaksas un parādu sistēmas — materiālajiem labumiem vai ļaunumiem. Tās saules un ēnas puses šajā plāksnē jau pietiekami pārrunātas. Mēs visi esam vienis prātis: ja nebijis šis nomaksas sistēmas, cilvēki dzīvotu vienkāršāk, tā sauc amais dzīves standarts būtu zemāks, bet tai pašā laikā atsevišķās ģimenēs valdtu lielāka drošība un saimnieciska stabilitāte.

Un šeit sākas mūsu kopējā interese un — atbildība.

Jo nomaksas sistēma skārusi un skaŗ ne tikai mūsu naudas maku, bet dziļi ietekmē — un pārveido — visu mūsu dzīvi. Arī garīgo.

Viena no latviskā gara raksturīgām iezīmēm ir taupība. Ja pag. gadu simteni latviešu zemnieks pamazām iekaŗoja sev saimniecisko stāvokli un varu ne tikai savā pagastā, bet arī pilsētās, tad tas bija ne tikai nenogurstoša darba, bet galvenokārt taupības rezultāts. Ja viņš savus dēlus varēja laist skolās, tad tas notika tāpēc, ka prata iztikt arī ar mazāku rocību, un tādā gaŗā bija audzinājis arī savus bērnus. Liela mērka labā latvietis prata uz laiku atteikties no daudz un daždādām ērtībām, to baudīšanu apzināti atstājot uz to laiku, kad izraudzītais mērķis būs sasniegts.

Šejienes nomaksas sistēma ieteic pretējo: neatsakies! Neatsakies un negaidi! Dzīves ērtības ir radītas, lai tās baudītu: kāpēc gaidīt? Tāpēc, ka tev pašreiz kāds cits mērķis padomā un tu krāj tam? — Aplami! Iegūsti vienu un otru — un krāj pēc tam!

Kas par to, ka tu uzņemies nastu, ko tu neesi spējīgs nest? Kas par to, ka tu tā iekļūsti parādos, ko nekad nenomaksāsi? Uz cita stūŗa jau gaida citi šīs sistēmas locekļi, lai tev „palīdzētu" — auglotāji, kas uz mirkli laus atvilkt elpu.

Vai brīnums, ka šādā burvju lokā nonākušais kļūst nervozāks no dienas dienā? Vai brīnums, ja tas kļūst īgns, neiecietīgs, un beidzot, izeju neredzēdams, viegļprātīgs? Sak', ko es vairs varu zaudēt?

Latvietis par goda lietu ieskatīja iztikt saviem spēkiem un neiekļūt parādos. Šeit mēs esam ļāvuši mūsu uzskatus šai virzienā mainīt — un tā noteikti ir attālināšanās no latviskā gara.

Latviskais tikums ir vienkāršība. Nezinu, vai cits kāds netikums tik daudz izsmiets kā tukša dižošanās. Mums pat ir īpašs — brāļu Kaudzīšu radīts — sugas vārds tiem, kas plātīdamies un lielīdamies cenšas izrādīties pārāki nekā ir īstenībā: Svauksts.

Kādā žurnālā, kur bija iztirzātas vietējās saimnieciskās problēmas, atceros redzējis divi zīmējumus, kam bija jāparāda parādu sistēmas iznākums. Vienā zīmējumā bija uzzīmēts viss, kas atrodas vietējās caurmēra ģimenes rīcībā: mēbeles ledusskapis, televizijas aparāts, auto u. t. t. ; blakus bija otrs, iepriekšējam identisks zīmējums, tikai ar starpību, ka izzīmētas bija tās līnijas, kas attēloja, atliecīgā priekšmeta to daļu, kas bija samaksāta. Tā skatītājs redzēja gan auto riteņus, bet auto paša nebija, bija uzzīmēta televizijas aparāta sastatne, bet aparāta paša trūka, bija redzami daži krēsli, pus gultas, uzvalka piedurknes, kakla salte, pus krekla, viena kurpe — un tā tālāk.

Būtu varēts smieties, ja nebijis bēdīgi.

Jo šis švaukstisms šeit tiek propagandēts. Nav neviena sludinājuma ne laikrakstā, ne televizijā, ne radio, kas par jaukāko apstākli sakarā ar ieteicamo preci neuzsvērtu to, ka prece iegūstama ne tikai uz nomaksu, bet pat pavisam bez iemaksas: tikai nāc un ņem!

Un ar laiku propaganda — ja ne pie visiem, tad tomēr vienā ļaužu daļā — savu panāk: kāpēc man gaidīt?

Latviskais tikums ir apdomība. Solījumu dodams, latvietis apdomā, vai spēs to pildīt, un dotais vārds viņam ir svēts.

Un arī šai ziņā nomaksas sistēma indē mūsu garu. Viegli iegūstamais kredits mazina uzņemto saistību nozīmību, un veids, kā tas tiek piesolīts, modina maldīgu iedomu, ka atmaksāšana ir tikai sīka formalitāte, ko var pildīt, bet, — ja tas kaut kādā ziņā neērti vai neparocīgi — var arī nepildīt. Protams, likums aizstāv aizdevuma devēju un pircēju piespiež parādu agri vai vēlu atmaksāt, bet tā ir stāsta tā daļa, ko aiklātībā daudz nepārrunā. Atklātībā zināms tikai tas, cik vienkārši un viegli piepildāmas visas vēlmes: nekā vairāk nevajaga, kā tikai parakstīt parāda zīmi.

Tikai.

Šai zemē pazīstams ir izteiciens easy - going. T.i., ne par ko neuztraukties, nebēdāties, pat nopietnus jautājumus un problēmas uzskatīt ar zināmu vieglumu. Grūti pateikt, vai šis uzskats veicinājis nomaksas sistēmas attīstīšanos, ieb vai tā attīstījusi „easy-going" uzskatu, — bet katrā ziņā savstarpējā mijiedarbībā vini uzspieduši savu raksturīgo īpatnības zīmogu šīs zemes ļaudim un viņu raksturam.

Un mēs — pašiem nemanot — šo uzskatu esam sākuši vērtēt par kaut ko pozitīvu.

Nav taisnība tiem, kas saka, ka latviskajā rakstura esot par daudz smaguma un nopietnības, un ka tāpēc zināma deva vieglu mūsu raksturam jauna nedarīšot. Mūsu tautas dziesmu uzbūve un ritms vien rāda, cik daudz gracioza viegluma latviešu tautas garā. Tikai latviskais gars, ja nākas sastanties ar nopietniem jautājumiem un problēmām, nekad nemēģina izvairīties no šo problēmu risināšanas. Mēs nepazīstam „take it easy" padoma, tas mūsu garam svešs. Savas ērtības labā mēs nekad nemēģināsim izlikties, ka dotā problēma nenastāv un ka par viņu nav vērts pat domāt.

Vai esam kādreiz aplēsuši, cik daudz jauna šī „uz nomaksu" sistēma nodarījusi mūsu latviskajam garam? Vai esam ievērojuši, cik viegli un ātri mūsu domāšana ieslīdējusi amerikāniskajā gultnē?

Tānat kā nav iespējams izskaitļot, cik tiek zaudēts skaidrā naudā, preces uz nomaksu nemot un tad maksājot nesamērīgās augļotāju interesēs, tā vēl neiespējamāk izlēst, kā un par cik šī sistēma pārveidojusi latvisko taupības un vienkāršības tikumu, par cik vina samazinājusi dotā vārda svaru, un par cik veicinājusi paviršību, neapdomību un pat viegļprātību. Tās ir īpašības, kuŗas nekādā gadījumā nav uzskatāmas par tiplskām latviskā gara iezīmēm.

CELA VĀRDI

Cilvēka dzīve ir sūtība, tādēļ pienākums ir augstākais likums. Attīstība nākotnē būs iespējama vieniģi tad, ja šo sūtību ikviens apzināsies un pildīs savu pienākumu.

Madzini

☆

Kas ir sasniegums? Nekas cits kā sīksts un neatlaidīgs darbs, daudzi upuri un atteikšanās.

A. V. Mellons

☆

„— Un ārsti smaidot man teica: „Nekad, bet nebēdājieties, tas nav ilgi: viens mūžs, — un n e k a d jau ir galā." Olafs Stumbrs

„PASAULES SMADZENES" MEKLĒ PATIESĪBU

Ideju cīņa XII internacionālajā filozofu kongresā Venecijā

II

Mitina pārstāvētā brīvība esot vienīgi nomināla brīvības definīcija ar virzienu uz šķiru cīņu. Ar to brīvības objektivitāte tiekot iznīdēta. Vispār Mitina referāts esot vairāk vai mazāk vienīgi politiskas definīcijas ,bez zinātniska pamatojuma. Tādā neesot cerību nonākt pie saprašanās, iekāms objektīvā atziņu uztvere netiekot ievērota.

Florences marksists prof. K. Luporini „savas skolas" uztverē teica, ka cilvēks sākumā esot daba un tikai lēnām tas attīstoties kā garīga būte starp dabas pasauli un cilvēcisko dabu. Cilvēka mets vēsturiskā attīstībā rādot, ka vienīgā cilvēka atšķirība no dabas esot tā, ka tas dzīvs. Cilvēks pats iesācis atšķirties no dabas, jo viņš sācis producēt. Tā marksista Luporini teiktais nav tālu no Mitina domām, tomēr viņi viens uz otru neatsaucās.

Pirmā temata debašu nobeigumā prof. G. Veters no Romas, priesteru semināra „collegium Russicum" vadītājs, deva skaidru dialektiskā materiālisma interpretāciju atšķirībā no marksisma. Taču ne marksisisms, ne dialektiskais materiālisms jeb komūnisms neesot materijas īsto dabu pareizi uztvēruši.

Tematā par „Brīvību un vērtībām" izcēlās līdzīga idejiska cīņa, jo marksistiem un komūnistiem sava brīvības un vērtību interpretācija. Pozitīvi ņemot, **brīvībai jāizriet no cilvēka iekšējās pārliecības un atbildības sajūtas. Brīvība līdz ar to klūst pamats attiecībai pret vērtībām.** Vispār vērtību un brīvības jēdziens kārtojams no metafiziskā viedokļa, kas visai tuvu pašreizējai modernajai ontoloģijas uztverei, kur visuma ievirzē garīgais moments. Ar zinātnēs ieviesto garīguma un filozofisko momentu rodas jauna situācija kā jauna metafizika, kas arī brīvības un vērtību reālizācijā gūs jaunu izteiksmi.

Arī par tematu „Loģika, valoda un komūnikācija" bija spraigas diskusijas, bet jau bez idejiskiem strīdiem. Kaut arī loģika, šķiet, jau būtu pilnīgi nostabilizējusies, tomēr arī šajā nozarē cilvēka prāts arvien var pienest ko jaunu klāt. Bez tam pašreizējā filozofijā galvenais svars ne tik daudz loģikai un valodai kā pareizai komūnikācijai (izteiksmei).

Bez galvenajiem kongresa tematiem bija nepārskatāms referātu skaits visās pārējās filozofijas nozarēs, kas tika lasīti un diskutēti 12 zālēs reizē. Tiem visiem nav iespējams šeit nemaz pieskarties. Te varētu vienīgi kuriozitātes dēļ minēt Padomju Latvijas profesora Pētera J. Vāleskalna referātu „Bioloģija cilvēka kalpībā." Varēja sagaidīt „interesantu" komūnisma uztveres atreferējumu, tomēr bija jāvīlas, jo referents mēģināja izcelt veco darvinismu un tā nozīmi modernajā bioloģijā, īpaši pasvītrojot, ka šogad paiešot 100 gadu kopš darvinisma teorijas pasludināšanas, kas pasaulei cienīgi jāatzīmējot.

Jau šis īsais ieskats dos zināmu priekšstatu, kas notika „pasaules smadzenēs", kā šo kongresu nodēvēja kāds italiešu laikraksts. Dalībnieku skaits bija dubultojies, salīdzinot ar iepriekšējo kongresu, kas notika Briselē 1953. gadā. Taču nebija vairs šajā kongresā tās vadošās līnijas, iznemot katoliskās filozofijas pārstāvjus, kas vestu uz pasaules dievišķo kārtību, kā to skaidri juta iepriekšējā kongresā. Arī šajā kongresā trūka skaidras evaņeliskās filozofijas līnijas. It kā apsīkusi bija citkārt skalā eksistenciālistu balss. Kā traucētājs faktors bija komūnistiskā filozofu delegācija no Maskavas apmēram 30 viru sastāvā, kas iepriekšējā kongresā vēl nebija ieradusies. Ar to tad arī filozofijā vairs nav vienības, jo sācies cīnas posms, kad daudzi atrauias novērotājos vai cenšas šet koeksistences ceļu. Arī marksisti bija saradušies „cienīgā" skaitā. Vai būs iesnējama „koeksistence", to varbūt rādīs nākošais filozofu kongress pēc 5 gadiem Meksikā.

☆

Pēc kongresa viena daļa filozofu devās audiencē pie pāvesta Pija XII uz viņa vasaras rezidenci. Pāvests veltīja filozofiem sevišķu uzmanību un savā runā uzsvēra, ka filozofijai jānalīdz cilvēkam pacelties savā Dieva bērna stāvoklī un žēlastībā. „Baznīca gaida no jūsu darbiem, mani kungi," teica pāvests, „lai tie palīdz cilvēkus padarit labākus, izjaucot racionālisma un apslēptā lepnuma čaulu, kas vēl tagad paralizē plašus mūsdienu filozofiskās domāšanas laukus un līdz ar to traucē pazīt patiesību."

☆

Par spīti dažkārt samērā asai dialektikai, tomēr varētu runāt pat par zināmu tuvošanos austrumu un rietumu izpratnē tīri cilvēciskajā plāksnē, ja to tā vispār varētu saukt, jo dialektiskā materiālisma pārstāvji mācijās nostāties atklātā ideju cīņā un arī ievērot savus pretiniekus. Tāpat viņi vairs nesauca rietumu filozofiju par „tīro spekulāciju", bet gan par kapitālisma cīņas ieroci, kas „apzināti vērsts pret dialektisko materiālismu."

Arī šajā kongresā meklēja patiesību. Taču patiesība atrodas ar cilvēku zināmā relācijā un ir pēdējās noteikta. Tā izskaidrojams, ka atsevišķo cilvēku patiesības uztvere dažāda, jo arī pats cilvēks dažādās situācijās sevi vairs nepazīst (masas cilvēks!). Zināms, vairums meklēja patiesību patiesības dēļ un nevis lai vienīgi filozofētu vai aizstāvētu savu politiku. Pēdējie nav filozofa vārda cienīgi. Un tieši tas iepriecina, ka filozofija pašreiz atgūst savu agrāko cienu un kļūst plašākas tautas daļas izglītības viela. Bet vēl, šķiet, nebūs daudz tādu, kuri ar Sokrata nārliecību teiktu: „. . . tik ilgi, kamēr vien elpošu un man būs spēks, es nekādā zinā nepārtraukšu filozofēt . . . "

A. Spoģis

LASIET JAUNĀS LATVJU GRĀMATAS

Ziemassvētku dāvanām lielie un greznie izdevumi:

Rich. Ērgļa rom. — Pelēkie baroni I, II	$5.80
F. Huc a biogr. rom. — Bēthovens I, II kopsējumā	$8.00
Andr. Niedras trag. rom. — Sikspārnis	$3.90
I. Leimanes rom. — Vilkaču mantiniece, luksa izd.	$6.80
Cross Road Country - LATVIA, grāmata par dzimteni	$12.50
R. Blaumaņa — KOPOTI RAKSTI izlase, 5 sējumi	$18.00
R. Blaumaņa — KOPOTI RAKSTI, pilns izd. 12 sēj.	$45.00
Ziemassvētku kartītes, foto, 12 dažādi skati ... ā	10¢

Blaumaņa Rakstu pēdējie sējumi ir visās grāmatnīcās.

Pasūtinājumiem apgādā atlaide. Pieprasiet cenrāžus.

LATVJU GRĀMATA, P.O. BOX 332, Waverly, Iowa, USA

KNUTA LESIŅA KLAVIERU STUDIJAS 10. PĒCPUSDIENA

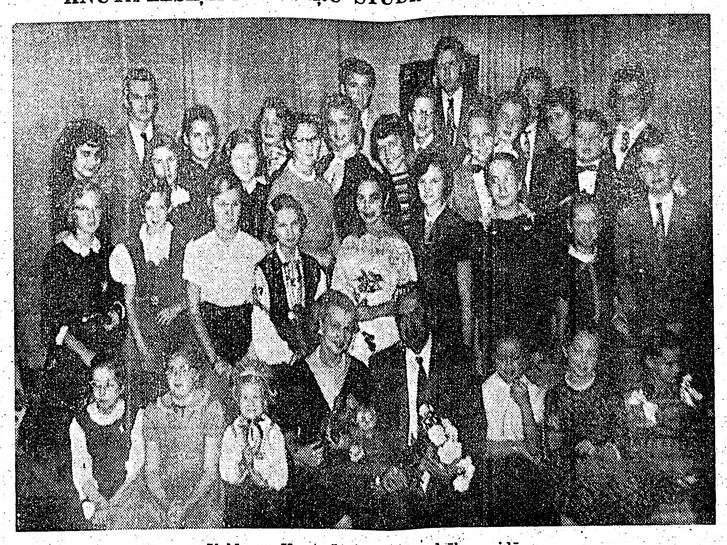

Valda un Knuts Lesiņi savu audzēkņu vidū.

Pirms 7 gadiem laimīgā dienā Mineapolē ieradās Knuts Lesiņš — ne vien rakstnieks, bet arī Latvijas konservātorijas absolvents, brīvmākslinieks - pianists un komponists. Pazīstamas dažas viņa dziesmas un klavierkompozicijas, bet „Dainas" studijas jaunākajā platē „Latviešu trio" ieskaņojis viņa miniatūru „Agitato". Divas savas klavieru prelides Kn. Lesiņš nesen atskaņoja Minesotas universitātes raidītajā televīzijas programmā „Man and Music", ko noraida katru otrdienu ar „The Hill Foundation" atbalstu.

Tūlīt pēc ierašanās Mineapolē Kn. Lesiņš nodibināja savu klavieru studiju, kuras izveidošanā piedalījās arī viņa dzīvesbiedre brīvmāksliniece Valda Lesiņa — dziedātāja, arī Latvijas konservātorijas absolvente. Pirmais audzēkņu pulciņš bija neliels, bet pēc 2 gadiem studijas audzēkņu skaits jau sasniedza 30 un neizpalika sekmes mūzikālajos sasniegumos, kas parādījās ik pusgadu rīkotajās audzēkņu pēcpusdienās — rudeni un pavasarī.

Svētdien, 30. novembrī, notiks studijas 10. audzēkņu pēcpusdiena, kurā piedalīsies pāri par 30 audzēkņu. Šis apjalais skaits dod ierosmi zināmai statistikai. Tā kā katrā programmā vienmēr bijis ne mazāk kā 30 atskaņojumu, tad kopigais programmas veikumu skaits sniedzas jau pāri 300. Katru gadu studijas audzēkņu sastāvā notiek arī zināmas pārmaiņas. Ieskaitot pašreizējos audzēkņus, var rēķināt, ka studijā šais gados mācījušies vairāk nekā 100 mazo klaviernieku. To starpā ir daži, kas palikuši studijai uzticīgi kopš tās dibināšanas, uzrādot jau labu techniku. Desmitās pēcpusdienas programmā, cita starpā būs Bēthovena sonātas, Mocarta, Šuberta, Šopēna, Debisi, Rachmaņinova darbi, un Emila Dārziņa Melancholiskais valsis četrrocīgi.

30. novembra sarikojums notiks Mineapoles latviešu draudzes nama lielajā zālē, plkst. 4 p. p. Ieeja audzēkņu piederīgajiem brīva, visi studijas draugi un interesenti laipni aicināti. Programmas pret ziedojumiem.

Pieminams, ka kopš gada Kn. Lesiņš saistīts par paidagogu Džordža Kulberga mūzikas skolā Vaizatā (Wayzata), dažas jūdzes ārpus Mineapoles.

H. Kiperts

LATVIEŠU ZINĀTNE UN MĀKSLA

(Pārnesums no 1. lpp.)

maiņa. Neatkarības laikā uzsāktais darbs pa daļai turpinās tagad Latvijā zem komūnistu varas. Pēc 1953. g. parādījušies Endzelīna un citu autoru darbu jaunizdevumi. Valodniekiem trimdā ir nelabvēlīgāks stāvoklis, jo šī zinātnes nozare saistās tikai ar latviešu tautu. ASV ir viena universitāte — Pensilvēnijā, kur ir baltoloģijas departaments.

LATVIEŠU MŪZIKA

Doc. A. Šturms savā referātā teica, ka mūsu mūzikas kultūra dibināta uz tautas dziesmām. Mūsu mūzikas celmlauzis ir J. Cimze, kas izaudzināja pirmos diriģentus un ērģelniekus. A. Jurjāns un J. Vītols, kas mācījās Pēterburgas konservātorijā, ir mūsu mūzikas tēvi. Vītols vadija Latvijas konservātoriju, nodibinājās Nacionālā opera, simfoniskais orķestrs. Radās koŗi ar kuriem mēs varējām reprezentēties citu tautu priekšā, tie bija „Dziesmu vara" un Reitera koris. Radiofonam bija liela loma mūzikas izplatīšanā. Vokālā māksla ir mūsu galvenais izteiksmes veids. Radās jauni komponisti. Alfreds Kalniņš deva operu „Baņuta", kas ir izcilākā latviešu opera. Melngaiļa darbos valda folkloras gars. J. Graubiņš pētījis senās latviešu tautas dziesmas. Zālītis pavēra durvis modernai mūzikai. J. Mediņš pievērsies liela vēriena instrumentālai mūzikai. Jāņa Kalniņa izcilākais darbs ir opera „Hamlets." V. Dārziņš izveidojis moderno stilu. T. Ķeniņš sācis mācities Latvijas konservatorijā, bet beidzis studijas Parīzē, piesavinādamies visjaunākās metodes. Trimdā turpinās mūsu mūzikas jaunrades darbs. No 50 konservatorijas mācības spēkiem 30 ir trimdā. Arī Latvijā mūsu komponisti rada jaunus darbus, bet to mākslinieciskais līmenis nav augsts.

LATVIEŠU TĒLOTĀJA MĀKSLA

Prof. A. Annus pastāstīja, ka Hūns un Feders, kas darbojās Pēterburgā, ieveda latviešu mākslu Eiropas pļāksnē. Rozentāla, Purviša un Zariņa darbos jau atklāti izpaužas latviešu cilvēks un Latvijas daba. Latviešu mākslinieku izstāde Pēterburgā 1914. g. parādīja, ka mūsu māksliniekiem ir sava īpata seja, un tie ir brīvi no krievu ietekmes. Latvijas patstāvības pirmajos gados latviešu māksla piedzīvoja konvulsīvu attīstību. Parādījās jauni virzieni, kuŗi vēlāk apsīka un iznīka. 1928. g. rikotā izstāde, kurā katrs mākslinieks varēja iesūtīt trīs darbus. Latviešu mākslas izstādes sarikoja ārzemēs, vispirms Stokholmā, tad Parizē un Londonā. Kultūras fonds atbalstīja mākslu, valdība deva pasūtinājumus monumentāliem gleznojumiem, piem., Rigas pilī. Monumentālā tēlniecība attīstījās neiedomājami īsā laikā. Daudz lielu nodomu palika nereālizēti politisko pārmaiņu dēļ.

Trimdā latviešu mākslinieku darbs turpinās, lai gan ar grūtībām. Trimdā mums ir attīstījies jauns virziens — abstraktā māksla. Šie jaunie mākslinieki izauguši amerikāņu vidē un guvuši labus panākumus.

LATVIEŠU MŪZIKA

Pirmais latviešu mūzikas darbs, kas tika izpildīts Latvijā, bija Jāņa Cimzes „Latvju dziesma", kas tika dziedāta 1873. gadā Rigā. Pirmais latviešu mūzikas darbs, kas tika izpildīts ārzemēs, bija Jāzepa Vītola, Jāņa Zālīša un citu latviešu autoru skaņdarbi te svinējuši savas krustabas. Zālīša vai Vītola „Uguns milna" pie vārdiem „vācietim neticiet" kādā koncertā pat radīja diplomātiskus sarežģījumus, Vācijas sūtnim demonstrātīvi atstājot ložu. Kopš tās reizes Brigaderes tekstā dziedāja „naidniekam neticiet".

Arī pagājušās sestdienas sarikojuma runās skanēja šī devize, un arī šoreiz 18. novembra atcerei rīkotāji deva mūzikāli labāko, kas vietē spējams, aicinot su labākos kor sambļus. Iznāc to dziesmiu die četrām dziesm komponista Svētku impr paša autora savu bagāto te izstrādājumu, antazijas fo komponists uz ņu gleznas, pa spaldu ar lī drāmatiski kā drīz pie Dievs te svinējuši savas krustabas. Zālīša vai Vītola „Uguns milna" pie vārdiem „vācietim neticiet" ziņā tas bija kais sniegums dzo lielākas virknē.

LATVIJAS VALSTS SVĒTKI ASV UN KANADĀ

Kalamazū

Latviešu biedrības rīkoto Latvijas neatkarības pasludināšanas 40 gadu atceres aktu ar uzrunu atklāja b-bas priekšnieks J. Grotēns, bet svētku runu teica prof. Ed. Laiminš no Bostonas. „Mēs savu mērķi sasniegsim, komūnisms nes pats sevī iznīcības dīgļus. Tautu uz durkļiem ilgi nevar noturēt. Aukstais karš kļuvis tik intensīvs, ka pa spēkam nav vairs to saturēt zināmos rāmjos", par politiskajiem notikumiem teica runātājs. „Uz ko cerēt?", jautāja profesors un deva arī atbildi: „Mums jātic, ka kaut kas nāks. Mums jāuztur sava vieta brīvajā pasaules koalicijā, jāatbalsta institūti, kas darbojas mūsu labā. Mēs esam laimīgi, ka šai valsti ir likumīga mūsu sūtniecība. Mums jāuzskata sevi par latviešu tautas pārstāvjiem brīvajā pasaulē." Daudz atzinīgu vārdu runātājs veltīja mūsu jaunajai audzei, tāpat viņš nepārmeta par latviešu pārveidošanos, bet teica: „Ūdens iegraužas akmenī, kā lai neiedragā mūs šis zemes apstākļi?" Noslēdzot svētku runu viņš aicināja: „Mēs nezinām, cik ilgi mūsu svešniecības laiks vilksies, kādi grūtumi būs vēl pārvarami, tāpēc mums jābūt vēl vairāk vienotiem."

Koncerta daļā piedalījās brīvmāksl. A. Ruševics ar solo dziesmām, M. Bradlija ar klavieru pavadījumu un koris „Dziesmu Vairogs" diriģenta brīvm. A. Kalnāja vadībā. P. Barisona kantātei „Dzimtenei" ērģeļu pavadījumu sniedza C. Loew. Koris, kā arvien, iemantoja sevišķu publikas piekrišanu un kantāti nācās pat atkārtot.

Aktā organizētā veidā piedalījās un ar saviem karogiem gōda sardzē stāvēja Daugavas Vanagi, Jaunatnes kopa, skauti un gaidas. 18. novembrim veltīti dievkalpojumi abās Kalamazū latviešu draudzēs notika 18. novembra vakarā; tos kuplināja mākslinieki. Atsevišķi piemiņas akti notika arī abās latviešu skolās — B.

Filadelfijā

Latviešu saimei Filadelfijā Latvijas valsts dibināšanas 40. gadadienu atkalāja Filadelfijas draudžu un organizāciju sadarbības centra priekšsēdis Dr. A. Rudzis, spraigā uzrunā pakavēdamies pie Latvijas tapšanas brīža priekš 40 gadiem un šī diženā notikuma nozimes latviešu tautas dzīvē. Tālāk runātājs nolasija ASV valdības 1940. gada 23. jūlija deklarāciju, ka ASV neatzīst Igaunijas, Latvijas un Lietuvas brīvības iznīcināšanu.

Mācītājs Augusts Šverns savā svētrunā salīdzināja tautu un valstu likteņus vēstures lapaspusēs ar koka gadskārtām celmā. Kad augšanas apstākļi labvēlīgi, kārtas biezākas, kad neizdevīgi — šauras. Viņš aicināja klausītājus turēties uz ticības ceļa, un viņa vārdi dziļi iespiedās svētku dalībnieku sirdīs.

Sveicienus nodeva igauņu, lietuviešu un ukraiņu pārstāvji.

Galveno svētku runu teica Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis, Latvijas neatkarības laika bij. ministru prez. Adolfs Blodnieks. Būdams viens no nedaudzajiem vēl dzīvajiem lielā notikuma aculieciniekiem un aktīviem dalībniekiem, runātājs īsos vārdos dalījās atmiņā par Latvijas neatkarības pasludināšanas notikumu. Tālāk A. Blodnieks iepazīstina ar Komitejas Latvijas brīvībai pēdējo dienu atzinumu, ka Latvijas neatkarības atgūšana vairs nav aiz kalniem, ka tā nāks ne pārāk tālā nākotnē. Kur pamats šādam ieskatam? Uz to norāda daudzu svarīgu notikumu un politisku apstākļu maiņa kā Padomju Savienībā, tā brīvajā pasaulē, un tie runā mums par labu. Latvieši dzimtenē savu latvisko stāju nav zaudējuši. Gluži otrādi, tie savā tautas apziņā kļuvuši vēl noteiktāki, vēl stingrāki nekā agrāk. Par spīti grūtajiem apstākļiem un pat dzīvības briesmām, šo latvisko stāju visiem iespējamiem līdzekļiem izkopj, uztur un stiprina latviešu jaunatne dzimtenē. Kā pašā Padomju Savienības serdē, tā tās satelitos un arī Latvijā pēdējā laikā vērojama komūnisma varas vājināšanās. Par to liecina pašu okupantu publicētie statistiskie dati par partijas biedru skaita un pionieru mazināšanos. Izteikdams gaišu cerību Latvijas atgūšanai, Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis noslēdz Neatkarības dienas svinīgo runu, un klausītāji viņam pateicas jūsmīgiem aplausiem.

Mākslinieciskajā daļā operdziedātāja Rita Dzilna-Zaprauska atskaņoja vairākas solo dziesmas, pianistes Inas Elks-Elksnītes klavieru pavadījumā. Dziedāšanas mākslā Rita Dzilna-Zaprauska aizsniegusi lielu pilnību un teicamu priekšnesuma gatavību. Viņas balss skan dzidri, tikamā tembrā. Turklāt retai solistei iespējams sasniegt tādu dramātismu un spraigumu, kā to spēj Rita Dzilna-Zaprauska.

Aktā organizētā veidā piedalījās un ar saviem karogiem gōda sardzē stāvēja Daugavas Vanagi, Jaunatnes kopa, skauti un gaidas. 18. novembrim veltīti dievkalpojumi abās Kalamazū latviešu draudzēs notika 18. novembra vakarā; tos kuplināja mākslinieki. Atsevišķi piemiņas akti notika arī abās latviešu skolās — B.

Filadelfijā

Latviešu saimei Filadelfijā Latvijas valsts dibināšanas 40. gadadienu atkalāja Filadelfijas draudžu un organizāciju sadarbības centra priekšsēdis Dr. A. Rudzis, spraigā uzrunā pakavēdamies pie Latvijas tapšanas brīža priekš 40 gadiem un šī diženā notikuma nozimes latviešu tautas dzīvē. Tālāk runātājs nolasija ASV valdības 1940. gada 23. jūlija deklarāciju, ka ASV neatzīst Igaunijas, Latvijas un Lietuvas brīvības iznīcināšanu.

Mācītājs Augusts Šverns savā svētrunā salīdzināja tautu un valstu likteņus vēstures lapaspusēs ar koka gadskārtām celmā. Kad augšanas apstākļi labvēlīgi, kārtas biezākas, kad neizdevīgi — šauras. Viņš aicināja klausītājus turēties uz ticības ceļa, un viņa vārdi dziļi iespiedās svētku dalībnieku sirdīs.

Sveicienus nodeva igauņu, lietuviešu un ukraiņu pārstāvji.

Galveno svētku runu teica Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis, Latvijas neatkarības laika bij. ministru prez. Adolfs Blodnieks. Būdams viens no nedaudzajiem vēl dzīvajiem lielā notikuma aculieciniekiem un aktīviem dalībniekiem, runātājs īsos vārdos dalījās atmiņā par Latvijas neatkarības pasludināšanas notikumu. Tālāk A. Blodnieks iepazīstina ar Komitejas Latvijas brīvībai pēdējo dienu atzinumu, ka Latvijas neatkarības atgūšana vairs nav aiz kalniem, ka tā nāks ne pārāk tālā nākotnē. Kur pamats šādam ieskatam? Uz to norāda daudzu svarīgu notikumu un politisku apstākļu maiņa kā Padomju Savienībā, tā brīvajā pasaulē, un tie runā mums par labu. Latvieši dzimtenē savu latvisko stāju nav zaudējuši. Gluži otrādi, tie savā tautas apziņā kļuvuši vēl noteiktāki, vēl stingrāki nekā agrāk. Par spīti grūtajiem apstākļiem un pat dzīvības briesmām, šo latvisko stāju visiem iespējamiem līdzekļiem izkopj, uztur un stiprina latviešu jaunatne dzimtenē. Kā pašā Padomju Savienības serdē, tā tās satelitos un arī Latvijā pēdējā laikā vērojama komūnisma varas vājināšanās. Par to liecina pašu okupantu publicētie statistiskie dati par partijas biedru skaita un pionieru mazināšanos. Izteikdams gaišu cerību Latvijas atgūšanai, Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis noslēdz Neatkarības dienas svinīgo runu, un klausītāji viņam pateicas jūsmīgiem aplausiem.

Mākslinieciskajā daļā operdziedātāja Rita Dzilna-Zaprauska atskaņoja vairākas solo dziesmas, pianistes Inas Elks-Elksnītes klavieru pavadījumā. Dziedāšanas mākslā Rita Dzilna-Zaprauska aizsniegusi lielu pilnību un teicamu priekšnesuma gatavību. Viņas balss skan dzidri, tikamā tembrā. Turklāt retai solistei iespējams sasniegt tādu dramātismu un spraigumu, kā to spēj Rita Dzilna-Zaprauska.

Braši turējās arī apvienotais koris ar saviem 60-65 dziedātājiem komponista Viktora Bašt ka vadībā. Patiešām jāapbrīno virsdiriģenta pūles un teicamie panākumi pavisam īsā laikā un nedaudzos mēģinājumos saliedēs šejienes vairākus koŗus vienā veselā lielkoŗi un sniegt tik labu, turklāt grūtu programmu, kā šais svētkos.

Noslēgumā Filadelfijas draudžu un organizāciju priekšsēdis svētku dalībniekiem liek pie sirds A. Kronvalda liesmojošos vārdus par latviešu valodas dārgumu un svētumu. Atvdoties visi lielā pacilātībā nodzied mūsu tautas lūgšanu, neatkarīgās Latvijas himnu: Dievs, svētī Latviju!"

Apmeklētāju skaits bija tuvu pie 300 personām. K.

ROČESTRĀ (N. Y.)

Latvijas valsts neatkarības 40 gadu sarīkojumā, ko rīkoja 15. novembrī Daugavas Vanagu apvienība, bija pulcējies kupls apmeklētāju skaits. Ļoti gaumīgi bija dekorēta sarīkojuma zāle, kas piešķīra patīkamu svinīgumu visai svētku norisei.

Svinīgo aktu ar uzrunu atklāja DV apv. priekšnieks K. Serdans. Pēc tam sekoja Ročestras pilsētas galvas vietnieka runa un A. Niedola referāts. Sveicienus valsts svētkos nesa Ročestras lietuviešu un igauņu pārstāvji.

Programmas otrā daļā sekoja pazīstamā tenora P. Lielzuikas koncerts. Pie klavierēm V. Latona. Klausītāji koncerta sniegumu uzņēma ļoti atsaucīgi, jo tas bija rūpīgi sagatavots. Nācās dot arī vairākas piedevas. Mākslinieki ik pēc katra sniegumā tika apveltīti aplausiem un koncerta beigās saņēma daudz skaistu ziedu. — P.

Detroitā

Latvijas 40 gadu svētku akts notika Veterānu nama lielajā zālē. To ievadīja LAD priekšnieks Z. Rudzītis, bet plašu svētku runu teica goda viesis — biskaps J. Rancāns. No amerikāņu viesiem neparasti sirsnīgi runāja Detroitas pilsētas domes prezidente Mary V. Beck. Sveicienus un solidāritātes apliecinājumus nodeva igauņu, lietuviešu, ukraiņu, ungāru un poļu pārstāvji. Pēc apsveikumiem Z. Rudzītis nolasīja Mičigenas gubernātora paziņojumu, ka 18. **novembris tiek izsludināts par latviešu dienu Mičigenā.**

Koncerta daļā dziedāja A. Kalniņa S. Bērziņas klavieru pavadījumā, Detroitas viru dubultkvartets un Detroitas koris P. Bandera vadībā. A. Jurjāna kantāti „Tēvijai" uz klavierēm pavadīja E. Aldone. E. U.

ANN ARBORĀ

Mičigenas universitātē Ann Arbora studējošie latvieši (Latviešu studentu klubs) šogad 21. novembrī rīkoja 18. novembra pieminas aktu, kuŗu ar uzrunu atklāja studentu kopas prūdis Jānis Lielais, bet svētku runu teica dzejnieks Arturs Kaugars no Kalamazū par tematu: „Trimdinieks un emigrants". Māra Asare un Daina Ezergaile deklamēja, sekoja kafijas galds, dejas un rotaļas. Sarīkojumā piedalījās ap 50 latviešu.

-Boķis

Hamiltonā

Latvijas valsts neatkarības 40 gadu atceres svinības Hamiltonā notika 22. novembrī svinīgi dekorētajā Royal Connaught hoteļa Kristallu zālē. Aktā ar saviem karogiem piedalījas Hamiltonas latviešu skola, gaidas, skauti, HLB un DV. Svinības atklāja J. Gailītis, savā uzrunā godinot Lāčplēšus, un Vanadzes pasniedza lāčplēsim Jānim Kapteinim ziedus. Svētku runu teica Latvijas sūtniecības Vašingtonā padomnieks Dr. A. Dinbergs. Viņš pakavējās pie Latvijas tapšanas, brīvības cīņām, neatkarības laika, kā arī izmisigajām cīnām par Latviju, un pastāstīja par pašreizējo politisko stāvokli Padomijā un attieksmēm ar ASV, kā arī mūsu nākotnes izredzēm un pašreizējām politiskām aktivitātēm. Sekoja apsveikumi, kas sākās ar Hamiltonas pilsētas pārstāvi, kontrolieri L. Parķeru, Igaunu biedrības priekšnieku māc. Kivisiku un Editi Haideri.

Svinīgo aktu ar uzrunu atklāja DV apv. priekšnieks K. Serdans. Pēc tam sekoja Ročestras pilsētas galvas vietnieka runa un A. Niedola referāts. Sveicienus valsts svētkos nesa Ročestras lietuviešu un igauņu pārstāvji.

Programmas otrā daļā sekoja pazīstamā tenora P. Lielzuikas koncerts. Pie klavierēm V. Latona. Klausītāji koncerta sniegumu uzņēma ļoti atsaucīgi, jo tas bija rūpīgi sagatavots. Nācās dot arī vairākas piedevas. Mākslinieki ik pēc katra sniegumā tika apveltīti aplausiem un koncerta beigās saņēma daudz skaistu ziedu. — P.

Detroitā

Latvijas 40 gadu svētku akts notika Veterānu nama lielajā zālē. To ievadīja LAD priekšnieks Z. Rudzītis, bet plašu svētku runu teica goda viesis — biskaps J. Rancāns. No amerikāņu viesiem neparasti sirsnīgi runāja Detroitas pilsētas domes prezidente Mary V. Beck. Sveicienus un solidāritātes apliecinājumus nodeva igauņu, lietuviešu, ukraiņu, ungāru un poļu pārstāvji. Pēc apsveikumiem Z. Rudzītis nolasīja Mičigenas gubernātora paziņojumu, ka 18. **novembris tiek izsludināts par latviešu dienu Mičigenā.**

Priekšnesumu daļa noslēdzās ar Hamiltonas-Toronto apvienotā vīru koŗa Viesturs četrām skanīgi nodziedātām dziesmām diriģenta Imanta Saksa vadībā. Pie klavierēm bija Anna Medne. Goda ierindā stāvēja Hamiltonas gaidas un skauti. Svinīgā aktā piedalījās 250 tautiešu no Hamiltonas un apkārtnes. Sekoja saviesīgs vakars.

Muskoka (Ont.)

Latvijas valsts 40 gadu pastāvēšanas atceres brīdim Muskokas sanatorijā strādājošo latviešu mazais pulciņš 18. novembra vakarā sapulcējās P. Simsona un J. Medņa rīkotā sanāksmē ar vakarēšanu. Sanatorijas saimniecības vaditājs R. Kalniņš, kas visus iepriekšējos gadus bija galvenais valsts svētku atceres piemiņas brīžu iedvesmotājs un rikotājs, šogad, diemžēl, ģimenes un darba apstākļu dēļ sanāksmē varēja ierasties tikai īsu brīdi.

Nedaudzos, bet kodoligos vārdos viņš klātesošiem pastāstīja par Latvijas valsts dibināšanu un pašreizējo politisko stāvokli.

L. K.

VĀCU PRESES ATZINĪBA

Latviešu čellists Valdis Zaķis, Ķiles operas koncertmeistars, 11. novmbrī Ķīlē (Vācijā) sniedza savu patstāvīgu koncertu, gūstot vācu presē ļoti labvēlīgas atsauksmes. Bez Bacha, Honegera un Marē skaņdarbiem, V. Zaķis pirmatskaņojumā sniedza arī Tlivalža Ķeniņa šinī gadā komponētās „Diversijas par latviešu čigānu dziesmu", kuŗas vācu mūzikas kritiķi novērtējuši ļoti atzinīgi. Tā **Kieler Volkszeitung** raksta:

„Latviešu skaņraža T. Ķeniņa „Diversijas" izaugušas no lielā Bartoka paraugā. Tās cenšas pārtulkot folkloras motīvus modernā skaņu valodā un to arī panāk." Kieler Nachrichten saka: „T. Ķeniņa iejūtīgās, labi iecerētās un droši rakstītās „Diversijas par latviešu čigānu dziesmu" bija novitāte, kas radīja visai labu iespaidu un bija jāatkārto."

T. Ķeniņa skandarbu „Rondino" klavieru mūzikas albumā izdevusi arī pazīstamā izdevniecība „Oxford University Press".

Jāņa Zuntaka vinete.

Tā nu Ermanis, senseno saimnieka dz damies, bija nogērbies kails un nogājis pie Ju niekam, atstātā tiruma bērza. Ermanim līdzi jošas ogles no pavarda uguns. Un pirmo, galv uguni iededza Jumja koka pakājē, bērza miz kas no koka bija nomaukts vesels un neievai ja jādara, lai uguns paliktu savās robežās.

Klusēdams Ermanis aizdedza uguni pie savu vecīgo, kailo augumu izslējis, viņš, tāpat māja, lai citi liduma dedzinātāji no malām uguni: ne no māju pavarda, bet liduma k ieškiltu. Kad mežu un māju uguns no divi p sies, tad savienodamās tās uzšausies tik spēj tie koki degs sprakšķēdami un ar troksni lūzd celsies viesulis, kas tomēr griezīsies uz vieta lokā, liesmas augstu uzvērpjot.

Pa māju un meža ugunsu starpu Ermanis mies iznāca malā, ņēma drēbes un apģērbās.

Tad viņš nometās ceļos un skaitīja tēvr gala, kā jau dēklim klājas.

Ugunis rūkdamas auga un skrēja viena o Ermanis skaitīja baznīcas dziesmu:

Kungs, dzen nost to launu,
Nogriez skād' un kaunu,
Dod man jauki zelt.

Drīz māju un liduma ugunis, šaudīdam mās, saskrēja kopā. Šai brīdī pār līdumu it iedziedājās, sāka elsot karsts vējš, augšup virpuļi griezdamies. Liesmas cēlās ar rūkšan vērša maurojienu arvien spējākas, biezākas, dzeltenas, baltas — dūmu gabana līgodama sīs, ugunis auroja arvien skaļāki, līduma de trūcinājās, un viņu sejās rādījās bailes. Jo t spēja līduma uguns nekad vēl nebija redzē rēja sakurt tikai dēklis.

Viens no Ontario valdības ziņojumu serijas.

HON. J. W. SPOONER

MĒS ESAM IZMANTOJUŠI TIKAI VIRSPUSI NO ONTARIO ZEMES BAGĀTĪBĀM

Ontario ziemeļos zemē gul lielas bagātības, kas pagaidām ir apslēptas, kā to savā laikā par zemes bagātībām teicis Zālamans. Zelts, varš, niķelis, urāns . . . šie un citi minerāli vienā pašā pagājušā gadā tika izrakti 750 miljonu dolaru vērtībā. Tagad mēs zinām, ka esam izmantojuši tikai zemes bagātību slāņa virsējo kārtu. Lai palīdzētu un veicinātu dabas bagātību atklāšanu, Ontario raktuvju departaments rīko apmācības zemes bagātību pētniekiem . . . regulāri sniedz ģeoloģiskus ziņojumus, kā arī izsniedz attiecīgās apvidus kartes, kas domātas prospektoriem un kalnrūpniecības attīstībai. Ontario apslēptās dabas bagātības pieder mums visiem.

Pilnīgas informācijas saņemšanai par to, ko raktuvju departaments dara, sazinieties ar tuvāko šī departamenta biroju vai rakstiet tieši:

THE ONTARIO DEPARTMENT OF MINES

Hon. J. W. Spooner, MINISTER

Hon. Leslie M. Frost, Q.C., LL.D., PRIME MINISTER

VATNE UN MĀKSLA

torijā, bet beidzis studijas Parīzē, piesavinādamies visjaunākās metodes. Trimdā turpinās mūsu mūzikas jaunrades darbs. No 50 konservatorijas mācības spēkiem 30 ir trimdā. Arī Latvijā mūsu komponisti rada jaunus darbus, bet to mākslinieciskais līmenis nav augsts.

LATVIEŠU TĒLOTĀJA MĀKSLA

Prof. A. Annus pastāstīja, ka Hūns un Feders, kas darbojās Pēterburgā, ieveda latviešu mākslu Eiropas plāksnē. Rozentāla, Purvīša un Zariņa darbos jau atklāti izpaužas latviešu cilvēks un Latvijas daba. Latviešu mākslinieku izstāde Pēterburgā 1914. g. parādīja, ka mūsu māksliniekiem ir sava īpata seja, un tie ir brīvi no krievu ietekmes. Latvijas patstāvības pirmajos gados latviešu māksla piedzīvoja konvulsīvu attīstību. Parādījās jauni virzieni, kuŗi vēlāk apsīka un iznīka. 1928. g. rīkotā izstāde, kuŗā katrs mākslinieks varēja iesūtīt trīs darbus. Latviešu mākslas izstādes sarīkoja ārzemēs, vispirms Stokholmā, tad Parizē un Londonā. Kultūras fonds atbalstīja mākslu, valdība deva pasūtinājumus monumentāliem gleznojumiem, piem., Rīgas pilī. Monumentālā tēlniecība attīstījās neiedomājami īsā laikā. Daudz lielu nodomu palika nereālizēti politisko pārmaiņu dēļ.

Trimdā latviešu mākslinieku darbs turpinās, lai gan ar grūtībām. Trimdā mums ir attīstījies jauns virziens — abstraktā māksla. Šie jaunie mākslinieki izauguši amerikāņu vidē un guvuši labus panākumus.

KANADĀ

Koncerta daļā dziedāja A. Kalniņa S. Bērziņas klavieŗu pavadījumā, Detroitas vīru dubultkvartets un Detroitas koris P. Bandeŗa vadībā. A. Jurjāna kantāti „Tēvijai" uz klavierēm pavadīja E. Aldone. E. U.

ANN ARBORĀ

Mičigenas universitātē Ann Arbora studējošie latvieši (Latviešu studentu klubs) šogad 21. novembrī rīkoja 18. novembŗa pieminas aktu, kuŗu ar uzrunu atklāja studentu kopas prīdis Jānis Lielais, bet svētku runu teica dzejnieks Arturs Kaugars no Kalamazū par tematu: „Trimdinieks un emigrants". Māra Asare un Daina Ezergaile deklamēja, sekoja kafijas galds, dejas un rotaļas. Sarīkojumā piedalījās ap 50 latviešu.

-Bokis

Hamiltonā

Latvijas valsts neatkarības 40 gadu atceres svinības Hamiltonā notika 22. novembrī svinīgi dekorētajā Royal Connaught hoteļa Kristallu zālē. Aktā ar saviem karogiem piedalijas Hamiltonas latviešu skola, gaidas, skauti, HLB un DV. Svinības atklāja J. Gailītis, savā uzrunā godinot Lāčplēšus, un Vanadzes pasniedza lāčplēsim Jānim Kapteinim ziedus. Svētku runu teica Latvijas sūtniecības Vašingtonā padomnieks Dr. A. Dinbergs. Viņš pakavējās pie Latvijas tapšanas, brīvības cīņām, neatkaribas laika, kā arī izmisigajām cīņām par Latviju, un pastāstīja par pašreizējo politisko stāvokli Padomijā un attieksmēm ar ASV, kā arī mūsu nākotnes izredzēm un pašreizējām politiskām aktivitātēm. Sekoja apsveikumi, kas sākās ar Hamiltonas pilsētas pārstāvi, kontrolieri L. Parkeru, Igauņu biedrības priekšnieku māc. Kivisiku un Editi Haideri.

Priekšnesumu daļā deklamēja Hamiltonas guntiņas un mazskauti, solo dziedāja Alma Skudra un talantīgais Andis Cers, sau priekšnesumu noslēdzot ar J. Norviļa duetu Daugaviņa puto balti, ko nācās atkārtot.

Priekšnesumu daļa noslēdzās ar Hamiltonas-Toronto apvienotā vīru kora Viesturs četrām skanīgi nodziedātām dziesmām diriģenta Imanta Saksa vadībā. Pie klavierēm bija Anna Medne. Goda ierindā stāvēja Hamiltonas gaidas un skauti. Svinīgā aktā piedalījās 250 tautiešu no Hamiltonas un apkārtnes. Sekoja saviesīgs vakars.

Muskoka (Ont.)

Latvijas valsts 40 gadu pastāvēšanas atceres brīdim Muskokas sanatorijā strādājošo latviešu mazais pulciņš 18. novembŗa vakarā sapulcējās P. Simsona un J. Medņa rīkotā sanāksmē ar vakarēšanu. Sanatorijas saimniecības vaditājs R. Kalniņš, kas visus iepriekšējos gadus bija galvenais valsts svētku atceres pieminas brīžu iedvesmotājs un rīkotājs, šogad, diemžēl, ģimenes un darba apstākļu dēļ sanāksmē varēja ierasties tikai īsu brīdi.

Nedaudzos, bet kodolīgos vārdos viņš klātesošiem pastāstīja par Latvijas valsts dibināšanu un pašreizējo politisko stāvokli.

L. K.

18. NOVEMBŖA KONCERTS TORONTO

IEPAZĪŠANĀS AR JAUNU SOLISTI KANADĀ

Visu Toronto latviešu šai koncertā nebija, un labi, ka neatnāca, jo plašajā „Valmieras" ielas baptistu baznīcā tāpat vairs nebija vietas, kur apsēsties, un vēlīnie atnācēji stāvēja gar sienām kā kādreiz studenti Latvijas nacionālās operas parterā.

18. novembŗa koncerts Rīgā vienmēr sniedza labāko un jaunāko, kas nācis no latviešu komponistu rakstāmgalda. Jāņa Mediņa simfoniskie tēlojumi, viņa kantāte „Latvju dziesma", Jāzepa Vītola, Jāņa Zāliša un citu latviešu autoru skaņdarbi te svinējuši savas krustabas. Zāliša vai Vītola „Uguns milna" pie vārdiem „vācietim neticiet" kādā koncertā pat radīja diplomātiskus sarežģījumus, Vācijas sūtnim demontrātīvi atstājot ložu. Kopš tās reizes Brigaderes tekstā dziedāja „naidniekam neticiet".

Arī pagājušās sestdienas sarīkojuma runās skanēja šī devīze, un arī šoreiz 18. novembŗa atcerei rīkotāji deva mūzikāli labāko, kas vietējos apstākļos iespējams, aicinot kopā divus mūsu labākos koŗus un vokālos ansamblus. Iznāca tāda kā Toronto dziesmu diena, gan tikai ar četrām dziesmām. To ievadīja komponista Tālivalža Ķeniņa Svētku improvizācija ērģelēm pašа autora priekšnesumā. Ar savu bagāto tematiku, mūzikālo izstrādājumu, kontrastiem un fantazijas formālo skaidrību komponists uzbūra spilgtas skaņu gleznas, panākot varenu iespaidu ar lielisku variēto un drāmatiski kāpināto „Ej,saulīte, drīz pie Dieva". Gribētos sacīt, ka mākslinieciskās inspirācijas ziņā tas bija koncerta spilgtākais sniegums un jauns sasniegums apdāvinātā skaņraža daudzo lielākas formas skaņdarbu virknē.

Kopkoŗa pozicija telpu dēļ nebija skanīgumam visai izdeviga. Dominēja vīru balsis un kopskaņu traucēja arī baznīcas slīktā akustika. Viss skanēja kā bezgaisa telpā, bez rezonances. Taču koŗa sniegums par spīti dažām intonācijas svārstībām bija mūzikāli disciplinēts. Arvids Purvs Jurjānu Andreja „Mūsu Tēvs un Pēteŗa Barisona „Dzimtenei" vadīja ar vingru roku un dzīvu mūzikālu iejūtu. Atceroties komponista personīgos norādījumus, kantātes pirmās daļas temps gan šķita mazliet par lēnu. Citādi visas zīmes liecināja ,ka Arvids Purvs ir mūziķis ar Dieva dzirksti krūtīs.

Koncertu noslēdza koris ar Emila Melngaiļa „Tautai" un Jurjānu Andreja kantāti „Tēvijai" E.Freimanes dzīvajā un drošajā vadībā. Solo partiju te dziedāja Austra Holcmane un, tāpat kā A. Kalniņa, J. Norviļa Ad. Ābeles dziesmās, apliecināja sevi kā mūzikāli un vokāli smalkjūtīgu dziedātāju. Viņai ļoti patikama tembra mecosopŗāns ar tādu kā Hertas Lūses valgmi. Priekšnesums ritmiski drošs, mūzikāli apvaldīts, un šai ziņā vislabāko iespaidu atstāja Ad. Ābeles skaistās „Lāses". Šķiet arī, ka jau minētie telpas akustiskie apstākļi neļāva dziedātājas balsij atplaukt un izskanēt visā pilnībā, taču jāsaka, ka pirmā iepazīšanās ar Austru Holcmani bija ļoti patikama. Lai tā būtu arī turpmāk.

J. Cīrulis.

VĀCU PREŠES ATZINĪBA

Latviešu čellists Valdis Zaķis, Ķiles operas koncertmeistars, 11. novmbrī Ķilē (Vācijā) sniedza savu patstāvīgu koncertu, gūstot vācu presē ļoti labvēlīgas atsauksmes. Bez Bacha, Honegera un Marē skaņdarbiem, V. Zaķis pirmatskaņojumā sniedza arī Tlivalža Ķeniņa šinī gadā komponētās „Diversijas par latviešu čigānu dziesmu", kuŗas vācu mūzikas kritiķi novērtējuši ļoti atzinīgi. Tā Kieler Volkszeitung raksta:

„Latviešu skaņraža T. Ķeniņa „Diversijas" izaugušas no lielā Bartoka parauga. Tās cenšas pārtulkot folkloras motīvus modernā skaņu valodā un to arī panāk." Kieler Nachrichten saka: „T. Ķeniņa iejūtīgās, labi iecerētās un droši rakstītās „Diversijas par latviešu čigānu dziesmu" bija novitāte, kas radīja visai labu iespaidu un bija jāatkārto."

T. Ķeniņa skaņdarbu „Rondino" klavieŗu mūzikas albumā izdevusi arī pazīstamā izdevniecība „Oxford University Press".

Velta Toma

MELNĀ

Solījumam ir smilšu grauda steiga —
beigās visam beigas.
Milestība, kā lapās vēja žūža,
neilgst visu mūžu.

Vai mirusi tā, vai tu
velc dzīvību,
kļuvis paša ēna?

Nāve nav lēna,
dzīvība dziest.
pirms beidzam ciest.

Un es?
Esmu gurda —
ne mani tā nes,
ne urda.

Kā saules ceļam atrisis spīdeklis,
dzisis, mānīgi viz,
mēmā saltumā zūdot —
pats savi trūdi.

Kas dzīvība beigās?
Solījums ar smilšu grauda steigu.

Jauns izdevums par Latviju

Komiteja Latvijas brīvībai izdevusi A. Klīves sarakstītu brošūru latviešu valodā „Latvijas 40 gadi". Brošūra satur Latvijas brīvības izkarošanas priekšvēsturi sākot ar 1905. g. Tur atrodam daudz statistiska materiāla par simniecisko un kultūrālo dzīvi brīvajā Latvijā.

ŠARŽISTS E. STREŅĢE MONTREĀLĀ

Nebūs laikam otra tāda latviešu šaržista - karikatūrista, kas būtu apceļojis tik daudz pasauli, kā liepājnieks Jānis Streņģe. Kad Otrs pasaules kaŗš bija beidzies, toreizējo 19. latviešu divizijas kaŗavīru, tāpat kā daudzus citus, liktenis noved Zēdelghēmā. Pēc tam J. Streņģe güstekņa nodriskātos svārkus apmaina pret latviešu sardžu rotas uniformu. Tad, pēc zināma laika nokalpošanas, viņš brīvprātīgi iestājas Franču ārzemnieku leģionā, kalpojot Francijā, Ziemeļāfrikā, Indoķinā. Jau šeit mūsu jaunais šaržists illustrē kādas franču leģiona vienības vietējo izdevumu. Kad gaitas leģionā beidzas, J. Streņģe papildinās savā šaržista mākslā Francijā un Vācijā. Bet liekas, kā jau triju armiju kaŗavīrs, bez uniformas viņš staigāt nav radis, jo J. Streņģe, parakstot jaunu līgumu atkal uz 5 gadiem, iesaistās amerikāņu armijas speciālā dienestā. Samērā īsā laikā J. S. sasniedz ne tikai seržanta dienesta pakāpi un izpelnās uzslavu savā mākslā, bet pa reizei „iekāpj" arī amerikāņu laikrakstos.

Kad līguma laiks beidzies, mūsu šaržists atstāj ASV armiju un apmetas ar ģimeni uz dzīvi Longailendā, kur nodarbojas kā „brīvo līniju" māksliniekis, gatavodams reklāmas un uzstādamies dažādos sarīkojumos kā šaržists. Tagad mazajai Montreālas šaržistu grupai pievienojies E. Streņģe, paspēdams jau savu vārdu teikt „Montreālas Zīmotājā", kā arī uzstādamies vairākos sarīkojumos. J. L.

L. Streņģe darbā. J. Leitēna foto.

KONCERTS GREZNAS PILS VELVĒS

Maigas Jēkabsones de Žardēnas koncertu gaidot

Dziedone Maiga Jēkabsone - de Žardēna (soprāns) Toronto latviešu sabiedrībā jau labi pazīstama kā apdāvināta un spējiga mākslinice. Kā mūsu, tā arī kanadiešu kritiķi viņai allaž veltījuši atzinīgus vārdus. Starp citu viņa dziedāja arī 1957. g. Latvijas valsts svētku koncertā, izpelnoties lielās auditorijas jūsmīgu atsaucību. Arī pazīstamais kritiķis Jānis Cīrulis par šo koncertu un dziedoni sniedza presē vislabāko atsauksmi.

Šogad Maigas Jēkabsones de Žardēnas koncertu rīko TLB 6. decembrī, pl. 6,30 vak. Casa Loma zālē. Programmā paredzēti J. Brāmsa, R. Šūmaņa, H. Volfa, R. Vāgnera, A. Kalniņa, J. Mediņa, J. Vītola u. c. skaņražu darbi. Pie klavierēm Marta Tūtere.

Dziedāšanu Maiga Jēkabsone de Žardēna mācījusies Karalis-kajā konservātorijā Toronto, nopietni studējot teorētiskās zināšanas un arī klavieŗu spēli pie šīs konservātorijas labākajiem mācības spēkiem, kas mūzikāli apdāvinātajai studentei pareģojuši lielu nākotni.

Tieši tanī laikā, kad sagatavošanās darbi bija paveikti, lai iestātos Ņujorkas Julliarda mūzikas skolā, radās šķēršlis — Maiga apprecējās ar ārstu. Tad dziedāšanas studijās iestājās pāris gadu atslābums, pēc tam mācības viņa atkal atjaunoja Konservātorijas Operas skolā, kā „scholarship" studente.

Tanī pašā laikā centīgā dziedone uzstājās kā soliste audzēkņu vakaros, kā arī saņēma aicinājumus dziedāt ārpus Toronto. Vairākus gadus bijusi soliste dažās lielajās Toronto baznīcās, kur nācās iestudēt lielo orātoriju solo partijas un daudzus mazākus darbus. Bez tam sabiedrība CBC viņu angažējusi dziedāt operās un koncertos, dziedājusi arī franču raidītājā un latviešu raidījumos.

Tagad dziedone atklājusi sevi jaunu tieksmi: dziedāt savā mātes valodā — latviski. Viņas vecāki iecelojuši Kanadā, kad Maiga bija 4 gadi veca. Kaut gan viņa mācījusies tikai vietējās skolās, tomēr latviešu valodu un tikumus nav aizmirsusi — runā latviski bez akcenta.

Nav šaubu, ka mūsu talantīgā tautiete savā patstāvīgajā koncertā 6. decembrī iecienītās brīvmākslinieces Martas Tūteres klavieŗu pavadījumā sniegs vērtīgu priekšnesumu, kas būtu jādzird katram šīs mākslas cienītājam. B. S.

Indiānāpoles baltiešu koncertu apvienība atklāj 7. sezonu

Indiānāpoles baltiešu koncertu apvienība savu 1958./1959. g. koncertsezonu — 7. pēc kārtas — atklāja novembŗa pirmajā svētdienā ar igauņu koloratūrsoprānes Maret Pank koncertu. Panka, kas ir Mineāpoles mūzikas kolledžas mācības spēks, dziedāja latviešu, igauņu, angļu, franču, italiešu un amerikāņu skaņražu daarbus. Koncerts notika greznajā Indiana World War Memorial auditorijā, kur notiks arī visi pārējie apvienības koncerti.

Sezonas nākošais koncerts, veltīts mūsu pazīstamā komponista prof. Jāzepa Vītola nāves dienas 10 gadu piemiņai, notiks svētdien, 7. decembrī, un tajā mūzicēs plaši pazistamais Indiānāpoles Latviešu trio (Viktors Ziedonis — vijole, Jānis Ādamsons — čells, Valdemās Meļķis — klavieres).

3. koncerts notiks 1959. gada 15. februārī, un tanī iecerēta vairāku koŗu un Indiānāpoles simfoniskā orķestŗa piedalīšanās.

Sezonu izvadīs 26. aprilī mūsu slavenā vijoļvirtuoza Olafa Ilziņa (no Venecuēlas) koncerts. Šo koncertu apvienība bija ieplānojusi jau savā iepriekšējā sezonā, taču mākslinieka pēdējā brīdī radās grūtības ar vīzas iegūšanu, un iecerētā ASV koncertturneja bija jāatliek.

Interesenti, kas vēlētos šos koncertus noklausīties, bet nebūtu vēl iegādājušies sezonas abonementa karti, to vēl var izdarīt, sazinoties ar Eriku Sālzemnieci, 2051 N. Ruckle St., Indianapolis 2, Ind. Abonementa kartes maksa šinī sezonā ir $5,-.

G. Grīslītis

VĒRTĪGA IZSTĀDE

Daiņa Mlezāja gleznu skate atvērta Toronto Centrālajā bibliotēkā, J. R. Robertsona galerijā, 20 St. George St., no 22. novembŗa līdz 5. decembrim, katru dienu no pl. 9 — 6 vakarā.

JĀNIS KALMĪTE ČIKĀGĀ

Sviniga Jāņa Kalmītes gleznu skates atklāšana Otto Krolla Kultūras biroja sarīkojumā notika svētdien, 23. novembrī, Hull House Bowen zālē, pāri par 400 dalībnieku klātienē. Ievadam O. Krolls minēja, ka cīņa par Latviju izpaužas ne vien ar ieroču varu, bet reizēm tā ir vēl spēcīgāka kultūrālā plāksnē. No katras Kalmītes gleznas dveš pretī dziļa latviska dvēsele. Noslēdzot uzrunu, O. Krolls izteica pateicību par sniegto tehnisko palīdzību izstādes izkārtošanā Jānim Strodam, R. Eikenam ar kundzi, J. Kursulim, H. Skombam ar kundzi, māc. Ķirsona ģimenei, I. Steinertam, V. Grīnbergai, Sk. Līdumai, M. Linkecičai un M. Vītolai, Čikāgas latviešu organizāciju apvienības pr-kam māc. V. Landmanim un direktoram R. W. Ballardam, kas tik plaši atvēris Hull House durvis visiem latviešu klutūrāliem pasākumiem jau kopš latviešu ierašanās Čikāgā. ČLO apvienības pr-ks, atklājot oficiālo izstādi, lika atcerēties lielos latviešu mākslas sasniegumus bēgļu gaitās un runāja par lielo nozīmi latviskā gara stiprināšanā, ko veicina plašā Kalmītes izstāde. R. W. Ballards savā uzrunā atzīmēja latviešu kultūras sniegumus Čikāgas iedzīvotājiem, tādējādi ceļot vispārējo šīs pilsētas iedzīvotāju kultūras līmeni, jo latvieši ar savu darbu šai pļāksnē ierindojas starp visām trimdā dzīvojošām tautām pirmajā rindā. No Krolla kultūras biroja J. Kalmīti apsveica un ziedus pasniedza Skaidrite Līduma. Akta beigās Kalmīte pateicās ciemiņiem.

J. Kalmītes izstādē redzami pāri par 100 darbu, un tie spilgti raksturo mākslinieka augšanu un veidošanos, paužot latvisko garu un mūsu dzimtenes īpatnējo dvēseli. Skatītāju interese par gleznām bija īsti dzīva un vēlēšanās tās iegūt sapratama. Starp viesiem bija daudzi, kas mērījuši vairāku simtu jūdžu attālumu. Piemīnams, ka Čikāgas pilsētas galva bija vērsis uz izstādi Čikāgā pašreiz notikošo konferenču dalībnieku vērību, un tā no tiem jau kādi 150 ieradās izstādes vietā jau pirms tās atklāšanas.

O. Burtnieks.

Jāņa Zuntaka viņete.

Tā nu Ermanis, senseno saimnieka darbu uzņemdamies, bija noģērbies kails un nogājis pie Jumim, saimniekam, atstātā tīruma bērza. Ermanim līdzi bija kvēlojošas ogles no pavarda uguns. Un pirmo, galveno līduma uguni iededza Jumja koka pakājē, bērza mizas gredzenā, kas no koka bija nomaukts vesels un neievainots. Tā bija jādara, lai uguns paliktu savās robežās.

Klusēdams Ermanis aizdedza uguni pie koka. Tad, savu vecīgo, kailo augumu izslējis, viņš, tāpat klusēdams, māja, lai citi līduma dedzinātāji no malām palaiž otru uguni: ne no māju pavarda, bet līduma koku skaidās iešķiltu. Kad mežu un māju uguns no divi pusēm satiksies, tad savienotamās tās uzšausies tik spēji, ka nolaistie koki degs sprakšēdami un ar troksni lūzdami, un sacelsies viesulis, kas tomēr griezīsies uz vietas, noliktajā lokā, liesmas augstu uzvērpjot.

Pa māju un meža uguns starpu Ermanis nesteigdamies iznāca malā, ņēma drēbes un apģērbās.

Tad viņš nometās ceļos un skaitīja tēvreizi no otra gala, kā jau dēklim klājas.

Ugunis rūkdamas auga un skrēja viena otrai pretim. Ermanis skaitīja baznīcas dziesmu:

Kungs, dzen nost to ļaunu,
Nogriez skād' un kaunu,
Dod man jauki zelt.

Drīz māju un līduma ugunis, šaudīdamās, laizīdamās, saskrēja kopā. Šai brīdī pār līdumu it kā iešalcās, iedziedājās, sāka elsot karsts vējš, augšup raudamies, virpuļī griezdamies. Liesmas cēlās ar rūkšanu, ar nikna vērša maurojienu arvien spējākas, biezākas, tumšsārtas, dzeltenas, baltas — dūmu gabana līgodama kāpa debesīs, ugunis auroja arvien skaļāki, līduma dedzinātāji iztrūcinājās, un viņu sejās rādījās bailes. Jo tik briesmīga, spēja līduma uguns nekad vēl nebija redzēta, tādu varēja sakurt tikai dēklis.

„Mārša, ej nu apkārt" — teica Ermanis jaunai kalpa sievai kuplām, stāvām krūtīm, kuŗai bija pirmais bērns zidāms.

Lielu bažu pilnām acīm viņa paklausīgi izņēma saktu, un, kailas krūtis atklādama, sāka iet loka taku degošajam līdumam apkārt, krūšgalus spiezdama un likdama pienam nolīt savā takā. Viņa lika ugunij robežu. Zinīgam cilvēka auglības spēkam bija apvilkt loku vērsmei, kuŗā trakoja divas ugunis, satikdamās.

„Lipst" — Ermanis teica, „sauc kopā savus vīrus."

☆

„Vīri, puiši!" — Ermanis sauca, diži izsliedamies, ar varen lielu un spēju balsi, kas pārspēja uguns aurus.

„Kuŗam ir dūša?" — viņš sauca, roku pret lielo, žilbinošo uguns vērpeti pacēlis.

„Kuŗam no jums ir dūša simtkārt, tūkstoškārt lielāku uguni palaist Kurzemes silos? Līdz Usmai. Līdz jūŗai — visai Kurzemei pāri!"

Neviens nenāca priekšā. Visu sejās bija bargas, lielas šausmas. Dēkļu uguns līdumā dega pārāk baiga, pārāk varena.

„Ziniet, saprotiet" — Ermanis sauca jo skaļi, un uguns vējš plivināja, jauca viņa nosirmojušos matus. „Mūsu laiks vēl nav nācis! Būs citi, kas ugunis metīs Kurzemei pāri. Un vai tad Kurzemei, vīri, puiši!"

Dēkļa redzība dega viņa acīs līdz ar uguns viesuļa atspīdumu.

Vienīgi Lipsts stāvēja īgni saslējies, līduma dūmu vērpetes griezās ap viņu, sarkanie svārki, zelti zvēroja atspīdumos, viņā brieda bargas, ļaunas dusmas.

Tad vienu brīdi likās, ka uguns izlauzīsies. Tieši tur, kur jaunā sieva gāja, liesmu strēles rāvās dzīvā mežā, viesulis vairs nevērpās uz vietas, vējš vairs nebija no dienvidvakariem, tas šķita pārsviedies rītos.

Un tad Ermanis, ne vārda neteikdams, steidzās turp. Citi vēlāk stāstīja, ka vienu brīdi viņš esot gājis pārtiešu, liesmu stūrim cauri, un ugunis pret viņu nekā neiespējušas. Un jaunā sieva teica, ka Ermanis, pie viņas piesteidzies, nometis uguni ceļā nokritušu mākoni. Visi zina, ka ar to dēkļi uguni spēj apturēt.

Uguns tiešām tur apstājās, griezās atpakaļ un palika līdumā.

59.

„Ir svarīgi" — Jagužinskis Kuldīgā skaidroja jaunajam Biriņam — „lai pie Usmas neatskanētu neviens vienīgs šāviens. Pēterpils vēlas mieru. Cariene ir uz nāvi slima. Biriņ — Annai Ivanovnai, Kurzemes hercogienei, var piekrist Krievijas tronis, tas nemaz nebūtu pārāk tālu minēts. Tagad mums vajag starpnieku. Lai Kurzemē neizceļas ugunsgrēks, lai negāžas šurp poļu jātnieku pulki, lai nebūtu dedzināšanu, laupīšanu, tad kārtības starp Krieviju un Poliju vairs nebūs. Un tālab svarīgi pat zemnieku barveži. Tālab viņiem jādod brīvība, lai viņi darbojas mūsu labā, nevis jukas celdami."

Brīdi klusējis, Jagužinskis piebilda:

„Biriņ — mums vajag sakarnieka ar Usmas salām. Izkārtojiet, lai sakšu Morics pamet savu cietoksni."

„Tas nozīmē — man jādodas turp?"

„Ar labām ziņām no Krievzemes galma."

Jagužinskis pasmīnēdams atvēra kādu mapi ,izņēma divas aizzieģelētas un vienu vaļēju vēstuli.

„Ostermans izlēmis, ka mēs pieņemam grāfa Morica piedāvātos četrdesmit tūkstošus kukuļa naudas, Biriņ" — Jagužinskis smējās. Jeb jūs nezināt, ka sakšu Morics krievu ģenerāļiem piesolījis četrdesmit tūkstošus — nodošanai Meņšikovam, lai tas atsakās no hercoga goda? Un tālāk četrdesmit tūkstošus katru gadu, kamēr vien Morics ir par hercogu? Kur viņš to citu naudu ņemtu, par to Ostermans šaubās. Bet šie pirmie četrdesmit tūkstoši viņam esot. Morics joprojām domā, ka viņa sacensonis Pēterpils galmā ir Meņšikovs. Meņšikovam viņš sola kukuļus! Debesis augstās, cik maz rietumu franti zina par Pēterpils galmu. Man šķiet — arī jūs esat pārsteigts, vai ne, Biriņ?"

Vēl joprojām smiedams, Jagužinskis Biriņam pasniedza vaļējo vēstuli. Biriņš pazina rokrakstu. Tas nudien bija Meņšikova . . . drebelīgāks, greizāks, kroplaināks nekā jebkad . . . spalva papīram bija dūrusies cauri, tinte šķidusi un traipījusies, rindas slīga lejup, it kā vēstuli būtu rakstījis uz nāvi slims cilvēks. Meņšikovs Moricam rakstīja, ka viņš atsakās no hercoga goda. Un pieņem priekšlikumus.

Jagužinskis vēstuli paņēma atpakaļ, mierīgi salocīja, aizdedzināja zīmoglaku, uzpilināja vēstulei, kā nākas. Izņēma no tās pašas mapes zīmoggredzenu, uzspieda. Arī gredzens bija Meņšikova, Biriņš atcerējās, ka tāds bijis Meņšikovam pirkstā, kamēr viņš ciemojās Jelgavā.

Neticīgi viņš gredzenu pacilāja. Uz zelta bija sarkanīgs traips . . . Netīksmē viņš gredzenu atgrūda, tas noripoja zemē. Jagužinskis cieši uz Biriņu noskatījās, paviļāja gredzenu ar zābaka purnu uz akmens klona un tad, piesim džinkstot, spēcīgi sita gredzenu ar papēdi, līdz zīmoga akmens sadrupa . . .

„Aizzieģelētās vēstules jums ir pilnvaras, Biriņ. Pilnvaras saņemt četrdesmit tūkstošus dālderu" — Jagužinskis teica, ļoti zobgalīgām acīm Biriņā vērdamies.

Biriņš kā bez spēka atslīga krēslā.

Jagužinskis pielēja sev sidraba kausiņu brandvīna un iztukšoja to vienā rāvienā.

„Tikai jums, Biriņ, es pasaku jaunākās ziņas. Morics lai tās labāk nedzird. Meņšikovs, mūsu vecais labais briesmonis Meņšikovs vairs nav Pēterpilī. Viņš ir izsūtīts. Uz Berezovu. Un visa viņa manta piekrīt kronim."

Jagužinskis uzsita gaisā knipi. Viņš tomēr nevarēja apvaldīt prieku, kas lauzās cauri.

„To vēstuli Moricam Meņšikovs, baloditis, protams, rakstīja valsts kancelejā. Un iepriekš viņš bija dabūjis kokus. Vēstuli es diktēju. Biriņ, jūs topat bāls. Vai man jums ieliet brandvīnu? Turiet drošu dūšu, jaunais draugs. Ja labi kalposit — reiz varbūt tiksit par hercogu, he, tādam Ermanim var būt taisnība. Nu labi. Jums būs pilnvaras, lai saņemtu no Morica četrdesmit tūkstošdālderu, par to, ka Meņšikovs atsakās no hercoga goda. Naudu saņēmis, jūs nodosit pienācīgu daļu Ermanim, lai viņš klausu vīriem dod pa druskai, lai saka, ka lielskungs viņus atlaiž — un lai viņi no salas pazūd . . . Krastā viņus neviens neķibelēs, krievi būs pietiekami tālu. Un par pilnvarnieku mēs izraugam jūs, jo jūs pratīsit ar zemnieku barvežiem izdarīties. Bet sargaities, lai Lipsts nekā neuzzina. Kārtojiet visu klusu ar Ermani. Tagad es viņu saukšu iekšā."

„Nu, draugs Ermani. Atceries tās dienas, kad tu no manas muižas poļos svēto tēvu skolā gāji?"

„Atceros gan, kungs."

„Un tad tu ietiepies par Zālamana atslēgu un sarējies ar svētiem tēviem. Tā Zālamana atslēga tev vēl tagad ir, vai ne?"

(Turpinājums sekos)

V. PALMA

HO 1-3670

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

YONGE - ST. CLAIR: 8 istabu dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, eļļas apkure, garāža iespēja. Kopīgā cena $16.900,-, iemaksa $2.500,-.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, mod. virtuve, eļļas apkure. Kopīgā cena $16.500,-. Iemaksa $2.000,-. Atlikums uz jaunām, izdevīgām obligācijām.

DANFORTH - GREENWOOD: 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $13.500,-, iemaksa $900,-.

VINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALPALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

SAMNIECĪBAS ADMINISTRĀCIJAI

X Roy E. Belyea

FOR CONTROLLER

1. 8 GADI NEVAINOJAMS DARBS PILSĒTAS VECĀKĀ BIEDRA UN KONTROLIERA AMATOS.

2. PUSGADU SIMTEŅA LĪDZDALĪBNIEKS TORONTO RŪPNIECĪBAS ATTĪSTĪBĀ.

3. VIENMĒR PALĪDZĒJIS PILSĒTAS UN ARĪ IKVIENA SAIMNIECISKA PASĀKUMA IZVEIDOŠANĀ.

4. VIENMĒR IR RŪPĒJIES PAR BEZDARBA SAMAZINĀŠANU.

5. LAIPNS UN IZPALĪDZĪGS JAUNKANADIEŠU INTERESU AIZSTĀVĒŠANĀ.

6. GĀDĀJIS PAR STIPENDIJĀM STUDĒJOŠIEM, SPECIĀLI RŪPNIECĪBAS UN SAIMNIECISKAJĀS NOZARĒS.

7. GĀDĀJIS PAR LĒTĀM ĢIMENES MĀJĀM.

8. NODOKĻU MAKSĀTĀJU LĪDZEKĻUS IZLIETO AR LIELĀKO TAUPĪBU, LAI VEICINĀTU LABKLĀJĪBU NĀKOTNĒ.

NODODIET SAVU BALSI, LAI CIVILPĀRVALDĒ ROY E. BELYEA ATGRIEZTOS PAR KONTROLIERI.

NAV CITA, KAM BŪTU TIK LIELA PIEREDZE.

ROY E. BELYEA

SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAINU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM

Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.

GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.

(USSR LICENCĒTS)

MŪSU NODAĻAS:

135 W., 14th St., New York 11, N. Y., Tel. CHelsea 3-2583.

141 Second Ave. New York City Tel. GR 5-7430	332 Fillmore Ave., Buffalo 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674	900 Literary Road, Cleveland 13, Ohio, Tel. TOwer 1-1461.	11339 Jos. Campau. Detroit 12, Michigan Tel. TOwnsend 9-3980
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa. Tel. WAlnut 5-8878.	132 Franklin Ave. Hartford Conn. CHapel 6-4724.	368 W. Fourth St. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-5040	39 Raymond Plaza, W. Newark, N. J. Tel. MArket 2-2877

Iepriecieniet radus un paziņas, sūtot saiņus Ziemassvētkos un Jaunajā gadā.

Viņi labprāt sniegs Jums visu nepieciešamo informāciju. Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi.

100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās.

Mūsu kantoros ir pilnīgā izvēlē pirmklasīgas pārtikas vielas, rūpniecības preces, ādas, apavi, lakati, pulksteņi utt. par viszemākām cenām.

Atcerieties, ka mēs speciālizējamies visās lietās, kuras attiecas uz saiņu sūtīšanu.

C. G. TODD LTD.

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi.

Sudraba un dzintara rotas lietas.

Tautiskie audumi. ★ Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Mēs piegādājam mājās.

Māju īpašnieki,

JUMS VAJADZĪGA NAUDA?

Latvija Canadian Mortgage Co.

aizdod jums naudu pret 2. obligāciju uz jūsu māju; atmaksa līdz 5 gadiem.

Bezmaksas obligāciju sagāde.

EM 8-1242, Toronto.

— Kur pēkšņi izgaisa Tavas skumjas?

— Kas Tevi iepriecināja?

— Es ziedu uzlūkoju.

Sveiciet ar ziediem.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

MURRY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468

Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika. Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518

Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz

JOHN KUZMOCHKA, B. A.

Barrister, solicitor & notary

4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

SŪTOT SAIŅUS UZ DZIMTENI, IZMANTOJIET ŠĪS PAZEMINĀTĀS CENAS LĪDZ 20. DECEMBRIM!

Katrs sainis ir apdrošināts — pazušanas gadījumā nosūtām otru saini vai arī izmaksājam naudu atpakaļ. Saiņi Latvijā nonāk 3—6 nedēļu laikā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja parakstītu pavadzīmi.

Uzdodiet pilnu vārdu un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.

DV GRĀMATNĪCAS SAINĪŠU DIENESTS, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārciņas smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu (pēc norādījumiem, cik no katra) $11.20

c—18 Iepriekšējais dubultoti un 100 cigaretes (Chesterfield vai Camel) vai 500 gr šokolādes $19.00

T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku $20.80

Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) $24.50

S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās vai 15 mārc. konservēta sviesta bundžās) $25.25

M—9 20 mārciņas vislabākās kvalitātes kviešu miltu $11.20

6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 20 cigaretes $15.90

6—B 2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes $28.00

8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu (bundžā) $16.00

8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes $27.50

KUNGU MEŠĢEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg) $21.00

Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs melns audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) 27.50

Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) $35.50

FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) $45.50

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) $27.00

Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $10.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar $34.00

DĀMU MEŠĢEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai kieģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $3.90 metrā. Komplekts: 2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $19.70

D2 — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $6.90 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) $28.50

Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.50 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg) $35.50

FFd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2.75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS.

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $3.60 metā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) $20.50

Pa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $4.80 metrā. Komplekts (3,5 kg) $24.50

Vi — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $6.90 m. Komplekts (3,30 kg) $32.00

La — tumši pelēka (t.s koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $7.80 m. Komplekts (3,3 kg) $35.00

Hf — tumši pelēka, tušmi zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzijas drāna, viegli svītrota, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) $36.50

Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $10.90 vai $12.90 m. Komplekts (3,3 kg) $43.80 resp. $52.50

Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $6.90, $8.20, $10.90 vai $12.90 metrā. Kvalitāte kā Vi, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vi, Hf, vai Hl.

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licences, porto un apdrošināšanas izdevumi:

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Augšā minētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅI

PA — 5 märc. konservēta šķiņķa, 1 kg cūku tauku, aknu pastētes, 2 kg sviesta, 2 kg cukura, 0,5 kg pupiņu kafijas un 20 gab. Ziemassvētku svecišu $24.75

Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigaretes (Chesterfield, Camel vai Capstan) $49.00

PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 märc. kakao un 1 märc. bišu medus $22,75

Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigaretes (Chesterfield, Camel vai Capstan) $43.75

PC — 9 märc. konservēta šķiņķa, kakao, kafijas vai šokolādes (no katra pēc norādījumiem) + 60 Chesterfield cigaretes 18.75

Tas pats dubultots 32.75

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

DAŽĀDI:

Vilnas dzija, sevišķi miksta, piemērota zīdaiņu pūriņiem, 100 gr		$1.70
Vilnas dzija, piemērota kamzoļiem, jakām, cimdiem u. c., 100 gr.		$1.35
Dāmu veļas komplekts (Charmease), 265 gr.	$4.75	$6.50
Dāmu veļas komplekts, apakšsvārki un bikses, nailons, 140 gr.	$4.80	$6.60
Siltas dāmu veļas komplekts, 50% vilna, 50% kokvilna, 165 gr.		$4.80
Vilnas dāmu veļas komplekts, 165 gr.		$6.80
Dāmu veļas komplekts, kokvilna ar mežģiņēm, 115 gr.		$3.80
Vilnas apakšbikses, dāmām, 120 gr.		$3,50
Dāmu krekliņi, tīras vilnas, bez piedurknēm, 90 gr.		$2.80
Dāmu cimdi, kokvilnas triko, pāris 50 gr.	$1.40	$2.60
Dāmu cimdi, krepnailona, pāris 25 gr.	$2.00	$3.20
Dāmu dūraiņi, pāris 25 gr.	$2.00	$2.80
Dāmu džemperi, 275 gr.	$5.80	$7.60—$10.50
Galvas lakati, rajonvilnas, 100 gr., sākot ar		$1.25

Komplekts kungu apakšveļas ar garām piedurknēm un stilbiem, kokvilnas triko, 585 gr. $4.50 vai $5.25

Komplekts kungu apakšveļas ar īsām piedurknēm un gariem stilbiem, kokvilnas triko, 350 gr. $4.25 vai $4.95

Komplekts kungu apakšveļas bez piedurknēm, ar īsiem stilbiem, kokvilnas triko, 215 gr. $2.80 $3.60

Kungu virskrekls, poplina, 300 gr., sākot ar $6.90

Kungu cimdi, kokvilnas triko, 70 gr. $1.00 $2.20

Kungu jaka, vilnas, pogājama, 380 gr. $8.90 vai $13.50

Kungu sviteris, 100% vilnas, 710 gr. $10.80 vai $18.75

Tīras vilnas šalle, 175 gr. $2.40 vai $3.60

Vilnas sega, 875 gr. $9.50 vai $12.50

Dāmu vai kungu lietus mēteļi, impregnēti, 1150 gr. $15.50 $23.75

Dāmu zeķes

Nailona, pāris 45 gr.	$1.50
Tikla nailona, pāris 45 gr.	$2.00
Krepa nailona, pāris 60 gr.	$2.25
Vilnas, pāris 100 gr.	$2.50
Tīras vilnas, biezas, 120 gr.	$3.40

Kungu zeķes

Vilnas ar nailona pastipr., 120 gr.	$1.80
Spunnailona, pāris 85 gr.	$1.20
Krepa nailona, pāris 55 gr.	$1.60
Slēpētāju zeķes, norvēģu, dāmu un kungu, pāris 175 gr	$1.75
Dāmu vai kungu ādas cimdi ar oderi 150 gr. $5.60 vai	$7.40

APAVI, ĀDAS UN GUMIJAS PRECES

Ādas cepure, Kanadas, ausaina, 190 gr.	$4.75
Silti, nemirkstoši nailona zābaciņi (botes) dāmām, mazgājami, ar imitētas aitādas silto oderi, 950 gr.	$9.50
Gumijas stulmu zābaki dāmām un bērniem līdz Nr. 42, 1300 gr.	$6.50
Gumijas stulmu zābaki vīriešiem, 1700 gr.	$8.50
Vīriešu galošas, 550 gr.	$3.50
Slēpju zābaki kungiem vai dāmām, 1600 gr. $14.60	$16.60 vai $18.00
Garie zābaki ar jērādas oderi vīriešiem, 2800 gr.	$31.00
Ūdens zābaki, chromādas, viscauri oderēti, 1900 gr.	$27.00
Dāmu zābaciņi, brūni vai gaiši brūni, ar sevišķi izturīgu pazoli, līdz Nr. 36, 1700 gr.	$14.00
virs Nr. 36, 1750 gr.	$19.50
Dāmu kurpes ar ādas pazoli, svars pāri 800 gr., sākot ar	$10.80
Dāmu kurpes ar vieglu gumijotu pazoli, 800 gr., sākot ar	$9.50
Kungu kurpes pēc izvēles, 1000 gr.	$17.50
Melnas vai brūnas solidas kungu kurpes ar dubultzoli, 1100 gr.	$13.60 $15.50
Kungu ielas kurpes ar gumijas vai ādas zoli, 1400 gr., sākot ar	$10.80
Kungu sandales, darba vai sporta apavi, 600 gr., sākot ar	$7.50
Dāmu, kungu un bērnu mājas kurpes, 250 gr.	$3.00
Kamieļvilnas mājas kurpes, kungiem vai dāmām 350 gr.	$2.20
Melna vai brūna, ļoti labas kvalitātes kurpju virsāda, 16—17 kv. pēdas, 5—6 pāriem kurpju līdz ar oderādām, 100 gr.	$20.60
Īsta zoļāda, ļoti labas kvalitātes, 1000 gr. $4.20 vai	$6.00
Ādas portfelis, trisdaļīgs, 700 gr. $8.50, $14.00 vai	$28.00
Zekturi - korsete - elastīga (3 lielumi) $2.40, $3.40 vai	$4.80
Veļas gumija, 15 metri	$0.90
Dāmu vai kungu rokas pulksteņi (17 akmeņi), sākot ar	$18.00

Saini sagatavojot, — neaizmirstiet atskaitīt no vēlamā svara daudzuma 1 kg — 1,5 kg (smagākām) iesaiņojumam. Šinī sarakstā minētos priekšmetus var novietot arī t. s. standartsaiņos (kas izziņoti iepriekšējos sludinājumos) līdz vēlamajai svara robežai.

Pie saiņa izdevumu kopsummas vēl jāpieskaita licencei un pārsūtīšanai:

5 kg sainim	$5.60	10 kg sainim	$7.60
15 kg sainim	$9.50	20 kg sainim	$10.40

Sestdien, 1958. g. 29. novembrī, 96. n-rs.

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER

93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE

LE

BLOOR - K

$2.000,- iemaks

ģeļu mājai ar

Sestdien, 6. decembrī, pl. 6,30 v

SOPRĀNES

Maigas Jēkabsones de Žardēnas

KO

Pie klavierēm brīvmākslī

Biļešu iepriekšpārdošana LOTUS puķu veikalā.

LATVIEŠU DRĀMA

sestdien, 29. novembrī, plkst. 2

MĀRTIŅA Z

SMILŠU

Ieeja $1,-

PĒDĒJO

TORONTO LATVIEŠU

rīko 29. novembrī, pl. 8 va

191 Lippincot

JAUNATNE

ar šim vakaram piemērotu priekšl

★ Pēc tam DEJA.

ASTRAS APGĀDA grā

Dabūjamas visās latviešu grāmatnī

Tikko ir iznākusi Z. Mauriņas grāmata IE IR SKAISTI, ko Eiropas kritika atzīst kā izc literāro sasniegumu. Ed. Dzeņa vāka zīmēju

Z. Mauriņas	romāns	Tālā Gaita
"	esejas	Cilvēces Sargi
"	esejas	Ziemeļu Temas
"	esejas	Pilsētas un Cilvē
J. Klīdzēja	stāsti	Viņas un Viņi
K. Raudives	romāns	Neredzamā Gais
Dz. Freimaņa	romāns	V i ļ ņ i
Ortega Y Gasset		Meditācija par
Dr. H. Tichovska		rakstu krājums - Latv. trī

S. g. 29. novembrī iznāk dzeju ant

AVE MARIA

Dr. H. Tichovska redakcijā.

Grāmatā pēc ievada un reliģiozās dzejas seko ietverot ap 40 laicīgos autorus, starp tiem: J Andžānes, A. Apses, A. Austriņa, M. Bendrup res, Dantes, - J. Māsēna, K. Eliasa, Ģētes - I ņa, E. Ķezberes, A. Lobreiteņa, Fr. Murān J. Poruka, R. Rudzīša, E. Stērstes, V. Strēle M. Urnežus, E. Virzas u. c. darbus. Plašo sa Ed. Dzeņa vāka zīmējums un 4 ilustrācijas.

Visi, kas pasūtinās to tieši apgādā līdz 5 ar atlaidi par $3.00.

Nenokavējiet šo skaisto un vienreizējo izde Ziemsvētku dāvanai.

Jauna adrese:

ANNA TICHOVSK

32 Maynard Ave., Apt. 506, Toronto, On

Tel.: LE 5-8682

SKAŅOJU KLAVIERES

JĀNIS C

HO 6-75

ĀTRA ZĀĻU PIE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un z aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu l jumi apdrošināti.

Informācijai zvaniet vai iegriezieties

B & A PHARMA

478 PARLIAMENT ST., TORONTO

Sainus uz LATVIJU, LIETUVU, IG KRIEVIJAS zemēm sūtiet pieder draugiem ar

SAKAS PARCEL SE

kas tos nosūta caur Ukrainska 755 Barton St., E., Hamilto Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROSINĀTI, garantēja Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, 4 līdz 17 märciņām. Muitas izdevumus nokār KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir apavus, ādas jakas, lakatus un citas mant uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalk mi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mum nas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīg Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvēr līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz ses

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE 6-0143
LE 5-4455

BLOOR - DUNDAS, WEST
$2.000,- iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar ultra modernu, lielu

BLOOR - JANE: $3.000,- iemaksa 8 istabu mājai ar 2 virtuvēm, radiātoru - eļļas apkure, 2 vannas istabas, garāža un dārzs. Īpašums atrodas klusā ielā, bet skolu un satiksmes ziņā ļoti izdevīgs.
Zvaniet Georgam Stuģim.

MIMICO: $1.500,- iemaksa 5 istabu dubultķieģeļu bungalovam. Moderna virtuve, garāža, augļu dārzs. Ielu dzeļš un autobuss viena bloka attālumā. Pasteidzieties, šādu pirkumu nav daudz.

ANNETTE - CLENDENAN: $4.000,- iemaksa 10 istabu mājai. 3 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens - eļļas apkure un citas labierīcības. Māju var pārņemt ar visiem inventāriem.
Zvaniet Georgam Stuģim.

RONCESVALLES - MARIONA ST.
10 istabu dubultķieģeļu māja ar 3 virtuvēm, eļļas - radiātoru apkuri, lielu dārzu. Ienākumi un īres mēnesī $168,-. Brīvs dzīvoklis īpašniekam un tirs atlikums mēnesī apm. $50,-. Iemaksa pēc vienošanās.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail.

Sestdien, 6. decembrī, pl. 6,30 vak., Toronto CASA LOMA zālē
SOPRĀNES
Maigas Jēkabsones de Žardēnas
KONCERTS
Pie klavierēm brīvmāksliniece MARTA TŪTERE.
Biļešu iepriekšpārdošana LOTUS puķu veikalā. Ieeja $2,- un $1.50. TLB

LATVIEŠU DRĀMAS ANSAMBLIS rīko
sestdien, 29. novembrī, plkst. 20,00, Sv. Andreja baznīcas zālē
MĀRTIŅA ZĪVERTA lugas
SMILŠU TORNIS
Ieeja $1,-. PĒDĒJO IZRĀDI. Vietas numurētas.

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBA
rīko 29. novembrī, pl. 8 vakarā, Ukraiņu tautas namā,
191 Lippincott ielā, Toronto,
JAUNATNES VAKARU
ar šim vakaram piemērotu priekšlasījumu un mūzikālu programmu.
★ Pēc tam DEJA. Visi laipni ielūgti.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

$50,-
TAM, KAS SAGĀDĀS DARBU FABRIKĀ.
Rakstīt šī laikraksta kantorī ar Nr. 1052.

Vajadzīgs LAUKSTRĀDNIEKS
LABS ATALGOJUMS.
Ieinteresētos lūdz rakstīt šīs avīzes kant. ar Nr. 1065.

IZĪRĒJAMS
mājas stāvs.
344 MONTROSE AVE., LE 4-5529, TORONTO.

Danforth - Playter blvd. rajonā IZĪRĒJAMAS
2 istabas un virtuve.
Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt HO 5-3613, Toronto.

Mūsu laikraksta pārstāvis
VILIS MIĶELSONS
Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

KOMERC un PRESES FOTOGRAFA
HERMAŅA KLIGERA FOTO STUDIJA,
346 Broadview Ave., Toronto, Ontario, Canada.

Pirms svētkiem darbojas 24 stundas, arī svētdienās. Uzņēmumus izdara arī ārpus studijas. FOTOGRAFIJAS priekš pasēm un DOKUMENTU KOPIJAS pagatavo stundas laikā; ZIEMASSVĒTKU KARTĪTES ar JŪSU ĢIMETNI — 10¢ gabalā; AMATIERU darbus veic 4 stundās. Uz vēlēšanos KOPĒ arī uz labākajiem VĀCU PAPĪRIEM; ātra KRĀSU FILMU attīstīšana; no krāsu filmām kopē arī melni - baltos uzņēmumus. Visus uzņēmumus vēlams pieteikt iepriekš pa tel.:
HO 1-5697 vai HO 6-0868,

KLAVIERU SPĒLI
māca
A. DOMBROVSKA,
Tel. LE 1-1421, Toronto.

IZĪRĒJAMS
3 istabu dzīvoklis ar virtuvi, 2. stāvā.
42 DEARBOURNE AVE., TORONTO.
(Danforth - Broadview raj.).
Apskatīt katrā laikā.

Danforth - Jackman raj.
IZĪRĒJAMA
1--2 mēbelētas vai nemēbelētas istabas (ar verandu un vārīšanas iespējām).
Tel.: HO 3-9673, Toronto.

IZĪRĒJAMA
istaba un virtuve
vieniniekam vai precētam pārim. (Izlietne).
HO 6-6991, Toronto.

IZĪRĒJAMA
nemēbelēta istaba ar virtuvi.
DANFORTH - PLAYTER raj.
HO 5-6505, Toronto.

ATKAL
ALLEN
PAR
KONTROLIERI

TORONTO PILSĒTAS VĒLĒŠANĀS
pirmdien, 1. decembrī,
VĒLIET
ROSS PARRY X
FOR
CONTROLLER
PIECU GADU PRAKSE PILSĒTAS DIENESTĀ.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 5-3871.

ASTRAS APGĀDA grāmatas
Dabūjamas visās latviešu grāmatnīcās.
Tikko ir iznākusi Z. Mauriņas grāmata IEDRĪKSTĒTIES IR SKAISTI, ko Eiropas kritika atzīst kā izcilāko mūsdienu literāro sasniegumu. Ed. Dzeņa vāka zīmējums $4.95

Z. Mauriņas	romāns	Tālā Gaita	$4.00
"	esejas	Cilvēces Sargi	$3.50
"	esejas	Ziemeļu Temas	$3.25
"	esejas	Pilsētas un Cilvēki, brošēt.	$2.75
J. Klīdzēja	stāsti	Viņas un Viņi	$3.35
K. Raudives	romāns	Neredzamā Gaisma	$3.90
Dz. Freimaņa	romāns	Viļņi	$3.30
Ortega Y Gasset		Meditācija par milestību	$3.35
Dr. H. Tichovska	rakstu krājums - Latv. trimdas 10 g.		$4,30

Š. g. 29. novembrī iznāk dzeju antoloģija
AVE MARIA
Dr. H. Tichovska redakcijā.
Grāmatā pēc ievada un reliģiozās dzejas seko vēl 3 nodaļas, ietvērot ap 40 laicīgos autorus, starp tiem: J. Akuratera, M. Andžānes, A. Apses, A. Austriņa, M. Bendrupes, A. Brigaderes, Dantes, - J. Māsēna, K. Eliasa, Ģētes - Raiņa, A. Ķeniņa, E. Ķezberes, A. Lobreiteņa, Fr. Murāna, V. Plūdoņa, J. Poruka, R. Rudzīša, E. Stērstes, V. Strēlertes, K. Strāla, M. Urnežus, E. Virzas u. c. darbus. Plašo saturu papildina Ed. Dzeņa vāka zīmējums un 4 ilustrācijas. Cena $3.75
Visi, kas pasūtinās to tieši apgādā līdz 5. dec., saņems ar atlaidi par $3.00.
Nenokavējiet šo skaisto un vienreizējo izdevumu sev un Ziemsvētku dāvanai.
Jauna adrese:
ANNA TICHOVSKIS,
32 Maynard Ave., Apt. 506, Toronto, Ontario, Canada.
Tel.: LE 5-8682

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 6183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pienem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

SKAŅOJU KLAVIERES
JĀNIS CĪRULIS
HO 6-7580, Toronto

ĀTRA ZĀĻU PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. Garantēta piegāde 15—20 dienu laikā. Visi sūtījumi apdrošināti.
Informācijai zvaniet vai iegriezieties personīgi
B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO WA 1-0432

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROSINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi.
Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.
Dievkalpojumi Betlemes baznīcā:
Svētdien, 30. novembrī, pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš; pl. 6 vak. Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols, pēc tam Adventa vakars ar kafiju. Valda Moora stāstis par Zelmu Lagerlēvu un Apsišu Jēkabu.
Svētdien, 7. decembrī, pl. 3 p. p. Bētlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 6 vak. dievkalpojums ar dievgaldu, māc. A. Ozols; pl. 2 dienā mūsu Pestitāja baznīcā, Port Vašingtonā, dievkalpojums.
Svētdien, 14. decembrī, pl. 3 p. p. Bētlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pēc tam draudzes Adventa vakars ar programmu, dāmu komitejas kafija.

CIKĀGĀ

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St. Māc. A. Rautenšilds.
Svētdien, 30. novembrī, pl. 10 bērnu dievvārdi. Pl. 11 Pirmā Adventa dievkalpojums. Iesvētes mācību sākums; pieteikties pie māc. A. Rautenšilda.
Pl. 7 vakarā Latvijas valsts 40 gadu dibināšanas piemiņai Latvju lūgšana — Dievs, Tava zeme deg! Piedalās: M. Antēna, V. Dobrovoļskis, V. Hermanis, A. Hincenberga, J. Adamsons — čello, A. Matisons — vijole. Dziedātāji: M. Cakare, V. Landmane, V. Salna un L. Venta. Daugavas koris T. Ozoliņa un Ciānas dr. koris Ed. Strautmaņa vadībā. Māc. A. Rautenšilds.
Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.
Dievkalpojumi Cikāgas ev. - ut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.
Māc. A. Soņārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.
Cikāgas latviešu ev. - lut. Mīlera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.
Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdē, Ill., tel. FI 2-2420.
Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Cikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.
Cikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5003 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs.
Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. **Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.**
Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.
Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Mineāpoles St. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.
Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563
Svētdien, 30. novembrī bērnu dievkalpojums pl. 11 rītā.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.
Sestdien, 29 novembrī — tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Sv. Trīsvienības baznīcas telpās.
30. novembrī, pl. 2 dienā, Sv. Jāņa baznīcā Adventa laika dievkalpojums. Svētdienas skola.
7. decembrī, pl. 2 p.p. Pateicības dievkalpojums sakarā ar draudzes 10 gadu darbības svētkiem Sv. Jāņa baznīcā. Spredikos viesis māc. Jānis Siliņš no Filadelfijas.
Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars, 209 E. 34th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.
Svētdien, 30. novembrī, pl. 3,30 p.p. dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; pl. 4 p.p. dievkalpojums pieaugušiem.
Ceturtdien. 4. decembrī, pl. 7 vak. draudzes Bibeles stunda baznīcas blakus mājā.
Piektdien, 5. decembrī, pl. 7 vak. jaunatnes jaunākās grupas stunda — 109 Ferguson Ave., S.
Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.
Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.
Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1, Ontario. Tel.: RE 3-3906.
Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.
30. novembrī, pl. 5 p.p. bērnu un jaunatnes dievkalpojums.
Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel OS 3-3284
Sadberijā, svētdien, 30. novembrī. plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī
30. novembrī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.
Māc. Arturs Voitkus, 2384 Beaconsfield Ave., Apt. 12, Montreal, P.Q. Tālr. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5093.
Niagarā Adventa laika dievkalpojums 7. decembrī, pl. 2 p.p. latviešu ev. - lut. draudzes jaunajā Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Road.
Londonas latviešu ev.-lut. draudzei adventa laika dievkalpojums 14. decembrī, plkst. 1.30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.
Sv. Katarīnās latviešu ev.-lut draudzes Ziemassvētku vakara dievkalpojums, 24. decembrī, pl. 4.30 p. p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bibeles vakari Walmer Road baznīcas telpās. Svētdienas vakaros pl. 10 Okviles raidītājs (1250) pārraida reliģiska satura programmu latviešu valodā. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru estdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4213

LABĀKAIS VĪRS DARBAM
Ford Brand, kas kandidē pilsētas vecākā amatam š. g. 1. decembra vēlēšanās, ir 6 gadu prakse pilsētas kontroles dienestā. Pirmoreiz viņš tika ievēlēts Pilsētas valdes darba daļā, ļoti daudz darījis iedzīvotāju labklājības veicināšanai. Viņš pats saka, ka vispirms rūpējoties par iedzīvotājiem, pie tam bez kādas izšķirības — vienalga, vai tie dzimuši un auguši šeit, vai ieceļojuši no citām zemēm. Viņš aizvien ir bijis atsaucīgs katram, kas pie viņa griezies pēc palīdzības vai padoma. Viņš ir daudz rūpējies, lai ģimenes, kurām ir mazi ienākumi, būtu spējīgas atrast sev piemērotu dzīves vietu. Viņš ir cīnījies par to, lai netiktu paaugstināta telefona abonēšanas maksa, ietaupījis Toronto pilsētas iedzīvotājiem miljoniem dolaru sakarā ar pazemja būvi, kā arī piešķiris lielu vērību parku izbūvei Toronto. Viņš ir 54 gadi vecs. Ilgus gadus strādājis vairākos uzņēmumos un ir labi ieredzēts torontiešu sabiedrībā.

VĒLIET

BRAND
MAYOR
of Toronto.
LABĀKAIS VĪRS DARBAM.
Vēlēšanu diena 1. decembrī.

GEORGU CHMELS
meklē
māte Latvijā.
Ja kādam būtu kas ziņāms, lūdz rakstīt.
A. GAIBIŠĒLS,
156 CLINTON ST.,
TORONTO 4, ONT., CANADA.

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST.
Room 208
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāce, 101 Brightwater Court, Brooklyn 85, N.Y., U.S.A.

...stdien, 1958. g. 29. novembrī, 98. n-rs.

...RIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!
...TH - GREENWOOD: 6 istabu du-
...māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā
..., iemaksa $900,-.
...AS STARPNIECĪBAS UN BEZ GAL-
...AS LIELĀ IZVĒLE VISA PILSĒTĀ.

...GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-3468
...iemaksas piegāde mājās. Kosmētika.
...n medikamentus uz Latviju.

...34 MĀJAS: ME 3-5518
...omus un pakalpojumus juridiskos
...jautājumos sniedz
...KUZMOCHKA, B. A.
...er, solicitor & notary
...trā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

...ināts — pazušanas gadījumā nosūtām
...aksājam naudu atpakaļ. Saiņi Latvijā
...tā. Par saņemšanu piesūtām saņēmēja
...rakstītu pavadzīmi.
...u un uzvārdu, kā arī pareizu adresi.
...ĪCAS SAINĪŠU DIENESTS,
... Toronto, Ont., Canada.

...AIŅI
...vēta šķiņķa, 1 kg cūku tauku,
...2 kg sviesta, 2 kg cukura, 0,5
...jas un 20 gab. Ziemassvētku
... $24.75
... dubultots, pievienojot 200 ci-
...field, Camel vai Capstan) $49.00
...g rīsu, 1,5 kg īstas dūmdeses,
...kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc.
...arc. bišu medus $22,75
... dubultots, pievienojot 200 ci-
...field, Camel vai Capstan) $43.75
...vēta šķiņķa, kakao, kafijas vai
...atra pēc norādījumiem) + 60
...arešu 18.75
...tots 32.75
...nu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadīju-
...s saini var arī nesaņemt.

...miksta, piemērota zīdaiņu pū-
... $1.70
...a kamzoļiem, jakām, cimdiem
... $1.35
...s (Charmease), 265 gr. $4.75 — $6.50
...s, apakšsvārki un bikses, nai-
... $4.80 — $6.60
...mplekts, 50% vilna, 50% kokvil-
... $4.80
...omplekts, 165 gr. $6.80
...s, kokvilna ar mežģīnēm, 115 gr. $3.80
...āmām, 120 gr. $3.50
...vilnas, bez piedurknēm, 90 gr. $2.80
...s triko, pāris 50 gr. ..... $1.40 — $2.60
...ona, pāris 25 gr. ..... $2.00 — $3.20
...25 gr. ..... $2.00 — $2.80
...gr. ..... $5.80—$7.60—$10.50
...ilnas, 100 gr., sākot ar $1.25

...akšveļas ar garām piedurknēm
...ilnas triko, 585 gr. .... $4.50 vai $5.25
...akšveļas ar īsām piedurknēm
...n. kokvilnas triko, 350 gr. $4.25 vai $4.95
...pakšveļas bez piedurknēm, ar
...kvilnas triko, 215 gr. $2.80 $3.60
...ilna, 300 gr., sākot ar $6.90
...as triko, 70 gr. $1.00 $2.20
...pogājama, 380 gr. ..... $8.90 vai $13.50
...vilnas, 710 gr. ..... $10.80 vai $18.75
... gr. ..... $2.40 vai $3.60
... $9.50 vai $12.50
... mēteļi, impregnēti, 1150 gr. $15.50 $23.75

... $1.50
...5 gr. $2.00
...50 gr. $2.25
... $2.50
...120 gr. $3.40

...ipr., 120 gr. $1.80
... gr. $1.20
... 55 gr. $1.60
...gu, dāmu un kungu, pāris 175 gr $1.75
...s cimdi ar oderi 150 gr. $5.60 vai $7.40

...UMIJAS PRECES
..., ausaina, 190 gr. $4.75
...ona zābaciņi (botes) dāmām,
...ētas aitādas silto oderi, 950 gr. $9.50
...i dāmām un bērniem līdz
... $6.50
...ki vīriešiem, 1700 gr. $8.50
...gr. $3.50
... vai dāmām, 1600 gr. $14.60 $16.60 vai
... $18.00
...s oderi vīriešiem, 2800 gr. $31.00
...ādas, viscauri oderēti, 1900 gr. $27.00
...vai gaiši brūni, ar sevišķi iztu-
...r. 36, 1700 gr. $14.00
... $19.50
...pazoli, svars pāri 800 gr., sākot ar $10.80
... gumijotu pazoli, 800 gr., sākot ar $9.50
...ēles, 1000 gr. $17.50
...ādas kungu kurpes ar dubult-
... $13.60 $15.50
... gumijas vai ādas zoli, 1400 gr.,
... $10.80
... vai sporta apavi, 600 gr., sākot ar $7.50
...u mājas kurpes, 250 gr. $3.00
...rpes, kungiem vai dāmām
... $2.20
... labas kvalitātes kurpju virs-
...as, 5—6 pāriem kurpju līdz ar
... $20.60
... kvalitātes, 1000 gr. $4.20 vai $6.00
...gs, 700 gr. ..... $8.50, $14.00 vai $28.00
...stīga (3 lielumi) $2.40, $3.40 vai $4.80
... $0.90
... pulksteņi (17 akmeņi), sākot ar $18.00

...eaizmirstiet atskaitīt no vēlamā sva-
...1,5 kg (smagākām) iesaiņojumam.
... priekšmetus var novietot arī t. s.
...ziņoti iepriekšējos sludinājumos) līdz
...majai svara robežai.

...opsummas vēl jāpieskaita licencei un
... pārsūtīšanai:

$5.60	10 kg sainim	$7.60	
$9.50	20 kg sainim	$10.40	

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

892 DANFORTH AVE.

Birojā HO 1-1114, mājā HO 5-6384

IPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNE.

WOODLINE - MORTIMER, jauna 8 istabu divstāvu dubultķieģeļu māja. Moderna eļļas apkure. Divas modernas virtuves. Divas vannas istabas. Iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Izdevīga obligācija. Kopīgā cena $19.900,-.

AVENUE RD. - DAVENPORT RD. 8 istabu kopīga dubultķieģeļu māja. Ūdens - eļļas apkure. Moderna virtuve. Vannas istaba. Iemaksa $2.500,-.

EGLINTON - DUFFERIN: vienu gadu veca trīs dzīvokļu māja (triplex). Moderna eļļas apkure. Trīs vannas istabas, trīs virtuves. Garāža un parkošanas iespējas. Kopīgā cena $29.500,-.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

KORPORĀCIJAS GUNDEGAS 35 GADI

1923. g. 29. novembrī 24 Latvijas universitātes studentes Rīgā nodibināja studenšu korporāciju Gundega. Viņas neapmierināja tikai zinātniskais darbs universitātē, viņas vēlējās, kopīgi strādājot, nerimtīgi veidoties uz augšu, sniegt savai tautai ne tikai augstskolā iegūtās zināšanas, bet līdz tām nest garīgas vērtības, iegūtas savā organizācijā. [illegible] vārds nozīmē — guni degt: nekad neaprimt dagt zinību un dailes alkām sirdi. Gundegas krāsas ir zaļš, zils, sudrabs. Zaļš simbolizē dzimtenes zaļos laukus, zils — ilgu tāles, sudrabs — kluso, nerimtīgo sevis veidošanos un ikdienas darbu. Gundegas devīzes ir: „Kas mums ir skaists, to tālāk dosim, to neskaisto mēs pārveidosim, lai vairāk spētu citiem dot." un „In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas". (Nepieciešamās lietās vienprātību, neizšķiramās brīvību, visās lietās mīlestību.).

Gundegas vapeni pēc māks. V. Krūmiņa meta darinājis māksl. [illegible] Padomju okupācijas laikā korporacijas slēdzot, vapeni nodeva tā darinātājam Hugo Mercam, kurš, Latviju atstājot, vapeni kopā ar korp. Dzintras un korp. Fr. Academicas vapenim ir paslēpis dzimtenes zemē.

Savā laikā Latvijā Gundega izaudzināja krietni lielu jauno studenšu saimi. Tagad, izkaisītas plašajā pasaulē, gundegas pulcējas grupās un turpina Latvijā veidoto tradiciju garā jauno studenšu audzināšanu. Gundegas globālais prezidijs atrodas Ņujorkā.

Nav mums vairs mūsu pamata — zaļās dzimtenes zemes, bet ilgas pēc tās un spraustie mērķi un devīzes tur gundegas vienotā saimē, lai kur tās būtu. 29. novembrī gundegas, kur vien varēs, pulcēsies vienkopus, pieminot aizvadītos 35 gadus. Kur viņas nevarēs pulcēties, kā dzimtenē palikušās un tālajā svešumā izklīdinātās, tās aizdegs sveci vienas un lielo dienu pieminēs savās sirdīs, bet 29. novembrī visa plašā Gundegas saime būs vienota garā.

Vivat, crescat, floreat Gundega in aeternum! **H. Pētersone**

KO LĒMA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Augšminētās federācijas ģenerālsekretārs J. P. Laurens izteicās, ka vajadzēšot vismaz $20.000,- kongresa priekšdarbu veikšanai (un pašam kongresam, kā agrāk tika minēts, vajadzēšot ap $100.000,-).

Pats kongress sanāks pavasarī, tā datumu izlems jaunā rīcības komiteja (cerams, šā meneša beigās).

Amerikas kontinenta aizsardzības federācijas ģenerālsekretārs, kas uztur ciešus sakarus ar pārējām pasaules pretkomūnistiskajām organizācijām, kad ar viņu runāja šo rindu autors, lika noprast, ka šoreiz pirmais Pasaules pretkomūnistiskais kongress brīvībai un atbrīvošanai izdošoties. Un noslēdzot sarunu ar viņu, J. P. Lauresn šo rindu rakstītājam pasniedza savas organizācijas krūšu nozīmi (Ziemeļ- un Dienvidamerikas kontinentu attēlu uz gaiši zila fona, ko krusto dzeltens krusts. Šis krusts simbolizējot krusta karu pret komūnismu). Viņš spieda roku un teica: „Tagad jūs esat mūsu jaunākais biedrs, un, liekas, pirmais latvietis, ko uznemam savā saimē par aktīvu cīnītāju." **Hugo Atoms.**

AIZSAUKTS AIZSAULĒ

26. novembrī Skarboro pie Toronto ar sirdstrieku pēkšņi miris Ed. Hūns. Viņu apbedīs 29. novembrī, pl. 11 no William E. Shevrin apbedīšanas biroja, Highway 2, Pickering, pie Ajax. Pēc nelaika sēro dzīvesbiedre ar savu 75 g. v. māti.

LATVIETIS — SATIKSMES UPURIS

24. novembrī, plkst. 5,25, šķērsojot King ielu pie Fraser Ave., Toronto, 16 gadus vecā zēna H. A. Atkina vadītā automašīna sabraukusi Osvaldu Kļavenieku no 1544 King ielas.

Ejot mājās no darba, O. Kļavenieks devies pāri King ielai. Tā kā satiksme bijusi ļoti dzīva tajā laikā, viņam grūti nācies tikt ielai pāri. Ticis līdz vidum, viņš apstājies, lai palaistu garām braucošās auto mašīnas. Te pēkšņi viena mašīna, kas apbraukusi smago mašīnu ar apm. 30 jūdžu ātrumu, uzdrāzusies Kļaveniekam virsū. Kaut gan mašīnas vadītājs strauji nobremzējis, Kļavenieks tomēr aizmests 20 p. attālu.

Cietušajam lauztas abas kājas, stipri savainota galva un nodarīti citi smagi miesas bojājumi. Viņš ievietots St. Joseph slimnīcā. Stāvoklis ir diezgan nopietns, bet dzīvību izdosies glābt.

Kļavenieks visus šos gadus bijis ļoti aktīvs sabiedrisks darbinieks, it sevišķi DV organizācijā, un pašaizliedzīgs cīnītājs par latviešu lietu. Kara laikā dabūjis vairākus ievainojumus. Vēlēsim ātru izveseļošanos.

Pēkšņi no mums šķīrās mūsu mīļais

EDUARDS HŪNS

dzimis 1897. gadā Asītē, miris 1958. gada 26. novembrī Scarboro - Kanadā. Apbedīts 1958. gada 29. novembrī.

Pēc viņa sēro

SIEVA un SIEVASMĀTE KANADĀ, BRĀĻI un MĀSAS LATVIJĀ.

Daugavas Vanagu Britu Kolumbijas nodaļas biedrs dibinātājs

EMĪLS CERS

Dzimis: 1882. gada 5. novembrī Latvijā.
Miris: 1958. gada 20. novembrī Vankūverā.

Piemiņā paturēs

NODAĻAS BIEDRI.

A. SILAVS

kungu un dāmu drēbnieks,

415 DUNDAS ST., E.

Tel. EM 4-0089, Toronto.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W.,pie Grace Toronto LE 5-6792

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

LAIMĒTĀJI

DV Toronto nodaļas Vanadžu loterijā

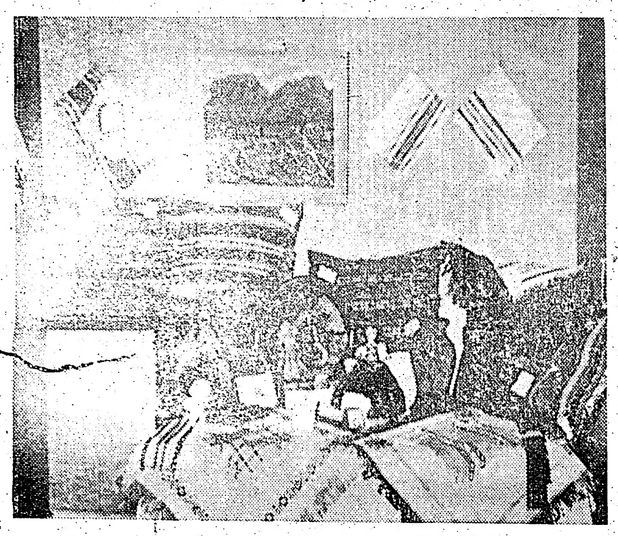

Bagātīgais mantu klāsts DV loterijā. Foto H. Kliģers

DV Toronto nodaļas Vanadžu kopas rīkotās latviešu daiļamatnieku darbu loterijas izloze notika 23. novembrī DV namā priekšnieces M. Jonānes vadībā, piedaloties arī nodaļas revizijas komitejas pārstāvim A. Čivzelim. Dažādos daiļamatniecības izstrādājumus laimējušas šādas lozes:

Nr. Nr 31, 46, 59, 160, 194, 195, 215, 231, 280, 363, 383, 388, 416, 454, 473, 503, 512, 540, 659, 667, 680, 703 722, 778, 803, 813, 881, 941, 944 un 970.

Vanadžu kopa lūdz visus laimīgo ložu īpašniekus izņemt laimestus līdz š. g. 24. decembrim. Laimesti saņemami DV namā, 123 Huron ielā, 7. istabā pie **L. Libietes**, pēc plkst. 6.00 vakarā. Līdz 24. decembrim neizņemtās mantas paliks Vanadžu kopas rīcībā. Šī loterija devusi Vanadžu kopai $462,50 tīru atlikumu, kas paredzēts kara invalidu un grūtdieņu aprūpei Eiropā.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

29. novembrī, plkst. 7,30 Toronto latviešu b-bas 10 g. atceres vakars biedrības telpās.

29. novembrī, pl. 8 vak. Sv. Andreja baznīcas zālē Smilšu torņa atkārtojums.

29. novembrī, no plkst. 11 rītā līdz 7 vak., Sv. Trīsvienības baznīcā, 617 Sherbourne ielā, tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš.

No 30. novembra līdz 14. decembrim O. Grebžes gleznu izstāde, 198 Osler ielā.

6. decembrī, pl. 6.30 vak. Maigas Jēkabsones - Dežardēnas koncerts Casa Loma zālē.

13. decembrī, plkst. 7,00 Sv. Andreja baznīcas zālē gaidu un skautu eglīte.

13. decembrī, plkst. 7,00 Sv. Andreja baznīcas zālē gaidu un skautu sglīte.

19. decembrī, pl. 8 Toronto studentu kopas eglīte.

21. decembrī, pl. 3,00 p. p. Walmer Rd. baptistu baznīcā Latviešu baptistu draudzes kora Ziemassvētku koncerts.

23. decembrī Latviešu YMCA's un Lāpas tradicionālais eglītes vakars Centrālās YMCA sarīkojumu zālē.

10. janvārī — LMM kluba sarīkojums.

23. janvārī 1959. g. — Preses balle Kolumba zālē.

24. janvārī Sv. Andreja baznīcas telpās, TLTA sestdienas vidusskolas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums.

7. februārī — tradicionālais karnevāls Palace Pier telpās. DV Toronto nodaļa.

27. februārī — Polu zālē KLMA karnevāls.

HAMILTONĀ

29. novembrī — DV Hamiltonas nodaļas biedru vakars.

6. decembrī — DV Hamiltonas nod. Sporta kopas „Sparta" balle.

ST. KATARINĒS

29. novembrī Daugavas Vanadžu kopas gadskārtējais sarīkojums Atlanta klubā.

KIPLOKI JUMS NODERĪGI

Pajautājiet savam ārstam vai drogistam.

Kiploki ir dabiskas zāles, kas veicina asins rinkošanu. Adams' Garlic Pearls ir maza veida, bez smakas un garšas; tās satur tīru kiploku ekstraktu. Koncentrētā veidā jūs savam organismam dabūjat visu nepieciešamo, ko vien šis augs spēj dot.

Adams Garlic Pearls satur Salicymide, kas ir pārbaudīts līdzeklis pret artriti un reumatisma sāpēm. Uzturiet sevi stipru un veselu. Sekojiet tiem daudzajiem tūkstošiem — iegādājieties arī jūs paciņu Adams Garlic Pearls no jūsu drogista. Jūs būsit ar to apmierināti.

MANN & MARTEL Realtors Ltd.

GALVENAIS BIROJS 1499 YONGE ST., TORONTO. WA 5-2131

Pērkot: SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM PAR 3% GADĀ. SNIEDZAM NESAISTOŠU INFORMĀCIJU PAR VISIEM PĀRDODAMIEM ĪPAŠUMIEM, KAS SLUDINĀTI LIELĀKOS DIENAS LAIKRAKSTOS, IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS, LAI NODROŠINĀTU IZDEVĪGUS MAKSĀŠANĀS NOTEIKUMUS.

Pārdodot: BEZ ATLIDZĪBAS NOVĒRTĒJAM KATRU ĪPAŠUMU,

Zvaniet mums: ĀTRIEM REZULTĀTIEM 300 LABĀKIE PĀRDEVĒJI JŪSU RĪCIBĀ.

BRUNO PURIŅŠ
TEL. MĀJĀS HU 1-0181

ANSIS KAMPE
TEL. MĀJĀS OX 1-8179

TORONTO STUDENŠU KORPORĀCIJU KOPA rīko

TĒJAS VAKARU AR DEJU

6. decembrī, pl. 6 vak., Canadian Curling Club telpās, 131 Broadview Ave., Toronto.

Ieeja $1.50. Atlikums par labu studējošo stipendijām.

Pieteikšanās līdz 3. decembrim pie I. Ploriņas, HU 5-9595 vai V. Zvaigznes, CL 9-3979.

Toronto S.P.K. kopa

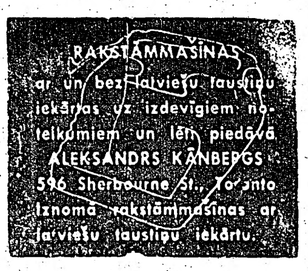

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Notariāta birojs
visāda veida notariāliem pakalpojumiem
atvērts otrdienās no pl. 6—9 v.; citās dienās iepriekšēja pieteikšanās.
316 HARBORD ST., TORONTO.
LE 4-8447.

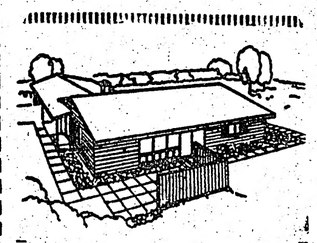

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

• INSURANCE •

• MORTGAGES •

316 Harbord St., tel. LE 1-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

- Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

OLGA INTS

DĀMU FRIZIERSALONS

820 Danforth Ave. (Pape - John)

HO 5-4388, Toronto.

The Dahlia Beauty Salon

408 Danforth Ave., Toronto.

MATU un SEJAS KOPSANA. ILGVIĻŅI. MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.

Ērtas, labi vēdinātas telpas.

Mūsu darbinieces runā latviski.

Tel.: HO 3-4262.

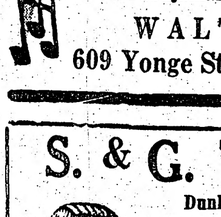

Latviešu Hi-Fi ilgspēlējošās skaņu plates

25 tautas dziesmas un tautas dejas uz 1-12" L. P. — $5.95. Bez tam tūkstošiem citu plašu ar pasaulē slavenu dziedoņu iedziedājumu: Marek Weber, Peter Krender, Josef Schmidt, Richard Tauber, Zarah Leander, Miliza Korjus, Chaliapin, Caruso, Don Cossacks, operas, operetes, koncerti.

Dabūjamas pie skaņu plašu importiera

WALTER KOPPEL,
609 Yonge St., Toronto 5, Ont., Canada.

S. & G. TIRE SERVICE

Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer

459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602

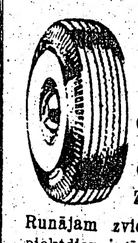

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs. Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

UZ LATVIJU UN SIBIRIJU

NOSŪTĀM visādus materiālus, pārtikas produktus, zāles, šujammašīnas (kājminamās un rokas), velosipēdus u. t. t.

Mūsu cenas, piemēram, ir šādas:

20 mārc. cukura .... $11.80, 20 mārc. rīsu — $13.45, 20 mārc. kausētu tauku — $20.25 (ar samaksātu muitu un nosūtīšanas izdevumiem).

Piegāde 4—6 nedēļu laikā. Liela svētku saiņu izvēle.

To visu nosūta —

MAZAR TRADING CO. LTD.,
863 Queen St., W., Toronto, Ont., Canada.
Telefons EM 3-5520.

Pieņemu pasūtinājumus audumiem

VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati.
[illegible] saiņveni un sedziņas.

HANDWEAVING Studio

Velta Vilson, 117 Collier St., Toronto (ieeja no Church St.)

tel. WA 2-1315

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.
Victor 5-1195, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858
4th Floor, 1374 Sherbrooke St. W.

MAMBO — SAMBA — RUMBA — JIVE — CHA - CHA

DEJU STUDIJA N. SCHWANEBACH,

175 College St. (pie Mc Caul), tel. WA 1-4318, Toronto.

Jūs iemācāties ātri un lēti

FOXTROTU — LĒNO VALSI — VALSI — TANGO

PRIVĀTSTUNDAS

Auksta gaisa vēdināšana. Pieteikšanās un izziņa katrā laikā.